

VATAN PERVANELERİ

Nureddin ADILOĞLU

Çevirmenler:

Gülsüm GÜLMEZ (BÜTÜN)

Tanay ŞARKIDERECEK

Dr. Hüseyin ŞARKIDERECEK (SOYTÜRK)

gölnar
YAYINLARI

VATAN PERVANELERİ
Nureddin ADİLOĞLU

Çevirmenler
Gülsüm GÜLMEZ (BÜTÜN)
Tanay ŞARKIDERECEK
Dr. Hüseyin ŞARKIDERECEK (SOYTÜRK)

Kapak Tasarım& Dizgi
Sevde SARITAŞ

ISBN-*****

ARALIK 2020

Gülнар Yayınları Sertifika No-46546
Bizim Matbaa Sertifika No-41356
Telif hakları Gülнар Yayıncılık'a aittir.
Gülнар Yayınları Kızılay/Ankara
Tel: 0532 375 60 88
gulnaryayinlari@gmail.com
www.gulnaryayinlari.com

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	4
BOOMERANG.....	5
SARI YAPRAKLAR.....	47
NELLİ.....	64
BEYAZ GECELER.....	71
BREJNEV'E MEKTUP	75
GÜNAH	81
VATAN PERVANELERİ	88
KAHRAMAN	95
YABANCI BİR KADIN	104
DENİZ GÜZELİ.....	112
YARALI KUĞULAR	120
NAR SOPASI	126
HZ. NUH'UN SUÇU	132
BIYIKLI İLGİLİ BAYRAM	140
GASSAL	152
DELİ GULAM	158
ÇİLLİ KURBAĞA	163

ÖNSÖZ

Nureddin Adiloğlu, 40 yılı aşkın süredir sanatla uğraşmaktadır. Düzyazı ve dramasındaki karakterlerin çoğu zamanımızın insanları. Rahid Ulusel, Sabir Rustamkhanli, Ismail Valiyev, Zeydulla Agayev, Ajdar Farzali, Vagif Yusifli, Nizameddin Shamsizade, Islam Garibli, Agshin Babayev, Gulu Maharramli, Farahim Sadigov ve Farahim Sadigov'un eserleri yazarın ilgisini çekmedi. . Azerbaycanlı ünlü edebiyat eleştirmenleri onun romanlarını, kısa öykülerini ve öykülerini yazıp yorumladılar.

Türk okuyuculara sunulan "Vatan Parvaneleri" adlı kitapta yazarın Karabağ savaşına ithaf edilen öyküsü ve farklı yıllarda yazılmış öyküler yer alıyor. Karabağ savaşı, vatanseverlik, vatan özlemi, yaşam olayları yazarın düzyazısının ana temalarıdır. Yazarın bu kitapta toplanan eserlerinin Türk okur ve edebiyat camiasının ilgisini çekeceğini umuyoruz.

BOOMERANG

Karabağ savaşında cesaret gösteren Azerbaycan askerlerine adanmıştır.

Sanam'ın kocası Nasir, yirmi iki yıl önce savaşta kayboldu. Acı çeken genç anne tek çocuğunu tek başına büyüttü. Kiralık bir evde yaşamasına rağmen kızına iyi bir eğitim alabilmek için çok çalıştı. Şafağı beyaz bir elbise içinde - doktor kılığında - görmek Sanam'ın hayattaki en büyük hayalimdi.

Artık geceleri hastanede çalışan ve gündüzleri tıp fakültesinde okuyan kızı, her seferinde aynanın karşısında giyiniyor - Sanam'ın büyükanne olma hayali geçiyordu. Bu yüzden kapısına gelen ilk haberciye "evet" dedi.

Ancak son günlerde, kalbinin derinliklerinde, kendisinin yaşamadığı kaygı ve şüphe duyguları ile boğulmuştu. Böyle anlarda, kayıp kocasının hayali ile dertleşir, onunla gemhar olurdu "Allah kızımızı mutlu etsin Nasir! Akli erdiğinden beri, bir sözümü iki etmedi. ama nedense rahat değilim. Neden bana öyle geliyor ki, onu Tuncay ile nişanlamakta acele ediyormuşum gibi. Allah sonunu hayıra çıkarın!"

Şafak giyinip geçtikten sonra, hayale dalmış Sanam'ın yanağından öpüp "Özleme anne, eve çabuk döneceğim" dediğinde sanki o derin bir uykudan

uyandı "hep gezmekde,seyr-ü sefadaolasın kızım" dedi ve çabuk mutfağa geçti. Kapıdan çıkan kızının arkasından cam sürahiye doldurduğu suyu döktü.

Sonra sürahiyi mutfağa koydu ve pencereden binanın avlusuna baktı. Üzüm (asma) çardağının altında iki yaşlı kadın oturmuş konuşuyordu. Her zamankinden daha mutlu görünen Safak'ın güzel yüzüne ve güzelliğine imrenmelerine rağmen mutluydular. Şafak da döndü ve başıyla onları selamladı. Uzun süredir nişanlısını bekleyen Tuncay, gümüş renkli Lexus'un kapısını açarak ön koltuğa oturdu.

Araba hareket ederken, Sanam nefesinin altında fısıldadı:

-Allah sizi nazardan korusun!

Geride Şafak'ın sürdüğü kokunun tatlı kokusu kaldı. Sanam, kalbindeki "Bir kızın var, kırmızı elbiseni çıkar." sözleri hatırlayarak gülümsedi. Ancak eşinin savaşa gittiği günden beri, evde kendine ait tek bir kırmızı elbise bile tutmamıştı. Şimdi kocasının anlamlı gözleri, oturma odası duvarındaki askeri üniformalı portresinden ona sabitlenmişti. Sanam'ın endişesi yeşil çerçevenin içindeki cansız resim tarafından hissedilmiş gibiydi. Derinden etkilenmişti ve yüreğinde ne düşündüyse, üzüntü yüzünü kapladı. Sanki omzuna ağır bir yük binmiş gibiydi ve gözlerini portreden ayırmadan yorgun bir şekilde kanepeye oturdu.

"Keşke böyle bir günde benimle olsaydın Nasir!" Dedi.

Uzun yıllar ayrılık özlemi, kaybın acısı sesine üzüntü, sözlerine kırılğanlık ekledi:

- Keşke Allah bir mucize vereydi.

Şafak'ın düğününe çıkıp geleydin! "O gelin gittikten sonar ben tamamen yalnız olacağım," dedi, yanaklarından yaşlar süzülerek. İç çekti ve gözyaşlarını sildi:

- Eğer yaşıyor olsaydın, yine de sorardın! Belli ki zalim felek bu dünyada bir mezarı da sana çok gördü...

Sanam her Perşembe, Şehitler Sokağı'na gidip, kimliği belirsiz askerlerin mezarlarını ziyaret ederdi. Ona öyle gelirdi ki, bilinmeyen mezarlardan biri Nasir'indi. Kalbinde bilinmeyen mezarlarla konuşurdu. Eve döndüğünde, ruh hali çoğu zaman kötüleşirdi ... Onu çocukken böyle görünce, Şafak, "Anne, büyüdüğümde doktor olacağım, hastalanmana izin vermeyeceğim" derdi. O andan itibaren Sanam kızına "doktor bebeğim" diye çağırırdı ...

Tuncay'sa arabaya biner binmez sabrını kontrol edemedi. Şafak'a;

-Hastalarınızın vay haline!- dedi.

Şafak iyi bilirdi ki. Tuncay bu kınağı onu hayatta çok beklediği için ediyor. Amma kendini o yere koymadı, hafifçe gülümseyerek sordu:

-Niye böyle düşünürsün?

-Düşünürüm, hastaların da yardımına bu kadar geciksen, çoğu öbür dünyalık olur!

Şafak çok ciddi hâl alıp:

-Yanlış düşünürsün, Tuncay Bey!-dedi,

- Emin ol ki, şimdiye dek böyle kusurum olmadı. inşallah bundan sonar da olmaz!

Tuncay sessizce radyonun sesini açtı. Pop şarkıcısının yüksek sesi arabada yayıldı.

Tuncay, Safak'ın ileride iyi bir doktor olacağını ilk defa annesinden duymuştu. Lisedeyken annesi Şafak'ın sınıf öğretmeniydi. O andan itibaren, kendi ifadesiyle, bu "akıllı, canlı" kızın bir kuşu oldu. "İnşallah bir yıl sonra evleniriz ..." Tuncay için çok da önemli değildi. Ona kal-sa, bugün Şafak ile tıp fakültesinden mezun olmasını beklemeden evlenirdi.

O gün Tuncay, arabasını üzerinde büyük harflerle "Boomerang" yazan bir restoranın önüne park etti.

- Neden buraya geldik? - Şafak sordu.

- Kız kardeşim yakında nişanlısıyla buraya gelecek.

"Lama'nın nişanlısı var mı?"

- Evet, benden önce nişanlandı. Belki yakın zamanda bir düğün olmuştur.

- Neden belki?

- Çünkü bu düğün Lama'nın rüyasıydı.

- Görünüşe göre Laman senin gibi evlenmek için acele ediyor.

Her zaman arkadaşlarıyla birlikte olmaya hazır olan Tuncay, bazen Şafak'ın sözlerinin önünde kelimeleri bulamıyordu. Farkına bile varmadan dürüstlüğü ve saflığıyla büyülenmeye başladı ...

Sonbaharın ilk ayı bitmesine rağmen havada bir yaz nefesi vardı. Sessizliğin hüküm sürdüğü Şehitler Sokağı'ndaki mezar taşlarında "bilinmeyen" yazıtlar

bulunan askerlerin mezarlarına bakan Murad'ın derin düşünceleri Lama'yı sınırlendirdi. "Sanki bu şehirde yürüyecek başka bir yer yokmuş gibi" mırıldandı ama Murad şikayetlerini görmezden geldi.

Geri döndüklerinde, ellerinde büyük bir karanfil demeti tutan gelin ve damada rast geldiler. Onlar düğünden önce vatan için şehit düşen şehitleri ziyarete geldiler. Gelinin yerde sürünen düğün kıyafetinin eteğine hayranlıkla bakan Leman'ın ele bil çiçeği çırtladı.

Murad'ı işveli bir halde süzüp merakla sordu:

-Muradik, arkadaşım Ayka düğünden sonra nereye gitti biliyor musun?

-Nereye gidecek? Tabii ki damatla beraber, güzel süslenmiş, odalarına gittiler ...

Leman dudaklarını büzdü, nazlı ve yavaşça şöyle dedi:

-Ee, şaka yapma ...

- Öyleyse şakasız söyle görelim. Arkadaşın düğünden sonra nereye gitti?

Laman elindeki cep telefonunu kurcalayıp:

-Kanada. Niagara Şelalesi'nin köşesinde "Gelin duvağı" adlı bir fotoğraf çektiler.

Murad resme gözücuyla bakıp:

"Şelaleler her yerde beyaz duvak gibidir" dedi.

Murad, General Hazi Aslanov'un heykeline ulaştığında durdu. Kahraman savaşçı, Şehitler Sokağı boyunca yürüyor gibiydi. O anda Laman, Murad'ın ne düşündüğünü duydu:

-Nasılsın? Benimle yaşamak için yurt dışına gidecek misin?

Murad gözlerini heykelden ayırmadan:

- Askerlikten döndükten sonra konuşacağız.

Laman bir yılan tarafından ısırılmış bir adam gibi iç çekti:

- Nasıl? Neden bahsediyorsun Murad? Peki gerçekten askere gidecek misin?

- Kızım, yalandan askere giden olur mu?

- Neden olmasın? Biliyorsun babamın eli her yere gidiyor. Seni askerlikten alıkoymak için bile! Tıpkı kardeşim Tuncay gibi ...

Murad başını salladı:

- Evet biliyorum! Babanın elinin uzun olduğunu biliyorum, Laman! Bu yüzden çağırımı senden sakladım ...

- Neden?

- Çünkü ben de Tuncay gibi hayatımın geri kalanında babamın gölgesinde kalmak istemiyorum. Şimdiye kadar yaptıkları iyilik için çok teşekkür ederim! Ama sonra ne yapacağıma kendim karar vereceğim ...

-Öyleyse askere gitmeye kararlı mısınız?

- Evet, Laman, ne düşündün, neyi hayal ettin? Bu, akli başında her gencin vatanına olan yurttaşlık görevidir

-Bu sonbaharda düğünümüzün olmasını istedim! Önce Antalya'ya bir düğün gezisine gidelim. Sonra da Avrupa'ya taşınalım ve yaşayalım ...

Murad onu sakinleştirmeye çalıştı:

- Canım, yıl nedir dedikleri gibi, şapkanı at ve gelmesine izin ver. Umarım önümüzdeki sonbaharda bir düğün yaparız. Avrupa'ya taşınmaya gelince, hayır Laman, vatanımın dışında mutluluk aramaya hiç niyetim yok! ..

Kırgın olan Laman ondan uzaklaştı ve kırmızı Ford'a bindi. Murad'la nişanlanmasından pişman olmuş gibiydi. Murad arkadan seslendi:

-Laman, dur!

Laman durdu ve geri döndü:

- Liseden mezun olduğun günü dört gözle bekliyordum. Ve şimdi aniden ayağa kalkıp asker olacağını söylüyorsun! Bu yıl neler olabileceğini biliyor musun? Her dakika bir kural vardır ...

-Evet, Laman, doğru, her dakikanın kendi hükmü var! Ben de kanunen askere gidiyorum. Kanunen askeri borç

Laman, sözünü kesti ve Ford'a oturdu, küçümseyerek: "Hukuk, hukuk ..."

- Yasalara uymak sana kalmış ...

Arabayı çalıştırdığında Murad ön kapıyı açtı ve içeri girdi. Laman öfkeyle gaza bastığında, arabanın lastiklerinden tükürme sesleri geldi ve yol boyunca ikisi de sessizdi. Laman arabası doğrudan "Boomerang" restorana gitti ve Tuncay'ın arabasının yanına durdu. Kardeşi arabadan kısa bir mesafede durup Şafak ile konuşuyordu. Dışarıdan bakıldığında ilişkileri soğuktu. Tuncay kardeşini görünce yüksek sesle:

"Ooo Laman, sonunda geldin," dedi. "Evet, nişanlarımızla tanışmak için iyi bir yer olduğunu düşünüyorum." Yüzünü nişanlısına çevirdi:

- Şafak, bu sevgili kız kardeşim Lama'nın nişanlısı Murad bey.

Şafak:

Laman'ı kenara çekerek, "Tanıştığımıza memnun oldum," dedi. "Laman, neden bu kadar üzgünsün? Ne oldu?"

- Bu cesur orduya gidiyor.

Şafak döndü ve Murad'a baktı. İlk kez gördüğü bu uzun boylu, karayağız çocuğa sempati duydu.

- Bir asker gittiğinde ne olur? Bu her gencin vatanına olan görevidir ...

-Hmmm. Herkes borçlu olduğunu söylüyor ... Yoksulluk noktasına kadar borçluydu. Babamın yardımıyla, onu bir erkek gibi yaşaması için tuttum! Bana teşekkür etmek yerine askere gider.

-Biliyorsun Laman, Tuncay'ın askere gitmesini istiyorum

-Oh, şanslısın Şafak. babam, askerlik hizmetine uygun olmadığını belirten taştan bir belge aldı. Nasıl derler, kağıtı cebinde, akli başında.

Şafak şaşkınlıkla sordu:

- Anlamıyorum. Tuncay askerliğe uygun olmayacak kadar hasta mı?

-Oh kızım, yoksa Mars'tan mısın? Askerlik hizmetine uygun olmamanın hastalıkla ne ilgisi var? Bekle, bekle, belki bunu bilmiyordun?

Şafak başını salladı ve omuz silkti. Laman koluna girdi ve fısıldadı:

"O zaman Tuncik'e sana söylediğimi söyleme tamam mı?"

- Emin ol demiyorum. Fakat ...

Tam o sırada Tuncay ve Murad yanlarına geldi. Tuncay şunları söyledi:

-Evet güzel hanımlar, yeter dedikodu yeter bu Murad beyimiz bizi eğlendirmek istiyor ...

Laman başlangıçta Murad'ın misafirperverlik konusunu kendi iyiliği için gündeme getirdiğini düşündü. Bunu kendi dilinde duymak istedi.

-Bu misafirperverlik meselesi nereden çıktı Murad?

- Konukseverlik sorun değil. Laman, - dedi Tuncay Murad, - misafirperverlik yemek, içmek ve eğlenmektir. Gittik ...

- Hara?

Tuncay, kız kardeşinin sorusunu kendisi yanıtladı:

-Laman, Boomerang'ı sevmiyorsan, haydi Şuşa'ya gidelim "Hayır, hayır, Tuncay, sadece orada değil!" Diye protesto etti Murad, "O restoranda yiyip içemeyiz!" Şuşa'nın adı geldiğinde ...

Tuncay ağzına şu sözleri koydu:

- Pekala, anlıyorum vatansever, ne söylersen söyle, o zaman en sevdiğim "Boomerang" a gidelim. Canlı müzik de var ...

Laman, Murad'a baktı ve kardeşine şöyle dedi:

- Eee Tuncik, bugün kanım çok koyu.

"Boomerang'da kanamana neden olan her şey var Lama," dedi Tuncay Şafak'a "evet, hadi ... bu kadar kaba olma!"

Şafak restoranlara ve barlara gitmeyi sevmezdi. Tuncay bunu çok iyi biliyordu. Bu nedenle veda ederken sık sık tekrarlardı: "Yarın Murad beyimiz askere gidecek, eve geç gitmeye değer diye düşünüyorum."

Sanam ise, kızı için çok endişeliydi. Kanepede oturmuş telefona ya da kapıya bakıyordu. Bu nedenle kapı açılır açılmaz kendini Şafak'a attı:

- Kızım, neden bu kadar geç kaldın?

- Lama'nın nişanlısını askere gönderdik ...

Annesi şaşkınlıkla sordu:

- Gecenin bu saatinde mi?

-Hayır anne, vedalaştığımızda bizi bu akşam yemeğe davet etti. Umarım yarın ayrılır. Üzgünüm, o kadar beklenmedik oldu ki seni aramayın unuttum.

Sanam yanan bir göğüsle içini çekti:

-Oh, kızım, alıştım. Haftada iki veya üç gün hastanede gece vardiyasındasınız.

-Kaçma anne, bugün ve yarın üniversiteden mezun olup uzmanlığında doktor olacağım, o zaman seni gece yalnız bırakmayacağım!

Sanam gülümsedi ve eli omuzlarında kızının omuzlarına dökülmüş saçlarını okşadı.

"O zaman evleneceksin çocuğum, eşinle yaşayacaksın!" Dedi, kocasının portresine bakıp içini çekerek devam etti,

Şafak'ta babasının portresine baktı ve düşündü. Kendi kendine fısıldadı:

-Ne diyebilirim anne, hayatın işini bilemezsin. Dürüst olmak gerekirse, Tuncay'ın karakteri ve sevgisi beni hiç göstermiyor. Muradsa çok tuhaf bir çocuktu ...

Sanam bu habere hayretle:

-Kızım Murad kim?

-Lama'nın nişanlısının adı Murad'dı. Biliyor musun annem, ona babamın savaşta kayıp olduğunu söylediğimde beni çok dikkatli dinledi ... Tuncay ise böyle konuşmalardan sıkılır. O sadece pahalı restoranlarda eğlenmeyi ve yemek yemeyi seviyor.

- Belki her yara için bir merhem vardır kızım, ama eksik yaraya merhem yok. Babasız bir kız yetiştirmenin nasıl bir şey olduğunu benden daha iyi kimse bilemez!

Şafak, gecenin bu saatinde annesinin ağlamasını istemedi. Bu yüzden konuyu değiştirmeye çalıştı.

Tuncay'ın anne ve babasının kızlarına ulak gönderdiği günü hatırlayıp bir hayli sustu. O gün şok olmuştu. Sonuçta, modern zamanlarda zengin insanlar kendileri

gibi zengin insanlarla akraba oluyordu. Elbette Tuncay'ın annesi Almaz hanım Şafağı'nı liseden tanıyordu. Üstelik Sanam'a, yaşlı kardeşinin ailesi hakkında gönül yarası ile konuştu. Sanam, Şafak, Almaz gibi zeki ve zengin bir kadının gelini olsaydı, güzel bir gün geçireceğini, genç hayatını kiralarla geçirmeyeceğini düşünürdü ...

Sanam bir ay sonra kızından Tuncay'ın ailesinin atalarından daha zengin olmadığını duydu. Hatta uzun süre kirada yaşadılar. Ancak Tuncay'ın babasının şansı, eski öğrenci arkadaşı bakan olarak atanır atanmaz onu bakanlığın ekonomik işlerine emanet etmeye yöneltti. Ayrıca el ele verip ortak bir şirket kurdular. Tuncay da babasının masrafından zevk alıyor ve çok çalışmıyor. Şimdi Şafağ'dan Tuncay'ın günlerini pahalı restoranlarda yiyip içerek geçirdiğini duyunca Sanam'ın içi sızladı ve hayali farklı bir hal aldı. Yüreğinde, kayb olmuş kocasının hayaliyle dertleşirdi. Nasir'in hayali de ona, "Benim bu oğlanı gözlerim hiç tutmuyor Sanem" - dedi.

Aniden ayağa kalktı ve rüyadan ayıldı. Şafak ayrıca giysilerini değiştirdi, geceliğiyle aynaya baktı ve losyonla allıklarını temizledi. Sanam Yavaşça ona yaklaştı:

"Şimdi ne düşünüyorsun kızım?" Sesi kuyunun dibinden geliyor gibiydi.

Şafak annesinin neden bahsettiğini biliyordu. Sanki hem Tuncay hem de Murad aynadan ona bakıyordu.

-Hala kesin bir şey söyleyemem anne. Ama ben Tuncay'ın askere gitmesini, boşuna, hazır bir bakan olmamasını istiyorum! Bir ata buna bir örnek, diyor: "Babasının malına bakan mülksüz kalacaktır". Görev, fırsat

geldi, anne giderdi. Ama insanlık, şeref, haysiyet ne parayla ne de mevki ile ölçülmez ...

-Bebeğim, ama şimdi ikisi de çok şey ifade ediyor. Hem para hem de pozisyon ...

Düşünceli bir şekilde Şafak:

"Belki öyledir anne" dedi, "ama bazenonlarda yürek kazanmazlar." Hayatın derinliklerinden çıkan bir kişi kazara para ve bir iş bulursa ve o ve çocukları zor günlerini unutursa, o zaman ikisi de felaket olur; para ve görev ...

-Babam öyle düşünür. Yedek subaydı. Savaşa gide-
medi. Sen bir bebektin ve sana annesinin adını koyduğu
günden itibaren sana "anne" derdi. Savaşın olduğu gün
sana sarıldı ve "Mutlu ol anne" dedi. Son zamanlarda sık
sık uykuma geliyor. Belki yaşıyordur, belki ...

Sözlerinin geri kalanını söylemeye cesaret edemedi.
Öylece oturup kaldı ve dua etti:

-Allah tüm kayıp askerleri korusun!

Sanam o gece çok üzgündün. Son zamanlarda
huzursuz oluyor ve bazen uykusunda konuşuyor. Bu
yüzden Şafak annesiyle pek konuşmak istemiyordu. Bu
yüzden onu her zamanki gibi öptü:

-İyi geceler anne! dedi ve ışığı söndürdü ve yatağına
uzandı

Yedi ay geçti. Siperde bir bahar gecesi idi. Gündüz
gökyüzünde beliren koyu beyaz bulutlar, bir ejderha gibi
gecenin karanlığı tarafından yutuldu. Murad ve Sadig,

düşman mevzilerinden atılan mermilerden kendilerini koruyarak fıslııyla konuşuyorlardı. Novruz tatilinin ardından sevdiği kızıdan aldığı haber Sadık'ı üzdü. Murad defalarca ona sıkılmamasını ve üzülmemesini söyledi, ancak onu rahatlatacak kelimeler bulamadı. Nişanlımın da sorgulanmadığını söylemek istedi! Yedi ay önce Boomerang'da tanıştığı Şafak'ı hatırladı ... Onu Laman'ın yanına koydu. Şafak ruhen ona daha yakın görünüyordu.

Silah sesleri gittikçe yükseliyordu. Bu kez, kuduz düşman yakınlardaki sivil nüfusa aralıksız ateş etti.

Sadiq sinirlerini kontrol edemedi:

-Bu dığalara (ermenî) ateş açma emrini ne kadar bekleyeceğiz?

- Kontrolü elinize alın, sabırlı olun ...

Aniden, yüksek bir tepedeki düşman mevkesine saldırı emri verildi. Murad ve Sadig, yoldaşlarıyla birlikte siperden çıkıp makineli tüfekle ateş açtı. Ağır topçu ateşi ve silahlardan çıkan mermiler alanı aydınlattı. Kurşunlar ve mermiler yağdı.

Sadiq yorgun görünüyordu. Murad ona yukarıdan seslendi:

- Sadık, kendini koru! .. Sadık, uzan!

Murad aniden izinde durdu. Sadiq'in kurşun kafasını deldi ve onu ölümcül şekilde yaraladı. Murad silahını bıraktı ve kollarına aldı. Sadık nefesi aralıklarla fıslıladı:

-Murad, o sadakatsiz kız beni üzmeyecek ...

Sadig gözlerini kapadı ve son nefesinde "Aytaj" dedi. Murad dişlerini sıkı, ayağa kalktı, silahına sarıldı ve ileri atladı. Barınakta saklanan düşmanlara ateş ededi. Aniden, Murad yakınlarında bir düşman siperinden atılan bir mermi patladı. Birden bayıldı ve yere düştü, gözlerini açtığı anda sanki rüya görüyor gibiydi. Genç bir teğmen başının üzerinde durdu ve emretti:

- Kalk asker, beni takip et. Önümüzde uzanan yükseklikleri ele geçirmeliyiz. Lalatepe stratejik açıdan önemli bir yüksekliktir.

Murad, "İşte bu, Sayın Teğmen!" Dedi. Ayağa kalktı. Onun peşinden gitti ve zirveye ulaşır ulaşmaz, ikisi de kalın barut dumanı sisinde gözden kayboldu ...

Derin bir sessizlik oldu. Sanki mermilerin sesi o sessizliği asla bozmayacak gibiydi ... Gecenin sessiz sessizliğinde sadece yaralı askerlerin inlemeleri duyulabiliyordu.

Bu kanlı savaşta kendini suçlu hisseden gecenin rengi gittikçe ağarıyordu. Hava barut kokuyordu. Yeni Nisan sabahı zafer müjdesiyle açıldı. Bahar rüzgarı, tep eyi kaplayan ince barut dumanını uzaklara doğru üfledi. Düşmanın pençesinden kurtulmuş tepede yüzüstü yatan Murad'ın başında Azerbaycan bayrağı dalgalanıyordu.

Şafak'ın iki veya üç gün çalıştığı hastaneye yaralı askerler getirildi. Savunma Bakanlığı'nun bilgileri genellikle radyoda okundu. Bunu "Cesur asker, sağlam dur!", "Sayın Teğmen" ve diğer askeri şarkılar izledi. Şafak, yatağının yanındaki küçük bir dolabın üzerine, Murad'ın

göğüs cebinden çıkan kan lekeli, resmini koydu. Bu, asker arkadaşı Sadiq ile çektiği son fotoğraftı.

Birden Laman koğuşa girdi. Şafak ona "Burada yüksek sesle konuşamazsın!" Diye açıkladı.

O ise sesini yükseltti:

- Ona defalarca söyledim. "Baba seni ordudan uzak tutsun!" Dedim. Beni dinlemedi.

Şafak onu bir kenara çekti:

"Yavaş konuş Laman," dedi, "çünkü Murad burada yalnız değil, başka ağır yaralılar da var." Çoğu sabaha kadar geceleri uyumadı ...

-Şafak, söyle bana, benim hatam neydi? Eğer beni sevseydi ...

- O nasıl söz Laman? O Vatanıda seviyor, annesini de, seni de seviyor ...

Laman bir an sessiz kaldı ve yere baktı. Sonra:

- Murad'ın annesi uzun zaman önce öldü. Babasının ikinci kez evlendiği kadın onu evden attığında yaşayacak yeri yoktu. Ona bahçemize sığınak verdim. Ve o ...

Şafak onun sözünü kesti:

- O ise vatana sadık bir asker oldu. Onun adı kahraman oğullar listesinde geçiyor.

-Eh... Şafak, Şafak, onun vatanseverliği ve kahramanlığından bana ne? Yedi ay önce beni dinlemiş olsaydı, şimdi burada olmazdı. Hangi yabancı ülkede eğleniyor olacaktı Allah bilir ...

-Umarım iyileşir, evlenirsin. Kalbinizin istediği ülkeye gidip birlikte eğlenirsiniz!

- Burada ömür boyu sakat kalacağı söylendi ...

Şafak, huysuz bir bakışla gözlerinin içine baktı ve Laman, bakışlarını bir yalancı gibi ondan başka yöne çevirmeye çalıştı.

-Her şeyden önce, burada kimse size böyle bir şey söylemeyecek ve ikincisi, Allah'nın merhametinden umutsuzluğa kapılmayın.

Laman ağlıyordu.

-Kaç yaşındayım ben, Şafak? Yaşamak, hayattan zevk almak, tadını çıkarmak istiyorum. Murad'ı tekerlekli sandalyede sürmeye ne sabrım yeter, ne hevesim.

Şafak kollarına girdi ve onu biraz uzaklaştırdı.

-Sabırlı ol Laman. Komadaki hastalar bazen başkalarının konuştuğunu duyar. İki gündür devlet başkanı ve eşi yaralı askerleri tek tek ziyaret ediyor, her birinin tedavisine ilgi gösteriyor ve iyileşmelerine yardımcı oluyor. Murad da iyileşecek, inan bana ...

"Ailem onunla nişanlanmamı istemedi," dedi Laman yavaşça, "Babam bana Murad'ın ömür boyu sakat kalacağını söyledi." Enstitüde okurken kız öğrencilerimizin çoğu ondan etkilendi. Murad'ı kimin kendine bağlayacağına bile bahse girerlerdi. Onunla nişanlandığımı duyduklarında hepsi bana şanslı olduğumu söylediler ... Bu kızların çoğu aile kurup, er ya da geç çocukları olacak. Bense aylarca, belki yıllarca oturup bunun iyileşmesini beklemek zorunda kalacağım.

-Sen sadece Murad'ın öğrenci arkadaşlarını kıskanıyorsun. Ve onlara üstün olduğunu ispatlamak istiyorsun!

- Ne kadar kıskanç olursa olsun, onun için üzüldüm. O kızların ona veremeyeceklerini ona verebileceğimi düşündüm. Evler, arabalar, işler ... Normal bir yaşam için gereken her şey ... Ama o bunlardan vazgeçti ve orduyu seçti. Şimdi bu onun cezası, bırak çeksin!

Şafak üzüntüyle başını salladı:

-Laman, neden bahsediyorsun? Bu askerler bizim için savaştı ve sivil halkı düşman saldırganlığından korudu. Bazıları ağır yaralandı, bazıları öldürüldü ... Savaşta olmasam da acısını hala hissediyorum. Babam yirmi iki yıl önce savaşta kayboldu. Annemin gözleri hala yoldadır. Her hafta Şehitler Sokağı'na gidiyor ...

Laman ona şaşkınlıkla baktı ve sordu:

- Ancak baba kayıp. Anne neden oraya gidiyor?

- Bilinmeyen askerlerin çok sayıda mezarı var. O bilinmeyen askerlerin mezarlarından birinin babamın olabileceğini düşünüyor ...

O anda Lama'nın telefonu çaldı. "Evet, evet, geliyorum Fira" dedi ve sonra Şafak'a baktı. "Üzgünüm, gittim. Bizim öğrenci kızlardan birinin oğlu oldu! Kendisini tebrik edeceğiz. Vaktim olduğunda geleceğim. Tamam ...

Şafak onun arkasından baktı ve derin bir nefes aldı. Sonra sessiz modda cep telefonuna baktı. Annesinden, Tuncay'dan birkaç telefon gelmişti.

Koridora çıktı ve annesine sesli bir mesaj gönderdi: "Anne, bu gece eve gelemeyeceğim. Benim için

endişelenme, seni öpüyorum ... " Koğuşa dönmek istediğinde nöbetçi hemşire onu aradı:

- Bayan Şafak, nişanlınız geldi ...

Şafak onun sarhoş olduğunu hissettiğinde, kız kardeşi Laman kadar yüksek sesle konuşmaması için yüreğinde dua etti.

- Tuncay, burada ne yapıyorsun, Murad'ı ziyarete mi geldin?

Tuncay, elini hareket ettirerek "hayır" dedi. Ancak bu sessiz cevapla yetinmedi:

-Evet, ziyaret etmeliyim, burayı beğendim mi? Hayır, seni uzun zamandır arıyorum. Cevaplamazsın. Geldim ...

Şafak onun konuşmasından ve sarhoşluğundan çok hayal kırıklığına uğradı.

- Neden böyle düşünüyorsun? Yaralı askerlerin endişelenmemesi için telefonu sessiz bıraktım.

Şafak'ın yorgunluğu sesinde belliydi. Tuncay da ses tonunu değiştirdi. Sanki aniden neden buraya geldiğini unutmuş gibiydi. Şafağın solgun yüzüne yavaşça bakarak:

"Evet, doğru, sessiz rejim ..." dedi, "bakalım kahramanımız nasıl."

Şafak isteksizce yanıtladı:

- Birkaç yerde kurşun yarası aldı. Başında, kollarında ve bacaklarında şarapnel yaraları var. Şu anda komada.

Tuncay omuz silkti:

- Baba, güvenli bir yer kalmadı!

Yaralı askere ve kız kardeşinin nişanlısına olan kayıtsızlığı Şafak'ı şok etti:

- Bitti! Vatan sevgisi, yüreğinde taşıdığı memleket sevgisi güvende ...

- Hmm .. Vatan sevgisi, memleket sevgisi ... Az önce Laman'ı gördüm, Murad'ın bir daha ayağa kalkamayacağını söyledi ...

Şafak'ın Tuncay'la nişanlanmasından bu yana, küçük eksikliklerine defalarca göz yumdu. Kızgınlığı bir zayıflık işareti olarak görüyordu. Şimdi tartışmaktan çekinmedi.

- Ayağa kalkacak, düğünün de dans edecek.

Şafak'ın Murad'ın iyileşeceğinden emin olmasından daha fazla, Tuncay'ın dikkati "düğünde dans edecek" cümlesine çekildi.

-Evet, bir düğünden bahsetmişken, bizim düğünümüze ne kadar kaldı ay gülüm...

Şafak, koridorun duvarında asılı olan büyük saate baktı:

- Sanırım bunun hakkında konuştuk. Şimdi ise böyle bir konuşmanın ne yeri ne de zamanıdır...

- Neden?

- Sonuçta anlaştık. Diplomamı alayım, uzmanlık alanımda çalışayım, sonra ...

Tuncay mezhepçilikten vazgeçmedi:

-Arkadaşım çalışman çok önemli değil, babam çalışıyor, annem çalışıyor. Yeterince paramız vardı. Çalışmayabilirsiniz!

Şafak'ın sabrı tükendi. Tuncay'a, sesini ilk kez yükseltti:

- Böyle de!Yeter sen nasıl? Çalışmak istemiyor musun?

Tuncay elini göğsüne koydu ve sordu:

- BEN?

-Evet sen! Askerliğe uygun olmadığınızı varsayalım. İşe ne dersin ... Yoksa işe yaramaz mısın? ...

Tuncay öfkeliydi:

- Bu yeterli. Git, kıyafetlerini değiştir, davet edildik. Bütün arkadaşlarım ve tanıdıklarım eşleriyle o toplantıya gelecekler.

-Üzgünüm,ben burada yaralı askerleri koyup hiçbir yere gidemem. Ayrıca, bu gece görevdeyim!

Tuncay başını salladı ve alaylı bir şekilde şunları söyledi:

-Evet, kendin bilirsin. Bak o zaman pişman olursan beni suçlama! Burada kal ve yaralı askerleri iyileştir, hemşire ol! Hayır, özür dilerim, merhamet kızkardeşi demek istedim Bayan Şafak!

Şafak tavrını bozmadan:

"Evet haklısın!" Dedi "Yaralı askerlere hizmet ettiğimde hemşireyim ama düşmanla savaşma vakti geldiğinde silahlanıp asker oluyorum ..."

Tuncay içten güldü.

-Pahh, askere bak ...

- Evet, asker ...

- Size söylüyorum, Lalali tepesi, Lala tepesi, nedir, oradan kaçanları niye rahatsız etti? Ama canım, işe yaramaz olmadığımı bil. Ben çok yararlıyım ... Yararsızların babası lanet olsun ...

- Biliyorum, askerliğe uygun değilsin! Ancak sahte geçersizlik belgesi olan bir kişiyle kavgadan kaçan bir kaçak arasında hiçbir fark yoktur!

Tuncay gözlerini açtı:

-Sadece bir tane kaldı, bana korkak diyorsun. Belki Murad gibi gidip sakat kalmalıydım? Evet? Ya da bu genç yaşta ölmeliydim. Parmağında nişan yüzüğü olan bir kızın şehit olmama izin vereceğine inanmıyorum ...

Şafak ne düşündüyse, yüzüğü parmağından alıp ona uzattı:

-Öyleyse al!

- Nedir bu, kafan mı kırıldı?

-Hayır, bir hata var. Kafam her zamankinden daha iyi çalışıyor.

"Ne demek Şafak?"

- Bizi bir araya getiren bu yüzük. Onu kendi kazancınla satın almadın! Akranlarınız Anavatan için savaşıyor ve siz ...

-Ya ben?

-Peki, kızma, eğer askerlik hizmetini reddediyorsan ve çalışmak istemiyorsan, o zaman bu yüzüğü al ve sat! Kalbinizde bir damla vatanseverlik varsa, Nisan savaşlarında ölen oğulların annelerini ziyaret edin, ellerini öpün ve şehit askerlerin mezarlarına çiçek götürün ...

Tuncay ona yine alay etti ve şöyle dedi:

-Belki bir araba molla bulacağım, bırak Yasin'i okusun.

- Mümkün ... Ama unutma ki hayatta hem iyi hem de kötü işler bumerang gibidir, er ya da geç sahibine döner ...

Tuncay, elmas nişan yüzüğünü eline fırlatarak Şafak'a uzattı.

-Pekala, bırak bu yüzük sen de kalsın- dedi- Dediğin gibi, kendi kazancıyla almadım. Bu bir bumerang meselesi. Ben aklım kesen bir bumerang biliyorum ve o da bir lokantaydı ... Oraya gittim. Sen de burada kal ve sakat askerlere hizmet et!

-Yine, bir hata var! diye Şafak ona itiraz etti, "Sakatlar ülkeye hizmet etmeyi reddedenlerdi. Zihinsel engelleri ile arkadakiler için ağır bir yüküdür.

O sırada Murad'ın uyuduğu koğuştan bir mırıltı geldi. Şafak hızla geldi ve Tuncay onu takip etti ...

-Git buradan Tuncay, canımı sıkıyorsun!

Kırgın olan Tuncay, elindeki yüzüğü Murad'ın yatağının yanındaki dolaba koydu:

- Ben gidiyorum. O hal de sen beni kovuyorsun, hoşçakal- deyip çıktı.

O anda Murad tekrar "Sayın Teğmen" diye sayıkladı. Şafak hızla onun başucuna gitti

-Murad,- diye birkaç kez ona seslendi.

Gecenin bir yarısı Sanam, kocasının portresi duvarda asılı ve kendi kendine konuşurken yine yalnızdı. Konuşurken acı bir şekilde ağladı.

- Biliyorsun Nasir, cephede yine şiddetli çatışmalar başladı, kızımız birkaç gündür evi görmedi ... Bugün ben de kimliği belirsiz askerlerin mezarlarını ziyaret ettim. Her mezarın başında dururken Nasir'i fısıldadım. Bana cevap vereceğini düşündüm. "Buradayım" diyeceksin! Adınızı o mezarın mezar taşına yazacağım. Bak, senin teğmen kılığında bir fotoğrafını çektim ve o mezara bir mum yaktım. Her perşembe gözyaşlarıyla ruhuna dua okuyup gözyaşlarımla suluyorum o mezarı ... Belki bu benim için büyük bir teselli olur.

Sonra gözyaşlarını sildi ve kendini durdurdu. Kocasının portresinin karşısındaki kanepede oturdu ve yarı uykudayken fısıldadı:

-Seni beklemekten o kadar yoruldum ki kalbim artık dayanamıyor Nasir! Kayıp o kadar acı vericiydi ki, görünürde sonu yoktu, çözüm yoktu ...

Çok geçmeden göz kapakları kapandı. O anda gece kuşu aniden pencereye çarptı. Sanam ayağa kalktı ve gözlerini açtı. Uykulu "Nasir, canım sen misin?" dedi.

Ağladı ve ağladı. Görünüşe göre memur üniforması giymiş bir adam pencerenin önünde duruyordu.

"Ağlama Sanam. Hayattayım ... "

"Sen?" Aman Allah'ım! .. Şimdiye kadar neredeydin?

"Kelbecer'den sadece yedi kilometre uzaktaydık. Onu düşmandan geri alacağımızı düşündük. Yedi kişiydik ve onu nefret edilen düşmandan kurtarana kadar Bakü'ye dönmeyeceğimize söz verdik. Bu yüzden silahlarımız bitene kadar savaştık. Sonra düşmanın peşine düştük ve bir gerilla grubu oluşturduk ... Bakın, bu yılın nisan ayında hepimiz ölmüştük. Nisan savaşlarındaki zafer ruhumuzu yeniden canlandırdı ... "

"Sen savaşa girdiğinde, kızımız Şafak yedi aylıktı. Şimdi yakında liseden mezun olacak ve doktor olacak! "

"Evet, her şeyi görüyorum ve biliyorum, Sanem. Ama anneme adını verdiğim kızımız beni gorse hiç tanımaz. Şu anda hastanede yaralı bir askerin başında duruyor"

"Murad'ı mı kastediyorsun?"

"Evet, adı Murad." Cesur bir çocuktur. Ağır yaralanmış olmasına rağmen Lalatapa'nın tepelerine Azerbaycan bayrağını dikti. Ama Sanam hastaneden çıktıktan sonra gidecek yeri yok, sığınacak kimsesi yok! Gidip onu evimize getiriyorsun, Murad'a bir anne gibi bak!

Keşke kızımız onun gibi cesur bir oğlanla nişanlı olsaydı...O harın Tuncay Şafak kızımıza hiç yakışmıyor..."

"Evet biliyorum canım, anne ve babası geldiğinde eve giderken Tuncay'ın amcasının da şehit olduğunu söylediler!"

- "Cesur bir oğul amcasını çeker" sözüne inandınız ve kabul ettiniz! Ama sadece amcasını değil, hiç işbaz babasını da benzememiş "

Nasir'in hayali pencereye yaklaştı.

Sanam heyecanla sordu:

"Nasir, gidiyor musun?"

"Evet, gelecekte böyle birçok zaferimiz olacak. Sen ve ben başka bir büyük zafer gününde geleceğiz!" Zafer gününde geleceğim! Zafer günü..."

"Nasir, ben ölene kadar seni bekleyeceğim ..."

Sanam uykulu bir şekilde kalktı ve Nasir'in portresine yaklaştı, eliyle okşadı ve fısıldadı:

- Seni beklemekten yorulduğumu söyledim. Hayır Nasir, hayır, son nefesime kadar senin yolunu bekleyeceğim ...

Nisan güneşinin ışınları koğuşun penceresinden içeri düştü. Murad kendine geldi. Ama kafa, eller sarıldı. Şafak, tekerlekli sandalyede oturmasına yardım etti.

-Bugün bandajları açacağım ...

Murad:

"Teşekkürler Şafak hanım, senin de zafer sevincinden payın var" dedi. Aniden, dolapta Sadık'la çektiği resme baktığında gözleri yüzüğe takıldı.

- Bu yüzüğe çok aşınayım, Şafak hanım, Laman'nın parmağında da aynısı vardı.

-Ama Murad, düşündüğün gibi değil. Bu yüzük ...

Aniden koğuşun kapısı açıldı ve Laman başıyla içeri girdi. O kadar kızmıştı ki tekerlekli sandalyedeki yaralı askerin Murad olduğunu anlamadı. Şafak'ın üzerine yürüdü ve şöyle dedi:

-Şafak, sen kendini ne sanıyorsun?-dedi. "Ne yaptığını biliyor musun?"

-Ay kızım, biraz yavaş konuş! Buraya ...

Laman sözünü ağzına koydu.

-Böyle şeyleri yavaş söylemek mümkün mü? Kardeşimin nişan yüzüğünü üzerine atmak ailemize hakarettir. Bu şehirdeki kaç kız kardeşimin derdinden deli oluyor biliyor musun? Tuncay nişanlı olduğunu onlara söylemedi.

Şafak sakince ve şakalaşarak şöyle dedi:

-Vay vay! Kardeşin neden bu kadar adaletsiz? Bu kadar çok kız deli olursa, tımarhanede boş yatak kalmaz

"Şaka mı yapıyorsun?" Lamankedi gibi kendini Şafak'ın üzerine atılacaktı.

Murad'ın sohbeti bölmekten başka seçeneği yoktu. Ucadan:

"Laman," dedi tekerlekli sandalyesini ona çevirerek.

Laman, sanki korkunç bir yaratık görmüş gibi ayağa kalktı ve geri çekildi.

- Bismillah, korktum. Murad, sen misin?

- Ben, arkadaşım, korkacak kadar korkunç muyum?

- Yani komadan çıktın, yani ...

-Evet, komadan çıktım, bugün ve yarın hastaneden ayrılacağım. Ülkesini tüm kalbiyle seven doktor ve hemşireleri tebrik ediyoruz. Ama bir süre bu tekerlekli sandalye veya koltuk değneği yardımıyla yürümek zorunda kalacağım ...

-Bir süre ne kadar?

- Bilmiyorum, bir ay ya da bir yıl olabilir ... Umarım, çabuk iyileşirsem, gidip askerlik hizmetimin geri kalanını yaparım ... Sonuçta, hizmet sürem sonbaharda bitiyor.

Laman, Şafak'a ve Murad'a baktı ve gözlerini kırdı.

-Yani, iyileşir iyileşmez oraya tekrar gidecek misin? Ölümün-yitimim içine...

- Askerlikte ölüm ve yitim. olur

-Beni suçlama Murad, bir askerin ölümle yüzleşmesinin yolunu beklemek, seni buradan eve götürüp hizmet etmek zorunda değilim ...

Şafak, Laman'a müdahale etmek istedi:

- Laman, sen ...

Murad:

"Bırak konuşsun Bayan Şafak" dedi, "Lama'nın sesini uzun zamandır duymadım." Ne de olsa yedi aydır bir defa beni aramamıştı.

Sonra dolabın üzerindeki fotoğrafı çekti ve devam etti:

- Haklısın Laman, seni ve senin gibi kızları kınamıyorum! Biliyor musun, Sadiq adında bir asker arkadaşım vardı. Bu resimdeki oğlan askerlik görevini bitirmek üzereydi ... Novruz tatilinden sonra evlenmek istediği kızın haberini duyunca çok üzüldü. Savaş çıktığında ilk kurşun kalbini deldi. Kızın ismini en son söylediğinde, hayatını kollarıma koyarken gözlerini kapadı. Bana sevdiği kızın ihanet haberini duyduğu gün şehit olmuş gibi geldi ...

- Bunu bana neden söylüyorsun? Laman sordu.

- Bildiğiniz gibi gücümüz, akrabalarımıza, sevdi-klerimize, yolumuzu bekleyenlere olan aşkımızda diyorum. Çünkü bir savaşçı için aşk bir köprü gibidir. O köprüyü cesurca geçiyor ... Bu savaşta bir şeyin farkına vardım: Kadınlar sadece vatan için doğmuş askerler değil, aynı zamanda sevgi ve inançlarıyla cesaret ve kahramanlıkları için koşullar yaratıyor.

Laman yüzüğü parmağından çıkardı ve dolabın yanına koydu:

-Evet, başaramadım Murad. Ama yakında bulacaksınız. Bu yüzük günlerinizin hatırası olsun!

Şafak ona tekrar kızmak istedi:

-Laman, sen ...

-Şafak, karısı olacağımı sanıyordum, halası değil! Kardeşimin yüzüğünü iade ettin, bu kadar sağlıklı bir çocuğu layık görmedin! Ayrıca yaralı, sakat askerinizin yüzüğünü de iade ediyorum ve nişanımızı bozuyorum...

-Evet, ama bir şeyi unutma. Yaralı bir askerın nişan yüzüğünü vatan uğruna geri verdin ve ben vatana

evlatlık borcunu vermeyi reddeden bir korkağım. Murad gibi çocuklar göğüslerini düşman mermilerinden korumasaydı, babanız burada oturup para kazanamazdı, ağabeyinin "Boomerang" dediği restoranda yiyip içmezdi

- Evet, biz böyleyiz, yaşamayı seviyoruz ... Varlığa darlık olmaz ...

-Yaşamayı sevenler yaşatabilmelidir.

Laman, Murad'ı işaret etti ve şöyle dedi:

-Öyleyse, buyur yaşat!

Laman gittikten sonra koğuştta derin bir sessizlik oldu. Şafak da düşünüyordu. Sanki omuzlarından ağır bir yük kalkmış, uykusuz gecelerin yorgunluğu gitmişti. Murad'ın endişeli sesi sessizliği bozdu:

- Bu zavallı insanlar, vatanseverliğin tüm aşkların başında olduğunu nereden bilebilir? Gerçek bir asker için anne babanın, erkek ve kız kardeşlerin, nişanlı ve evlenmemiş kızların sevgisinden üstündür ...

Şafak daldığı düşünceden uzaklaştı ve ona yaklaştı:

- Pekala Murad, şimdi yavaş yavaş bandajlarını açalım dedi.

Sanam, Şafak'ın çalıştığı hastaneyi bilmesine rağmen hayatında ilk kez buraya geldi. Nöbetçi hemşire Şafak'ın annesi olduğunu öğrendiğinde ayağa kalktı ve şöyle dedi:

- Teyze, kaç gün, hepimiz ona söylüyoruz, en azından eve gidip bir iki gün dinlen! Ama o ...

- Merak etme kızım. Bu yüzden gelmedim. Burada Murad adında yaralı bir asker var, onu görmeye geldim.

Nöbetçi hemşire gülümsedi ve şöyle dedi:

-Evet, Sanam Teyze, Murad yedinci koğuşta ve o sırada Şafak o koğuşta idi. Koridordan aşağıya doğru gidin!

Sanam koğuşun kapısında durdu ve hayırlı kızının Murad'ın bandajlarını açmasını izledi. Bandajlar çözülür çözülmez Muradsa tekerlekli sandalyesinin tekerleklerini yuvarladı ve halkaları dolaptan çıkardı.

- Bu yüzükler nasıl görünüyor ...

Şafak:

-Halkalar birbirine benzer. Ama kalpler ve kaderler çok farklıdır dedi. Aniden annesinin kapıda durduğunu gördü. "Anne, burada ne yapıyorsun?"

- Kızım, bu cesur çocuğu evimize götürmeye geldim.

Şafak şaşkınlığını gizleyemedi. Annesine yaklaştı ve bir fısıltıyla sordu:

-Anne, Murad'ın bugün hastaneden çıkacağını ve gidecek yer olmadığını nereden bildin?

-Sonra kızım sonar...

- Şafak hanım, ne kadar sevgi dolu bir annen var.

Sanam ona:

"Oğlum" dedi,

"bundan sonra ben de senin annenim ..."

Murad'ın rüyasında önce kendi annesi, sonra babasının ikinci kez evlendiği kadın canlandı. Üzgün olmasına rağmen kendini kontrol etti ve şöyle dedi:

- Sanam Teyze, inan bana, zamanında geldin Şafak ve ben burada bir sorunu çözmekte zorlanıyorum ...

Sanki onu uzun zamandır tanıyormuş gibi:

- Sorun nedir evlat?

-Son sonbahar askere gitmeden önce Şehitler Sokağı'na gittim. Orada bilinmeyen elli kadar askerin mezarlarını saydım. Ama nedense o meçhul askerlerin mezarlarında çiçek görmedim. Bak, bu ikiz halkalardan biri Şafak'a, diğeri bana aittir... Diyorum ki, bırakın bu yüzükler de bir işe yarasan bari ...

-Evet seni iyi anlıyorum oğlum ...

Murad şöyle devam etti:

-Bu yüzüklerin parasına, istediğiniz kadar karanfil ve çiçek alın! O günü bugün alın ve o bilinmeyen askerlerin mezarlarını çiçeklerle süsleyin! ... Ruhları da sevinin!

- Ne diyebilirim oğlum, eğer böyle güzel bir fikrin varsa, o zaman önce seninle o bilinmeyen askerleri ziyarete gidelim ve sonra eve gidelim ...

Şafak tekerlekli sandalyeyi işaret etti ve sordu:

"Anne, bunu halletmen zor olmayacak mı?"

- Merak etme kızım, becerebilirim ...

... O gün Tuncay, konağa oturup Boomerang restoranına gitmek istedi. Arabadaki radyoda son haberler okundu. Sunucu, "Bu gece Boomerang restoranında yangın çıktı. İlk versiyona göre yangına elektrik hattındaki kısa devre neden oldu. Gerçek, kolluk kuvvetleri tarafından araştırılıyor ... "

Tuncay aniden frene bastı. Frenlerden korkunç bir ses geldi. Sonra geri döndü. Arabayı kırmızı trafik ışığında durdurdu. Şafak'ın annesi, önündeki şeridi geçen yayalar arasında Sanam'i gördü. Eve giderken tekerlekli sandalyedeki Murad'ın yanından dikkatlice geçti.

Tuncay gergin bir şekilde eve döndü. Laman ona kapıyı açtı. Kanı da siyahtı. Tuncay, salona giderek dolaptan bir şişe viski aldı. Kristal bardağı doldurdu ve başının üzerine çekti. Sonra kız kardeşine baktı.

-Laman, biliyor musun?

-Evet Tuncay, bu haber beni çok üzdü.

Tuncay şaşkınlıkla sordu.

- Neden üzülüyorsun ki? Boomerang'ı hiç sevmedin mi?

- Boomerang'ın bununla ne ilgisi var, Tuncay?

-Bu ggece sabaha yakın "Boomerang" restoranı yandı.

Laman başını salladı ve kardeşine baktı.

- Bakü'de başka restoranım yok, babamızın arkadaşı bakanın istifasına üzüldüğünü sanıyordum!

Tuncay, ablasından gelen haber karşısında şok oldu. Gözlerini devirdi:

-Nasıl? Dedi. Laman ayrıca onu kınadı:

-Evdessin, biliyorsun! Diyelim ki televizyon izlemiyorsunuz, gazete okumuyorsunuz ama internette ne yazdığını bilmiyor musunuz?

Tuncay bir iki yudum viski alıp şöyle dedi:

- Yazılanların çoğu yalan.

-Resmi haberler, ay zavallı. Bunu duyar duymaz, babanın stresden kan basıncı yükseldi. Yeni gelen bakanın onu da kovacağından korkuyor ...

-Yeter anne?

- Babamla çiftliğe gittiler... Orada bir iki gün kalacaklar

- Evet Laman, bu çok kötü bir haber. Bakanın ve arkadaşının ortak girişimlerini kaybedeceklerinden ve mallarımıza el konulacağından hala korkuyoruz ...

Laman bu noktada kardeşine ne söyleyeceğini bilmiyordu. Dudakların altında:

"Şafak haklıydı, gerçekten korkuyorsun" dedi.- kardeş kötü hayattakendi başımızın çaresine bakınız.Başkaları nasılsa, biz de öyle...Öyle bil ki bu on yılda gördüklerimiz güzel bir uykuymuş...

Tuncay sözlerini düşünerek tekrarladı.

"Evet, rüyaydı" dedi.

Sonra sözüne devam etti ve şöyle dedi:

"Bugün ne gördüm biliyor musun?"

-Uykuda?

- Ne uykusu? Bir süre önce Şafak'ın annesi Sanam Teyze'yi gördüm. Murad'ı tekerlekli sandalyeyle eve götürdü.

Laman başını çevirdi ve deneyimli bir adam gibi konuştu.

-Şafak ve Murad aynı kişiydi. Ayrıca ortak bir noktaları var - ülke sevgisi!

Tuncay bardaktaki viskiyi sonuna kadar içti. Kız kardeşine ters baktı ve şöyle dedi:

-Ne demek istiyorsun? Demek eski nişanlımla senin ki ortakdı ...

Şafak'ın sesi kulaklarına yankılandı: "Unutma, hayatta hem iyi hem de kötü işler bir bumerang gibidir, er ya da geç sahibine geri döner ..."

Tuncay aniden şöyle dedi:

- "Bumerang" küle döner, babanın bakan arkadaşı işinden atılır, Şafak ve Murad ortak olur...

Laman ondan bir şişe viski almak istedi:

- Bu kadar yeter, bu zehirden daha az iç.

Tuncay onu kenara itti ve sinirlendi:

"Bana akıl verme, Laman!"

Laman dengesini kaybetti ve yere düştü. Tuncay, elindeki viski şişesini duvara çarptı. Cam paramparça oldu. Sonra sarhoş olarak kapıdan çıktı ve arabasına bindi. Laman ayağa kalktı ve ev kıyafetleri ile peşinden koştu. Kardeşinin arabası bahçede görünmüyordu. Arabasına bindi ve Tuncay'ı takip etti.

O sırada trafik polisi Tuncay'ın arabasını takip ediyordu. Hastaneye kısa süre kalarak Tuncay'ın arabası bir çite çarparak durdu. Laman olay yerine geldiğinde polis Tuncay'ın evraklarını aldı ve sarhoş olduğuna dair bir rapor yazdı. Kardeşini canlı gördüğüne sevinmişti. Tuncay başını eğdi:

- Bağışla beni Lama! BEN...

Polis memuru onun sözünü kesti ve Laman'a şöyle dedi:

- Ayrıca trafik kurallarını da ihlal ettiniz, lütfen belgelerinizi gönderin!

Tuncay da sinirini kaybetti:

-Efendim, bir ses duyarsanız, şu ana kadar kız kardeşim ve ben gözünüzün önünde trafik kurallarını çiğniyoruz ama bizi hiç durdurmadınız.

"Ne dediğini anlamıyorum genç adam," diye cevap veren polis memuru, ardından her iki aracı da ceza sahasına götürmesi için bir çekici çağırdı.

O sırada Şafak işten ayrılıyor ve eve gidiyordu. Tuncay ve Laman'ı görünce durdu.

Laman onunla bu şekilde karşılaşmaktan utansa da Tuncay onu selamlayarak şunları söyledi:

-Şafak, beni affedebilir misin?

Şafak kah ona, kah sokakta ev kıyafetleriyle gördüğü Laman'a baktı:

-Tuncay, sanırım seni affettim, ama düşün, zor bir günde arkanı döndüğün vatan seni affeder mi? Sana

söyledim, hayatta olan şey bir bumerang gibidir. Herkes ne yapıyorsa kendi kendine yapıyor.

- Yani her şeyi biliyorsun ...

Şafak şaşırttı:

- Bunu bilen var mı? Atasözleridir, derler ki, bir kaşığa ne dökerseniz, kaşığa o çıkacaktır ...

Laman ayrıca suçluluk duygusuyla şunları söyledi:

- Evet, bu bahar ailemize başarısızlık getirdi.

Shafag, ne Boomerang'ın yakıldığını ne de babasının arkadaşının istifasını bilmiyordu. İkisine de gülümsedi:

"Ama ordumuz başardı" dedi. Bahar insanlara her zaman umut verir. Cesaretiniz kırılmasın. Her şey yerine oturacak. Herkes hayatın gerçeklerini kendi hatalarından öğrenir. Güvende kal!

Tuncay ona "Şimdilik Şafak" deyince dönüp sordu:

- Bana hoşçakal dedin ...

- Evet dedim, muhtemelen bundan sonra askerliğe çağrılacağım, bir işin koluna sarılacağım ve tekrar görüşeceğiz ...

-İyi şanslar Tuncay!

Laman ona baktı ve şöyle dedi:

- Murad beye bizden de selam söyle! ..

Şafak geri bakmadan:

"Söylerim " dedi.

Sanam, Şehitler Sokağı'ndan döndükten sonra Murad'ı avluda yürüyüşe çıkardı. Komşular, Sanam'ı ve tekerlekli sandalyesindeki askeri büyük saygıyla karşıladı. Yakındaki apartmanların balkonlarından ulusal bayraklar dalgalandı. Murad bayraklara baktı ve halkın sıcaklığını görünce çok sevindi.

- Sana uzak değil ki Murad?

- Hayır, Sanem teyze!

Bir süre sonra asma altında tavla oynayan gençler Sanam'a yardım ederek Murad'ı merdivenlerden yukarı çıkardı.

"Teyze, yardıma ihtiyacın olursa sana hizmet etmeye hazırız" dediler.

Eve girer girmez Sanam Murad'a:

-Bugün çok yorgunsun bebeğim! "Sana şimdi kaka-
du çayı vereceğim" dedi.

Aceleyle mutfağa gidip çay yaptı. Bir gün önce pişirdiği sarmayı ısıtmak için ocağa koydu. Bu sırada Murad yukarıdan bağırdı:

- Oğlum, sen oturma odasına git! Televizyonu aç, bak! Şimdi Şafak da gelir.

Murad, "Şafak çok güzel ve güçlü bir kız, onu ilk gördüğüm andan itibaren onu seviyorum" demek istedi. Ama sessizdi, tekerlekli sandalyeye ihtiyacı yoksa belki her şeyin farklı olacağını düşünüyordu ...

Arabayı çevirip oturma odasına gitmek istediğinde, Şafak kapıyı anahtarıyla açtı ve içeri girdi. "İyi akşamlar Murad" dedi. Murad da onu selamladı. Şafak ayak-

kabılarını çıkardı ve oturma odasına gitti. Avizeyi yaktı ve Murad'ı içeri davet etti.

-Nasıl derler, evimiz dar olsa da, yüreğimiz geniştir.

Murad yavaş yavaş odaya göz gezdirdi, aniden duvardaki portresini gördü, sanki elektrik çarpmış gibi gözleri neredeyse yerinden çıkacaktı. Mermi sesleri ve mermilerin uğultusu kulaklarını doldurdu. Yaralanınca ona "Kalk ayağa asker!" Diye bağırın teğmen, gözlerinin önünde canlanarak. Gözlerini kapattı, kulaklarını kapattı ve sonra iki eliyle kulakmeme uçlarını ovuşturdu. Onun bu hali Şafak'ı çok korkutmuştu:

-Sana ne oldu Murad? Annesi mutfakta duydu.

- Murad'a ne oldu kızım?

-Bilmiyorum anne.

Şafak sürahidten hızlıca bir bardağa su döktü ve Murad'a içirdi. Annesi gelip elindeki çay setini masanın üstüne koydu.

Murad yavaş yavaş kendine geliyordu. Gözlerini açtı ve tekrar portreye baktı:

-Olamaz! Onu orada gördüm. Bana kalkıp ayağa kalkmamı söyledi.

Şafak ve annesi şaşkınlık içinde yerlerinde donup kalmışlardı.

Murad şöyle devam etti:

-Ben de kalktım.

Aniden tekerlekli sandalyesinden ağır ağır ayağa kalktı.

Sanem ellerini göğe kaldırdı:

-Allaha şükür, Murad ayağa kalktı, kızım ...

Şafak sessizce Murad'a yaklaştı. Onun çabuk kalkmasından çok, söylediği sözler Şafak'ı daha çok şaşırmıştı. Handan-hana sordu:

- Sen ne dedin Murad? Kimi gördün? Kim sana ayağa kalkmanı söyledi asker?

Murad elini Şafak'ın babasının portresine uzattı:

- Bay Teğmen! Şimdiye kadar sesi kulağымda kaldı O gün anavatanın taşları, kayaları ve tepeleri kavga ediyor gibiydi. Bizi düşmanın mermilerinden koruyan siperlerde Sadiq öne atıldığında kurşun göğsüne isabet etti ve kollarımda öldü. Sonra deli gibi ileri atladım. Bacak ve kolumdan yaralanmış olsam da geri adım atmadım ama yanımda bir parça mermi patlayarak başımı yaralayınca yere düştüm. Gözlerimi açtığımda, bu teğmeni başımın üstünde gördüm. Bana "Asker, çabuk kalk, silahını al, beni takip et ..." dedi ve bir kartal gibi ileri atladı. Onu uzun bir mesafe takip ettim ... Sanki rüya görüyormuşum gibi ... Her yerde çiçekler vardı. Sanki ortadan kaybolmuş gibiydi ...

Sanam'ın hali kötüleşti. Şafak hızla ona kalp damlası verdi. Bilinci yerine geldiğinde ve gözlerini açtığında, Şafak'a baktı ve şöyle dedi:

- Kızım, az önce sordun, Murad'ın hastaneden çıktıktan sonra gidecek hiçbir yeri olmadığını nereden bildiğimi? Babamın ruhu bana bunu söyledi. Bir rüyada sesini duyduğumu sanıyordum, bu onun kendi ruhuymuş

Murad ve Şafak birbirlerine baktılar. İki de ruhların canlı hayatta karışmasını, sevdiklerinin ruhlarıyla temasını filmlerde görmüştü.

Murad, Şafak'ın yardımıyla kanepede oturdu. Sonra "Ruh" diye fısıldadı.

- Yani topraklarımızın özgürlüğü için yapılan savaşta ruhlar savaşıyor, teslim olmuyorlar, yakalanmıyorlar. Ruhlar bizi şaşırtıyor! Biliyor musun Şafak, o zamanlar aşkın tükendiği yerde vatanın da tükendiğini düşünmüştüm. İnsanın ruhu da onu terk ediyor ... Gücümüz de kutsal ruhların sevgisinde.

Sanam çayları fincanlara döktü. Murad'ın çayını önündeki küçük dergi masasına koydu.

- Nasir'in ruhu bana şöyle dedi çocuklarım: "Zaferlerimiz çok olacak, bir başka büyük zafer gününde geleceğim."

Murad kekik çayından bir yudum aldı ve şöyle dedi:

-Evet, Sanam ana! Bu zaferde herkesin payı var Teğmen Bey, sizin gibi yolunu bekleyen anneler, Şafak gibi hemşireler, Sadık gibi şehitler! Evet, ordumuzun Nisan savaşlarında kazandığı zaferde sıradan askerlerden Ali Başkomutan'a kadar herkesin payı var!

Sanam birkaç kez "Nasir" diye fısıldadı ...

Şafak babasının portresinin önünde durdu ve "Cesur babam" dedi.

Murad tekrar ağır bir şekilde ayağa kalktı. Askerî bir tavırla portrenin önünde durdu, "Sayın Teğmen" diyerek ona eğildi.

Sonbaharın güneşli günlerinden biri Murad ve Şafak'ın düğünüydü. Düğüne Murad'ın eski silah arkadaşları ve komutanları da katıldı. Şafak'ın da ayrıca, doktor beyaz önlüklü arkadaşları, meslektaşlarını tebrik etmek için çalıştığı askeri hastaneden geldi.

Sanam, beyaz gelinliğiyle melek gibi görünen kızını ve oğlu kadar sevdiği adama hayır dua etti. Sanki kayıp kocasının ruhu da düğüne gelmişti. "Bak benim istediğim gibi oldu. Şafak ve Murad gerçekten birbirlerine çok yaklaşıyorlar. "

Eylül 2018 - Mayıs 2019

SARI YAPRAKLAR

Ünlü Letonyalı besteci Raymond Paulsa'ya ve bunu Riga'da yaşayan eski tanıdıklara ithaf ediyorum

Sabah erkenden Vilnis'in tek odalı dairesinin kapısı hızla açıldı. Sese uyandı ve kendini yatakta yalnız görünce çabucak kalktı ve yarı çıplak pencereye yaklaştı. Binanın avlusuna park etmiş bir servis arabası Christina yı almaya geldi. Sarışın asker-şoför arabanın arka kapısını açıp onu kibarca oturmaya davet ettiğinde Christina bir an durakladı ve sağ omzunun üzerinden pencereye baktı. Vilnis tek kanadı açılmış pencereden ona seslendi "Gitme Kristin, geri dön!" - O anda arka koltukta oturan albay kadının elini tuttu ve öfkeyle ona doğru çektı. Araba hızla ilerledi ve gözden kayboldu. Christina ayrıldıktan sonra, yalnız kaldığı odada kendini boş hissetti ve kalbinde Rus albayın siyahıyla konuştu. Duvardaki, çerçevesine siyah kurdele bağlı resimden annesi üzgün bir şekilde ona bakıyordu. Sanki hayatında söylediklerini tekrar ediyor gibiydi: "İçinizdeki boşluğu ancak o kadın doldurabilir! Bir ailen var Vilnius! Unutma, bu şehirde benden sonra sana en yakın biri varsa o da Christina'dır." Annesi haklıydı ...İnsan sevdiği kadını dünyanın her azabına karşı gelir, çetin çileye dayanır. Doğru söylermiş anası...

O elektrikli trenin penceresinden denize baka baka düşünüyordu. "Ah canım, yaz er ya da geç göçüp gidecek ..."Annesinin uzun süren hastalığı başını o kadar döndürmüştü ki bu yaz sahile gitmedi. Dubultu istasyonunda trenden indi. Burada gökyüzü berrak ve deniz maviydi. Annesini toprağa verdikten sonra, o ve Christina aralarındaki buzu eritmenin yollarını arıyorlardı. Körfez'in soluk kehribar kıyılarında sakın bir yer bulmak artık kolay değildi. Baştan aşağı suya daldı ve ince altın kumların üzerine uzandı. Yakınlarda, güney lehçesiyle şakalaşan genç bir adam, etrafındaki güzel kadınları güldürüyordu. Vilnis ellerini başının arkasında taradı ve gökyüzünü izledi. Gökyüzünün kubbesine sığman annesinin ruhunun beyaz bir güvercine dönüştüğüne inanıyordu. Gökyüzünde beliren martılar ara sıra sessiz tepelerin kollarına tırmanıp tekrar havaya yükseldiler.

Dalga anlamına gelen ismini verdiğinde annesi hep denize yakın olmasını isterdi. Vilnis'in kalbi sıkıldığında denizin koynunu özlüyordu ve dalgaların sesi onu rahatsız eden düşüncelerden kurtardı. "Annemin yaşarken dairesini benim adıma kaydettirmesi iyi oldu. Aksi takdirde, pek evim olmazdı. Christina er ya da geç eve dönecekti ve muhtemelen tüm eğlenceli ve genç tutkularına veda edecekti ... Kim bilir, belki beni evden çıkarır ve bir çöp gibi dışarı atardı? Ağzından ateş çıka çıka: "Gençliğimde bana ne verdin?" deyip arkamdan kötü konuşacaktı. Nereye giderim o zaman? Belki boşuna öyle düşünüyorum? Her şey tersine dönecek, bana değer verecek ve benden onu affetmemi isteyecek. Ama kesin olarak bildiğim bir şey, Kristina'nın koşup gittiği p işgalci Rus albayı terk edeceği ve bir gün kızımızı geri alacağı. "Acaba şimdi bunun hakkında ne düşünüyor?"

* * *

Üç yıldan fazla bir süredir Kristina, Ivan Petrovich ile evlenmeden yaşadı. Vilnis, "Rus Ivan" dan sadece karısı ve kız öğrenci olduğu için değil, aynı zamanda işgalci dediği Sovyet ordusunda üst düzey bir Çinli subay olduğu için de nefret ediyordu. Üç yıl önce, Afganistan'daki savaş sırasında başından yaralanan subay, Rigas Balss * gazetesinin flört bölümünde utanmadan reklamını yaptı: Yirmi sekiz ya da otuz yaşında lüks bir bahçeli ev sahibi olan bir asker, müzik ve sporu seven güzel bir Letonyalı kadınla birlikte olmak ister. " Vilnis, dergi masasındaki kırmızı kalemle yuvarlak içine alınmış o ilanın, aile hayatını değiştireceğini hayal edemezdi. Çok içerdi, kazancını eve getirene kadar gezip dolaşır ve maaşlı gününü iş arkadaşlarıyla tatil olarak kutladı. Haftalık kazancı ve aylık ikramiyesi de içkiye giderdi. Christina kızını alıp evden ayrıldıktan sonra Vilnis kötü alışkanlıklarından vazgeçti. Şimdi maaşından maaşına, ismini duymak istemediği memurun evine kızını görmeye gitti. Inga için ayırdığı parayı Christina'ya verir, ya yalnız kaldığı eve döner ya da hasta annesini ziyarete giderdi. Bazen, albay evde olmadığına, Christina onu bir fincan Brezilya kahvesine davet eder, parayı kristal bir vazoya koyar ve Letonca olarak teşekkür ederdi. Kristina, Vilnis'in yanında yaşadığı adamdan bahsetmezi, sırf kendisini daha iyi hissetmesi için, "Ivan Petrovich bugün geç saatlerde evde olacak!" derdi.

Vilnis, Christina'ya her defa fırsat bulup değerlendirdiğinde:

- Ivan Petrovich'in bir gün sonsuza dek gidecek, bir daha asla bu eve gelmeyecek!

O anda Inga, sessizce üzüntüyle annesine bakardı. Yarış pisti gibi geniş bir apartman dairesinde, sanki çocuğunun kalbi sıkıştıyordu.

"Vilnie, bu kadar çabuk değişeceğini bilseydim, ayrılmayı asla düşünmezdim." Görünüşe göre, yalnız yaşamayı düşündürdü ve bu ayrılık sana bir ders oldu. Bu tür konuşmaların kızına zarar vermemesi için Vilnis kalkıp korkmadan dışarıya çıkardı. Dudaklarının arasına ucuz bir Baltia sigarası koydu ve pencereden kaygılı kızına bakarak onu yaktı. Sonra en yakın tramvay durağına doğru yavaşça yürüdü.

Bir zamanlar Christina ara sıra şöyle konuşurdu:

- Vilnie, "Seventeen Moments of Spring" dizisinin bazı bölümleri Ivan Petrovich'in evinde çekildi. Birden Vilnis'in kanı koyulaştı, içtiği kahveyi düşürdü ve porselelen bir kase çikolatalı şekerleme ve eklerleri bir kenara itti:

"Ivan Petroviç'ten bir melekmiş gibi şaşkınlıkla bahsediyorsun!" Ancak, işgalci Rus ordusunun gaddar bir subayıdır. Afganistan'da kaç masum insan öldürüldü. Okuduğunuz kitaplar, izlediğiniz filmler, onların hümanizminden bahsediyor. Eski Matisse'imiz, savaş sırasında on iki yaşındaki Letonyalı çocukları, Sovyet tankları önlerine katıp pozisyonlarından geri çekilmeye mecbur edilerdi. Nedense Mosfilm ve Lenfilm'in yaptığı filmlerde tam tersini görüyoruz, sanki Almanlar böyle insanlık dışı bir yöntem kullanıyormuş gibi! .. Sen biliyor musun Stalin'in cezası savaşın sonra, bizim ormanlarda ne kadar Letonyalı vuruldu?

- Güya faşistler az yemeğin tuzu olmuş? Benim yüzümden neredeyse tüm Rusları düşman bilirsin. Oh, Vilnius, sevgisini koruyamadığın bir kadın için bu kadar nefret kalbine ağır bir yük değil mi?

"Hayır, haklı değilsin!" Çünkü sen kendi kocam suçunu bahane ederek yatağını yaşlı bir Rusla paylaşan ne ilk ne de son Letonyalı kadınsın. Sadece topraklarımızı değil, aşkımızı da işgal ettiler ...

"Sakin ol Vilnius!" Her gün eve sarhoş geldin. Kızımızın nasıl büyüdüğü önemli değildi. Yaptıklarından bıktım. Kalbim dayanamadı. Son yıllarda dalı budağı kesilmiş gibi kötü görünüyordun. Yanında genç, güzel bir kadının olduğunu unutturdun... Ben hiç birşeyi bahane etmeden, geçip giden gençliğimi kurtarmak istedim, kızımızın geleceğini düşünüyordum.

"Üzgünüm, sizi Majesteleri Rus albayın evinde çınlayan sesimle çok heyecanlandırdım." Ama hem eski hem de modern Riga sokaklarında seslerini yükseltme hakkına sahip benim gibi binlerce Letonyalı var. Herkes, Misha Gorbaçov'un açıklık fikrinin saçma olduğuna inanıyor. Bu nedenle, bu yıl ne "1 Mayıs" ne de "9 Mayıs" geçit törenleri, Riga sokaklarında Sovyet bayrağı dalgalandı. Bizim "Uzvara" da bu devletin bayrağını alacak tek bir Letonyalı bulamadılar. İnan bana 7 Kasım geçit töreninde de bulamayacaklar. Biz er ya da geç ulusal bayrağımızı yükselteceğiz! ..

"Bu kadar yeter Vilnie, çık dışarı!" Bu konuşmaları duymak istemiyorum.

"Gidiyorum Christina, gidiyorum." İçki içmediğimi görebilirsiniz. Dediğimi unutma, Ruslar gidecek ve taptığın albay bir fare gibi kaçacak.

* * *

"Baba, seninle gelebilir miyim?" Inga'nın solgun yüzü bir gülümsemeyle kaplıydı.

- Evet kızım, büyüdün, kimin haklı olduğunu anlıyorsun. Ama annenin izni olmadan değil!

- Yani biz hiç birlikte gezip dolaşamadık.

Christina kızına ne söyleyeceğini bilmiyordu. Vilnius'a yalvararak baktı ve şöyle dedi:

- Görüyorsunuz, Inga çoktan büyüdü. O on iki yaşında. Seninle yürüyebilir. Ama lütfen onunla devrimci fikirleriniz hakkında konuşmayın!

- Aslında, bugünün gençleri yakın gelecekte özgür Letonya vatandaşı olacaklar... Sanırım Inga'mız geleceğin yolunu çoktan netleştirdi, dedikleri gibi, seçimini yaptı. O da bizim birlikte olmamızı yürekten istiyor.

"Sovyet karşıtı propagandanızla onu büyülediniz." "Vilnie, kızımızın Margaret Thatcher veya Indira Gandhi olmasını istemiyorum." Müzisyen olarak büyüyecek ...

- Müzik ... - Bizi birbirine bağlayan manevi bir yoldur. Ya yaşam tarzımız?

- Onu da zaman gösterecek.

* * *

Vilnis, yalnız yaşadığı o günlerde bir köpek besliyordu. Adını da Pugo koymuştu. Christina bir gün kalbini yumuşattı ve ona sordu:

"Vilnie, hala yalnız mı yaşıyorsun?"

"Hayır! Şimdi Pugoy ile birlikteyim. "Pug'um çok sadık," diye yanıtladı. Christina, Pugo'nun bir köpek olduğunu öğrendiğinde çok güldü.

"Neden buraya geldiğinizde onu yanınızda getirmiyorsunuz?"

- Her sabah onu Arkady Parkında yürüyüşe çıkardım.

"Arkady Parkına mı?" Christina şaşkınlıkla sordu.

- Evet, bu park Riga'da sevdiğim en güzel tabiat parkı. Ama bir sabah spor giyimde Rus işgalciyle oraya koştuğunuzu gördüm. Oraya tekrar gitmedik.

"Sabah koşmanı tavsiye ederim Vilnius!" Ne kadar kilo verdiğimi biliyor musun? Kendimi genç, güzel ve neşeli hissediyorum. Peki, Pugo'yu şimdi hangi parka götürüyorsun demedin?

- Bir süre Raynis Bulvarı'na gittik. Pugo yolunu kaybetti ve bir keresinde arkadaki ördeklere saldırdı. Dan Misha, Pugo'nun kuzenini Moskova'ya götürdükten sonra ona veda etmek zorunda kaldım. Onu bir pop şarkıcısına sattım ...

- Sattın mı? Neden? Muhtemelen onu özlemiyordun?

- Evet, sattım. Çok pahalı bir fiyata. Rusların Bay Pugo'yu ne kadar aldığını bilmiyorum, ona Kremlin'de

ne olacak? Ama Pugom'un parası için çok fazla ilaç aldım ve anneme tedavi ettirdim. Köpek olmasına rağmen müzik dünyasında yaşıyor. Kim bilir, belki şarkı söylemeyi ve dans etmeyi öğrenir! Sonuçta, Pugom'un köpek yarışında bir şampiyonu ...

"Elfrida anne şimdi nasıl?" - Christina haberi içtenlikle aldı.

- Sık sık soruyor, birlikte olmamızı istiyor! "Bir aile kur Vilnie, bir aile kur" diyor. Sanırım bir gün "Toprağına sahip çık , Vilnius, toprağına sahip ol!" Diyecek. Hem kadın hem de toprak aynıdır. Her ikisinde okşayıp, değer vermen gerek.

Biliyorsunuz, antik Riga şövalyeleri en fazla iki durumda kılıçlarını kınından çıkarırlar. İşgalciler topraklarına ayak bastığında ve sevdikleri kadın dara düştüğünde.

"Anlıyorum, Vilnie!" Senin için zor. Yanında bir kadın bulsan iyi olur. Belki... - Sessizce kocasının gözlerine baktı, - diyorum, belki kendini doktora göstermelisin, çünkü artık her taraf ilanlarla dolu. İstersen sana yardım edebilirim!

"Git ve ellili yaşlarındaki o Rus için bir doktor bul!"

Christina nun neyi ima ettiğini anlar anlamaz, bir kızgınlık içinde ayrıldı. Ve uzun süre yaşadığı eve gitmedi. Annesinin ölümü onu telefonla Christina'yı aramaya zorladı.

* * *

- Kızımız nerede? - Mezarlıkta Inga'ya sorulduğunda asil bir kadın gibi giyinmiş Christina cevap verdi:

- Bakü'deki arkadaşşıma gönderdim. Geçen kış sık sık soğuk algnlığı ve grip olurdu. Yaz orada erken başlar. Hazar Denizi kıyılarında güney güneşinin vücudunu yakmasına izin ver dedim.

Cenazeden sonra meslektaşları Matisse ve Uldis eve geldi. Ayrıldıklarında Christina ve ben yalnız kaldık.

Christina bu eve ilk on üç yıl önce geldi. Sonra Vilnis onu annesiyle tanıştırdı. Vilnis annesinin ruhu için dua etti ve üç yıl ve üç aylık ayrılıktan sonra artık yalnız olan Christina'nın daireye girdiği günü hatırladı. Henüz sarhoş olmamış neşeli ve hoşgörülü bir adam gibi davranmıştı.

Duvardaki resimden annesi ona bakıp, "Vilnie, bu kadar aptal olma ve Christina'yı bırakma! Çünkü o da seni seviyor. Mutluluk tanrıçası Layma sizinle olsun! "

"Seni çok sevdi Christine!" Bugün buraya geldiğiniz için size ve annemin ruhuna çok minnettarım. Hayatta tekrar tekrar arkadaşlarımızı ve tanıdıklarımızı kaybederiz, ama anneleri bir kere yitiririz! Sadece bir kez, Chris!

"Tanrım, bu takım sana yakışmış Vilnie, ama endişeli ve ciddi görünüyorsun." Christina ona sarıldı, gri saçlarını birer birer okşadı ve onu rahatlatmak için birkaç tutarsız söz söyledi:

- Böyle anlarda yalnız bir erkeğin tek arkadaşı kadındır. Bir kadının okşamasına ihtiyacın vardı, Vilnie, bir kadın! .. - Sonra odanın her köşesine ilaç ve iyot kokusu olmadan aşına olan Christina, tahtadan yapılmış figürlü bir mum alıp masanın üzerine koydu. Oradaki mumlardan üçünü yaktı ve tavandan sarkan avizeyi

söndürdü. Siyah çantasından çıkardığı kaseti elektrikli çaların üzerine koydu. Sonra Vilnis'in elini tuttu ve onu kanepeye oturttu. Siyah tülü başından çıkarıp karşısına oturdu. Oda, yüzyılların hüzünlü ve kırılğan org müziğiyle dolu gibiydi.

"Gel Elfrida anneninin hatırasını yad edelim. Bırakalım onun ruhu şad olsun."

Her nedense Vilnius'a öyle geldi ki, Christina'nın onunla tek kalmış derdine ortak olmasının sebebi, sadece annelessiz haline acıdığı için değil, aynı zamanda masadaki ağzına kadar dolu şarap şişelerini teker teker boşaltmak, neşelenmek için gibi geldi. Bu ilgi, gelecekte her ikisine de tutkulu duygular ve samimiyet vaat etti. İnsan hayatı çok kısadır - böyle güzel anlar için çok az zaman olduğundan mutluluk dakikalarla ölçülür. Christina şaraptan bir yudum aldı ve bacak bacak üstüne attı. Mumların ışığında, tıpkı bir ortaçağ kraliçesi gibi, tuttuğu yelpaze ile kendini tazeledi ve yüzündeki kızarıklığı şarabın etkilerinden uzaklaştırmaya çalıştı. Etli dudakları arasındaki mum ışığında yaktığı "Elit" sigara olmasaydı, Christina güzelliğiyle Batı ve Doğu'nun tüm prenslerini gölgede bırakırdı. Bu şekilde İngiltere Prensesi Diana'dan daha kibar ve özverili görünüyordu:

- Bu mumu on üç yıl önce annene getirdiğim günü hatırlıyor musun?

Vilnis bu noktada onu öpmekten kaçındı:

- Hatırlıyorum, hala hatırlıyorum. Hatta ilk ziyaretiniz için "Beyaz Leylek" konyak, "Masal" pastası ve bir sürü gül aldım. Tanıştıktan sonra annem bizi yalnız bırakıp akşam gazetesi alma bahanesiyle komşuya gitti.

Müzik uzadıkça uzadı. Christina'nın gözleri yaşlarla doldu ve Vilnis'in kalbi kelimelerle doldu:

- Seninle o gün ilk kez bir ilişkimiz oldu. Bu evliliğimizi hızlandırdı.

- Çok gençtik, uzun süreli dostluğumuz ilk aşkımız arasında bir köprü oluşturdu... Artık yitirdiğimiz dostluğumuz köprünün diğer tarafında, aşkımız ise diğer tarafta. Bazen bana Daugava'nın karşı kıyılarından birbirimize bakan yabancılar gibiyiz.

- Hayır Vilnie, o zamanlar yakınlığımıza yol açan başka ortak yönlerimiz vardı. Unuttun mu?

Vilnis, zor bir bilmeceye cevap arıyormuş gibi sessizdi.

"Yani hatırlamıyor musun?" O halde şunu söyleyeyim: "Sarı yapraklar" - Raymond Pauls'un mucizesi! Ne de olsa ikimiz de ona hayran kaldık!

- Evet evet! Tanrım, nasıl unutabilirim? Üstadın ruhunu besleyen o hüzünlü melodinin sesleri altında ilk kez ...

Christina işaret parmağını Vilnis'in ıslak dudaklarına koydu.

"Kapa çeneni Vilnie, yalvarırım acele etme!"

İkisi de sessizdi, mum ışığında özlemle birbirlerine bakıyorlardı. Mumların ışığı sevgi dolu kalplerine düşüyor gibiydi.

- Yazarın konserindeki şarkılarını bu diske kaydettim. Bir dakika canım, şimdi seni geçmişe götü-

receğim! Organın ağır, titreyen sesinden sonra "Denizin Sesi" nin melodisi odayı doldurdu:

- Genç bir kız kendini asmak istiyormuş... Aniden maestronun şarkısı radyoda duyuldu. Bu harika müziği sonuna kadar dinleyen kız intihardan vazgeçerek yaşmaya ve hayattan zevk almaya karar verir. Christina bu kelimeleri fısıltıyla söyledi.

- Maestromuzu Moskova'ya - merkez televizyonun müzik programlarının yazı işleri bürosuna götürmek istediler, ama gitmedi. - Köpekten kediye ezbere bildikleri Raymond'un Rusları sevmediğini söylemek istedi. Ancak bu düşünce geri tepti. Konuşacak ve sonunda Rus subayına saldıracaktı. Christina aniden gidebilirdi. Ama Christina nın gitmesini asla istemedi.

- "Sarı Yapraklar" şapkası onu dünyaya tanıttı. Sonuçta bir sanatçı olarak ilhamını bu topraklardan alıyor. Şimdi Batı Avrupalı şarkıcılar da onun şarkılarını söylüyor. "ABBA" ve "BoneyM" gibi dünya pop yıldızları kadar ünlüydü. Tekrar dinle Chris, bunlar kendi parmakları - Raymond Paul'un kaba ve büyümlü parmakları "Elveda Valsi" çalıyor. Adımları ve hareketleri ilerliyor olsa da hayalleri on üç yıldır geri gelmişti. On üç yıl önce Christina ve Vilnis karşı karşıya geldi. "Sarı Yapraklar" ın sırası geldiğinde:

"Bu şarkıyı sabaha kadar dinliyorum, doymuyorum " dedi.

"Sarı yapraklar" sihirli bir el ile giysilerini çıkardı. Cennet'in koynunda ki Adem ve Havva kadar çıplak kalmışlardı. Maestro ise kâh coşuyor, kâh da yatağa uzanan sevgililerin birbirlerinden aldığı büyük zevkin

ömrünü uzatmak için piyanonun tuşlarına yavaş yavaş dokunuyordu. Sanki sahile can atan denizin dalgalarını okşuyor gibiydi. Sonra şiddetli dalgalar başlarını sahilin göğsüne koyup, yorgunluğunu alırdı.

"Vilnie," diye fısıldadı Christina, "Şimdiye kadar seni düşündüğümde bir soru beni çok rahatsız ederdi." Sonuçta çalıştığınız Uzvara ** karamel fabrikasında çok güzel ve bekar kadınlar var. Her zaman bir doktor tarafından muayene edilirler, öyleyse neden bu tatlı kadınlardan birini seçmiyorsunuz? Sonuçta, sağlıklı bir erkeksin!

Vilnis'in sesi bir mum gibi titredi:

- Sana alışkınım Chris, sadece sana yakın olabilirim...

- Buna şimdi ikna oldum. Bağışla beni, önceleri öyle alkol yüzünden iktidarsızlığın olabileceğini düşünürdüm. Çünkü üç yıldan fazla bir süredir bir kız arkadaşım yoktu. Sonuçta, sağlıklı bir erkeğin kadınsız geçebileceğine kim inanırdı?

"Sensiz çektiğim ızdıraplara tanık olsaydın, böyle düşünmezdin."

-Bu güzel, mutlu anları yeniden yaşatdığı için maestroya

- Raymond'a ilham veren şarkılar için minnettar olmalıyız-dedi

Kristna ona tekrar sarıldı. Sanki birlikte olmadığı yılları telafi etme fırsatı bulmuş gibiydi. Bu sefer telefonun sesi melankolik müziğe karıştı. Konuşmacı, Christina ile birlikte yaşayan bir Rus subaydı. Christina onu

dinlerken, atından zorla alınan bir prens kadar üzgündü. Biraz önce tutkulu gözlerini kısıtı ve öfkeyle telefonu sıktı:

- Seni anlamadım Ivan Petrovich! Unutma, ben senin evli karın değilim. Geceyi nerede geçireceğimi ve kiminle kalacağımı biliyorum. Sevgili annesini kaybeden yasal kocamı teselli etmek için sizden izin istemeli miyim? İyi geceler! Evet, üstünüzüde örtmeyi unutmayın. Yarına kadar...

Vilnis'in acısı tazelandi. Sinirlerini yatıştırmak için odada sigara içmeye başladı. Christina çıplak vücuduna baktı ve kendi kendine mırıldandı:

"Bir asker olarak benimle ilk kez konuştuğuna inanamıyorum." Sanki zafer bayrağı Reistag'ın babası tarafından dikilmiş gibiydi. Yoksa bütün dünya ona Afganistan'da savaştığı için mi borçlu?

Vilnis'in sabrı tükendi:

"Chris, canım, kurtul ondan." İnanın bana, bizim toprağımızda ona asla general maaşı almak nasip olmayacak! Letonya özgür, kelimenin tam anlamıyla egemen bir devlet olacak! Sovyet imparatorluğunun çökeceğini söyledi ve sonra sakinliğini yeniden kazandı. - Dinle, tek odalı dairelerimizi satalım, her koşulda iki odalı daireler alalım. Sen, ben, Inga başka bir aile olacağım. Söylesene, belki ondan korkuyorsun?

Christina başını salladı ve hiçbir şey söylemedi. Vilnis şöyle dedi:

"Ailemi geri almak için o piçi öldürebilirim."

"Böyle konuşmak sana yakışmıyor. çünkü o bir insan."

- Ya ben? Ben insan değil miyim Hayatının en iyi bölümünü çürümüş bir imparatorluğun çirkin bir subayıyla geçirmen çok yazık. Bugün hala mezarlıkta Matisse'i görüyor musun? Jan Karlovich'ten bahsediyorum. Annemi o kadar çok sevdi ki, birlikte kiliseye bile gittiler. Biliyorsunuz, yaşlı Matisse, Gorbaçov'un alnındaki lekenin çok tehlikeli bir işaret olduğunu söylüyor. Dini geleneklere göre böyle bir kişi olacak: Kılıç Michael insanlara felaket ve talihsizlik getirecek, tarihin akışını değiştirecek ve milletler arasında düşmanlık uyandıracak. Bir düşünün, sarhoşlukla mücadelesi Don Kişot'un yel değirmeni ile mücadelesi gibi değil mi? Sence Rus Ivana içmeyi bırakabilir mi? Bunların hepsi bahane. Ruslar tarafından tahttan indirilecek. Ama o zamana kadar şeytani eylemlerinin kanlı izlerini her yerde bırakacak... Yani eve gidiyorsun. O Rus subayla yaşamının hiçbir anlamı yok!

"Bekle, Vilnius!" Beni kokla! Yatak odasında bir zamanlar aramıza bıraktığın votka ve şarap şişeleri girerdi...Pugo, Gorbachev, başka kim olduğunu bilmiyorum! Sonuçta ben bir kadını. Bir kadının hayatını güzelleştiren kavgalar değil sevgidir! İçinde bulunduğunuz siyasetin böyle bir aşkla hiçbir ilgisi yok!

"Şeytana lanet olsun!" Bu daireye on üç yıl önce ilk kez gelen Christina'ya öyle benziyordun ki....- Vilnis dinmeyen kadın muhabbeti karşısında kendini borçlu sanan cengaverler gibi yatağa oturmuş Kristinanın önünde eğilerek başını onun çılpak dizleri üstüne koydu.

Maestro Raymond ise susmak bilmiyordu. Şimdi "My Way" şarkısını söylüyordu. Onu sabah kadar dinlemekten doymayacağını söyleyen Christina, Vilnis'in kıvrık saçlarını gözyaşları içinde okşuyordu.

"Ve bizim yolumuz ne olacak?" - Kendi kendine fısıldayan Vilnis, şimdi bu soruya sahilde derin düşünerek bir cevap arıyordu. "Merak ediyorum, Kristina sevmediği Rus albayla ne kadar kalacak?" Dört ya da beş yıl önce sarhoşluk girdabından çıkmayı başarmış olsaydı, muhtemelen bu tür aptalca sorulara cevap aramak için sahilde yatıyor olmayacağını düşünüyordu. Christina ve kızı bugün onunla olacaktı. "İnga'nın günleri Bakü'de - Hazar Denizi kıyılarında - nasıl geçiyor? Eski Riga'yı özleyor musun? " Vilnis, askerlik hizmeti sırasında iletişim kurduğu Bakü askerler yoldaşlarını tek tek hatırladı. Ne de olsa eski Bakü - İçeri Şehir'den bahsediyorlardı. Belki şimdi Inga ve Bakü arkadaşı geçmişin kalıntıları olan bu tarihi yerlerde dolaşıyorlardı? Vilnis, bu antik güney şehrinin misafirperverliği hakkında çok şey duymuştu. Sadece kızı şanslıydı: Kaderinde babasının duyduklarına şahit olmak vardı.

...O anda sahildeki kiosкта kurulan müzik merkezinden tanıdık bir kadının sesi etrafa yayıldı. Pop şarkıcısı Raymond Pauls'un "Yellow Leaves" şarkısını söylemeyi severdi. Bu güzel şarkı, körfezin sarı kehribar kıyılarına, eski Riga'ya uyuyordu. Bugün belki de Bakü'de Hazar Denizi kıyısında dinlenen kızı İnga, akranlarıyla bu sapanı dinliyordu. Bu şarkı hem genç hem de yaşlı tarafından sevildi. "Sarı yapraklar" her nesil, her mevsim için uygundur. Altın sonbahar geliyordu. Bir sonbahar günü, sarı yapraklar parkları, yolları ve kaldırımları kapladığında, Christina kızı Inga ile Vilnius

dünyasına dönecekti. Vilnis, kendi dünyasında, Sovyet ordusunun ülkeyi terk edeceğinden emin olana kadar bu gerçeğe inanıyordu.

O gün üstadın bestelediği "Sarı Yapraklar" da, milyonlarca insanın hayatını sartıp solduran Kızıl İmparatorluğun solmakta olan Khazan dönemini anlattı.

Riga şehri: "Rigas Balss" - Letonca "Riga'nın Sesi"

NELLİ

Geçen yüzyılın seksenlerinin ortalarıydı. O sırada Komsomolskaya Pravda gazetesi Moskova'da Pravda Caddesi'ndeki bir yayınevinde yer alıyordu. "Geri döneceğim ..." başlıklı eleştirel makalenin Rusça el yazmasını okuduktan sonra, gazete çalışanı derinden etkilendi ve Bakü'ye dönmeme tavsiye etti: "Probleminizi halletmek için, yazınızı mektubuma ekleyip Cumhuriyet Gençlik Birliği Merkez Komitesi'ne göndereceğim ..." Ben itiraz ettim. "Bu sadece benim için değil, komünist olmayan yüzlerce yüksek öğrenim gören genç için bir sorun." Dedim. "Çoğu iş bulamadığı için ülkeyi terk ediyor ve yurt dışına gidiyor ..."

Ümit yeri bilip yüz tuttuğum Moskova, deme dünyanın en büyü kentiymiş ... Yazı işleri bürosundan çıkıp başkentin Riga tren istasyonuna taksiyle gittiğimde öyle düşünmüştüm. Paramın geri kalanını talep ettiğimde taksi şoförü, Bakü'deki meslektaşları gibi yüzüme baktı ve kapıyı çarparak gitti.

O gün trenle Riga'ya gittim. Avrupa şehirlerini hatırlatan Riga'nın merkez tren istasyonundan daireme taksiyle geldim ve bu sefer paramın geri kalanını almadan ayrılmak istedim. Taksi şoförü, "Ben dilenci değilim, paranızın kalanını alın!" Dedi. Evet böyle bir şehirde yaşamaya değer ... Sonuçta toplumda yoksulluğa neden

olan faktörlerden biri de insan haklarının birileri tarafından kötüye kullanılmasıdır. Böyleleri ise bizde sıradan bir taksi şoföründen, mağaza müdüründen, doktordan savcıya, mahalle müdürüne mevcut idi.

Üç karanfil verip, Riga'nın adını taşıyan semtinde pasaport ve askerlik kaydı aldım. O dönemde böyle bir mesele Bakü'de üç veya dört bin manat, yani cari kurdan dört veya beş bin dolar karşılığında çözülebilirdi. Üstelik rüşvet almadan iş bulmak ve bir apartman dairesi için sıraya girmek çok zordu.

Riga'ya geldiğimde iki hedefim vardı, komünist bileti almak ve bir veya iki yıl sonra rüşvet almadan iş bulmak için geri gelmek ve burada annemin kuzeni Abusamad'ın amcasının kızı Nellie ile görüşmek! Komünist olma fikri beni işe aldığım Uzvara şekerleme fabrikasında çalışmaya itti. "Bu sistem çökecek ve siz ve biz Rus işgalinden kurtulacağız ..." Sıradan bir Letonyalı işçinin öngörüsüne beş altı yıl sonra hayret edeceğimi hiç düşünmemiştim. Onlar çok basit bir şekilde beni aldılar."Eğer komünist olma fikrinden vazgeçerseniz, Neftchi'nizi Riga'da Daugava'ya karşı oynanan futbol maçında hepimiz destekleyeceğiz! Onlar yaptı. Riga stadyumunda bile benden "Forvet", "Hücum", "Gol at!" Sonra hep birlikte ayağa kalktılar ve bağırdılar ... Sonra bu işçilerin 7 Kasım ve 1 Mayıs'taki geçit törenlerinde SSCB arması olan bayrakları ve pankartları görmeyi reddettiklerine şahit oldum.

Ayın ortasında ve sonunda aldığımız maaş, ilçe sekreterinin aylık maaşından fazlaydı. İlk maaşımı Letonya'nın incisi, düşük başkent Riga'nın 150 kilometre batısında bulunan Kuldiga'ya verdim. Nellie bu şehirde

yaşıyordu. Benden on bir yaş büyük ve otuz sekiz yaşında olan Nellie babasının yüzünü hiç görmemişti. Abusamad Amca, Nellie'nin onu baba olarak kabul etmeyeceğinden korkuyordu. Bu nedenle, Nellie kabul eder etmez, amcam "gelebilir" diye bir telgraf yollardım...

Baba ve kızın bu kadar uzaklaşmasına ne sebep oldu? Abusamad Amca, yakın komşumuz Esad'la birlikte, savaştan sonra Letonya ormanlarında Sovyet hükümetine tabi olmayan Letonya silahlı gruplarıyla iki yıl boyunca savaştı. Stalin'in yarattığı cezalandırma ordusunda, Puşkin (şimdiki Bilesuvar) bölgesinden İbiş adında bir siyasi başkanı imiş. Savaştan önce İbiş, kim-somol ilçe komitesinde sekreter olarak çalıştı. Abusamad'ın babası Ojagverdi aynı zamanda kolhoz'un da başkanıydı. Savaş başladığında oğlunu, Sovyetler Birliği Genel Başkanı olan genç yeğeni yani kuzenim Agadeh Gahraman oğlu ve birkaç akrabasını cepheye gönderdi. Amcam, Agade'de Sevastopol için yapılan savaşta öldürüldü.

Daha lisedeyken bölge gazetesine, köyümüzden savaşa giden yüz elli kişiden yetmiş üçünün geri dönmediği hakkında kısa bir yazı yazmıştım. Köy mezarlığının girişinde isimlerinin yazılı olduğu bir levha vardı.

Abusamad Amca, Letonya direniş hareketi ile girdiği bir savaşta yaralandı ve bir askeri hastanede tedavi altına alınırken genç bakıcı ona aşık oldu ... Nelli dünyaya yenice göz açtığında ordudan tehris olan dayım Əsədlə yedi yıl ayrılıktan sonra vatana yola düşer. İyi derecede Almanca ve Letonca bilen İbiş, karısıyla Riga'da kalıyor. Yıllar sonra Nellie ile karşılaşan İbiş Abusamad,

amcasına bir mektup yazdı. Altı erkek ve bir kız çocuğu olan amcam, köyün en iyi avcılarından biri olarak biliniyordu ve bir devlet çiftliği muhasebecisi olarak çalışıyordu.

Yedi yıllık askerlik hizmeti ona işinde son derece disiplinli, düzenli ve sorumlu olmayı öğretti. Bu karakterinden dolayı akrabaları ona John derdi. Bir yabancı onu ilk kez görürse, Batı Avrupalı veya Kuzey Amerikalı gibi görünürdü. Sonbahar ve kış aylarında köyümüzde yollar çamurluyken ayakkabılarının ayak parmakları kirlenmeyecek şekilde yürürdü. Yol boyunca en sevdiği şarkıyı yavaşça mırıldardı. Yerel bir fabrikada yapılan takım elbiseleri sırtından öyle tutardı ki, bakan yurtdışında yapıldığını zannederdi.

Nellie'yi göstermek için Abusamad Amca ile çektiğim fotoğrafı da kendimle götürmüştüm. Kuldiga'da Ibiş'in adresine gittim. Cumartesiydi. Beni selamladıktan sonra karısı ve kızıyla oturma odasına oturdu ve televizyonda bir canavarın maceralarını anlatan bir çizgi filmi büyük bir ilgiyle izledi. Ve defalarca kahkaha atıp, yüksek sesle güldüğümde, içimden garip hisler geçse geçse sessizce oturup çizgi filmi seyretmem gerekti. Çizgi filminden sonra çay masası açıldı ve askeri bir albüm çıktı. Yirmi iki ya da yirmi üç yaşında çektikleri siyah beyaz fotoğraflarda Ebu Samad Amca, oğlu Alizamin'e, Esad ise benden bir yaş büyük oğlu Galiba'ya benziyordu. Ibiş çay içe içe bir sürü geyik muhabbeti etti. Stalin, cezaevinde Letonyalılara karşı savaştığı için Riga'da yaşamının kendisi için çok zor olduğunu söyledi. Oğlu şimdi başkentteki evinde yaşıyor ve güzel doğa ile çevrili Kuldigaya'ya taşınmış. Kırk yaşındaki kızı ile her sabah temiz havada spor kıyafeti içinde koşuyor ...

Birkaç saat sonra Ibiş beni Nellie ile tanıştırdı. Nellie Kuldiga, Tarım-Sanayi Kompleksi'nde inşaat departmanının başıydı. Özel arabası, kır evi ve iki kızı vardı. Ama o ve kocası bir "savaş" durumunda yaşadılar. Nellie ondan boşanmaya karar verdi. Bana bu haberi söylediğinde yanakları biraz kızardı. Siyah gözleri ve kısmen uzun saçları vardı. Çenesindeki ve yanaklarındaki delikler bana Abusamad'ın amcasının kızı Zeynab'ı hatırlattı. Klasik şairler böyle bir deliğin hendek olduğunu söylemişlerdir. Nellie Amca'nın en büyük oğlu Ojagverdi, üvey kardeşi olan öğretmenine çok benziyordu. Yemin ederim:

- Babanla tanışana kadar boşanmayı ertelesen daha iyi olur!

O gülümsemyle "Baba!" dedi sessizce. Sonra "Baba" dedi ve bu sefer küçümseyerek gülümsedi. "Bana bir çanta ve bir alfabe kitabı alan kişiye birinci sınıfa gittiğimde baba kelimesini söyledim ..."

Ibiş ona babasının bir resmini gösterdi: - Bak, gör senin nasıl güzel bir baban var, sanki her sabah sporla ben değil, bu meşgul olur. bir gram fazla değil.

- Görünüşe göre annem de güzelliğine hayrandı, ama karakaşlı karagözlü olduğum için hem babam hem de öğrenci arkadaşlarım beni Yahudi bir kız olarak tanıyordu.

Tanıdıklarımızdan hafifçe bahsetmiş olsak da, Nellie asla amcamla görüşmeyi kabul etmedi. Ibiş de güzel bir sohbet etti ve onu güldürmeye çalıştı. Ne de olsa, Nellie Karadeniz kıyısındaki son tatilinden bahsetti. "Qaz-24" markalı arabasını kendi kullanıyormuş. arkada kızları ve

ön koltukta kocası ile sohbet ede ede Batuma az kala ylda yeni yeme bir çocuğa vurur. bir Gaz-24 arabası kullanıyordu. Yaralı çocuğu acil servise götürür. Çocuğun ebeveynleri Nellie hakkında şikayette bulunmasa da, Gürcü araba müfettişi onu yolda çevirdi. Nellie, aniden uzanıp bir yıl boyunca biriktirdiğim parayı arabanın bagajından alıp ona verdiğimi söylüyor. Gülümse ve belgelerimi geri verdi ve hem Gürcüce hem de Rusça "İyi yol" dedi.

Sohbetin bu noktasında kendisinden özür diledim ve sözünü kestim. "Nellie, damarlarından amcamın kanı akmasaydı, müfettişe rüşvet vermeye istekli olur muydun?" Dedim. Şimdi de göreyim böyle bir adamla tanışmaktan hiç çekinecek mi?

Gülümseyerek ellerini kaldırdı ve şöyle dedi: - Teslim oluyorum, - dedi, - bırak gelsin!...

Pazar günü Riga'ya döndüm ve Merkez Postaneden amcama bir telgraf gönderdim. Bir aydan kısa bir süre sonra, kiraladığım evin sahibi Anna Nikolayevna, sarhoş halde ve endişe içinde bir telgraf aldığını söyledi: "Affet beni, nereye koyduğumu bilmiyorum. Yarın Bakü-Riga uçağına birisi gelecek, onunla tanışmak için havaalanına gitmen gerekiyor! "

Sabah erkenden Riga havaalanına gittim. Gelen babandı. Eşim ve birkaç kızım da onunla birlikte geldi.

-Ya Abusamad Amca? Diye sordum.

-Telgrafı alır almaz durumum kötüleşti. Hastanede, dedi.

Belki amcam sevinçten kalp krizi geçirdi? Belki öldü. Ama babam bunun hakkında tek kelime etmedi ve sormaya cesaretim yoktu ...

Çok kötü olmuştum. İbiş adamı arayıp oğluyla Riga'ya geldiğinde onunla tanışsa da, Nellie'yi bir daha hiç görmedim, bu yüzden onunla Kuldiga'daki ilk buluşmamız da sonuncuydu ...

Bu Novruz gününde, Abusamad Amca ve oğlu Ojağverdi'nin kent mezarlığındaki mezar taşına baktığımda aklıma tekrar Nellie'yi düşündüm. Ve bir fısıltıyla kendi kendime sordum, "Nellie yaşıyor mu acaba?"

İçimdeki ses cevap verdi: "Bu dünyada hatırlanacak biri varsa, o zaman senin için hala yaşıyor! .."

27 Mart 2016.

BEYAZ GECELER

Babamın anısına

Zaman alacak dediler. Tam kırk yıl önce, Leningrad Oblast, Lomonosov'daki Hava Kuvvetleri Alayında görev yaptım. Hayatımda ilk kez güneşin geceleri "çalışırken" olduğuna şahit oldum. Bana öyle geldi ki o beyaz yaz gecelerinde tüm şehir - insanlar, ağaçlar, kuşlar - sessiz kaldı. O süt gibi beyaz gecelerden birinde babamla Leningrad sokaklarında omuz omuza yürüyeceğimi bilmiyordum. Şehirden on beş ila yirmi dakika uzaklıktaki Lebyajıye kasabasında, babam yaşlı bir Rus kadının evinde bir hafta boyunca bir oda kiraladı.

Ev bizim askeri birimimize çok yakındı. Ordu komutanının ofisinden babamla birlikte o evde kalmam için bana üç günlük izin verildi ve o da alay komutanına getirdiği güney hediyesinden bir pay verdi. Bir kere-sinde, yemekten sonra, ev kadını titreyen elleriyle babamın önüne mücevherlerle dolu bakır bir kabı andıran büyük bir kase koydu ve eski bir dolaptan aldı:

- Zengin birine benzediğini görüyorum. Dünyanın diğer tarafından bir asker olan oğlunuzu ziyaret etmeye hoş geldiniz! Çok yaşlıyım. Kiliseye gidecek gücüm bile yoktu. Bu değerli taşlar benim gibi yalnız ve yaşlı bir kadın için değersizdir. İstedığınızı size ucuza satabilirim.

Onlardan gelecekteki gelininiz için güzel hediyeler seçebilirsiniz - beni babama gösterdi ve gülümsedi.

Babam bakır tencereye baktı ve çok düşündü. Altın, gümüş, yakut, turkuaz, renkli inciler ve diğer değerli taşların süslemelerine baktım. Boğazım çok kötü sulanmıştı. Akşam yemeği hala midemden aşağıya gitmemiş. Önce bakır kaseye baktığımda, büyükannemi, evimizin beyaz ninemi hatırladım. Büyükannem Bağdagül'ün aynı bakır tencerede pişirdiği balık buğulamasını, kuş pilavı, Mugan bozbaşı, mercimek nargile ve diğer lezzetli yemekleri gözümün önünde sanki ...

Babamın sesi sessizliği bozdu:

- Rusların bu kadar değerli taşlara bağımlı olmadığını söylüyorlar. Onları nasıl topladın? Görüyorum ki hayatınız ve eviniz zenginlerinkine benzemiyor ...

Yaşlı kadın bastonuna yaslandı ve ağır bir şekilde ayağa kalktı. Onu önce Gorki'nin "Annesi" ne, sonra "Gölgeler Öğlen Kaybolur" filmindeki siyah elbiseli Seraphim'e benzetmiştim, Ustin Akimovich'in kendi çocuğunu istismar eden karısı gözlerimin önünde canlandı. Kadının kırılğan sesi geçmişten geldi:

- Leningrad şehri Naziler tarafından kuşatıldığında bir fırında çalıştım. Açlıktan ölen ve soğuk olan yaşlı adamların çoğu ekmek paylarını almaya gelemedi. Şehirde her gün yüzbinlerce insan susuz, ekmeksiz ve yakıtsız olarak can verdi. Yaşamak isteyenler en değerli eşyalarını bir somun ekmek karşılığında verdiler. Gençtim. Hayatımdan korkarak, her zamankinden daha fazla ekmek isteyen insanlarla ticaret yaptım ...

Babam midisini dinledikçe, teesüf hissiyle gözlerini onun buruşuk yüzüne dikmişti. Birden, istemeden sağ elini uzattı ve mücevherlerle dolu bir kâseyi kenara itti. Yaşlı kadın devam etti:

- Yıllar geçti. Ancak bu değerli eşyaları alırken hissettiğim korku beni bırakmadı. Onları ifşa etmekten korktuğum için hala bu dünyada kendime yer bulamıyorum ...

Bunu da düşündüm ve 1941'de düşmanın kurşunları altında Leningrad'daki büyük Nizami'nin 800. yıldönümünün belgesel görüntülerini canlandırdım. İnsanoğlunun iyi tanıdığı dahi şairin benim vatandaşım olmasıyla gurur duyuyordum ...

- Hayır, hayır! .. Hava olsa bile bunlara dokunamam! Babam kesin bir şekilde fikrini söyledi, "Bunların arkasında gözü kalan insanlar var... Ruhlarının ne kadar endişeli olduğunu Allah bilir. O zamanlar bir parça ekmek bir kurşundan daha değerliydi. Belki de açlık, düşman mermilerinden ölmekten daha korkunç ve trajikti! Bu eşyaları sadece savaşın dehşetini, Leningrad kuşatmasını yansıtan tarih müzelerine verebilirsiniz ...

Genç yaşlarda servet düşkün olduğuna pişmanlık duyan yaşlı kadın, babamın mücevhere sertçe baktığını görünce paniğe kapıldı.

- Haklısın. Ne kadar günahkar olduğumu anlıyorum. Eğer Allah bana ikinci bir hayat verseydi, onu farklı yaşardım. Belki bu kadar vicdan azabı çekip ve sık sık hastalanmazdım. Şimdi her gece rüyalarımda bana bunları veren insanların yüzlerini görüyorum. Benim halime acıyıp gülüyorlar ...

Sonra yüzünü duvardaki ikona çevirdi:

"Mukaddes Meryem Ana, çok korkuyorum, günahlarımı bağışla!" Dedi parmaklarını şaklatarak.

Beyaz geceye bakıyordum ve düşünüyordum. 900 günlük güçlüklerle dolu kuşatmada bir parça ekmek hasretiyle hayatını kaybedenleri kucaklayan Leningrad geceleri belki de ortadan kayboldu?

... Ertesi gün babam o evi terk etti ve bir otelde kaldı. Onunla eski St. Petersburg'u dolaştık ve dünyanın en büyük müzesi olan Ermitaja 'ye gittik. Fransızcada " Ermitaja " kelimesinin yalnızlık anlamına geldiğini öğrendiğimde, Lebyajie kasabasında yalnız yaşayan bir kadın hatırladım. Ve onun Leningrad kuşatması sırasında ekmek "ticaretinden" kazandığı altın ve taşları gözlerimin önüne getirdim. Babam Rus kadına doğru tavsiyeyi vermişti. Nitekim bu mücevherler Ermitaj

Müzesi'ndeki sayısız sergide görülebilirdi ...

22.06.2016

BREJNEV'E MEKTUP

İki yıllık askerlik hizmetimin ilk kışı çok zordu. Büyükannemin küçük çile dediği kış oğlan çağıydı; sanki bütün dünya sisli bir gelinlik giymiş gibiydi. Gün boyunca, dizden yukarı yağan karı üzerine düşen güçlü bir kar fırtınası yerden göğe savururdu. Yolları kar topları kaplayarak küçük tepeler oluşturdu. Gecenin karanlığında, kışlamızın etrafında şiddetli esen rüzgar aç bir kurt gibi uluyordu. Dışarıdan camları buz bağlamış pencerelerin içine kağıt bantlar koyduk. Demir boruların donmaması için el yıkama alanındaki tüm muslukları açık tuttuk. Her gün muhafızdan dönen asker yoldaşlarımın yüzlerindeki şiddetli don izleri kılıç yarası gibiydi.

Karlı, fırtınalı bir kış gününde Aydın amcamdan bir mektup aldım. Amcam mektuplarını dört sayfalık kareli bir kağıda düzgünce yazardı ve mektupları, halkımızın sıcaklığından büyükannemin pişirdiği lezzetli yemeklere kadar benim için her şeydi. Soğuk ve sıcak bir günde amcamın mektubunu tekrar okuyup ısınırım diye düşündüm. Ama mektubu okurken vücudum titremeye başladı.

Amcam babasının işten kovulduğunu yazdı. Sen askersin, Moskova-Kremlin'e, ülkenin lideri Lionid İlyiç

Brejnev'e bir mektup yazın ve burada (yani Azerbaycan'da) şikayet dikkate alınmıyor.

Amcam beş yıl Rus öğretmenliği ve sınıf öğretmenliği yaptı. Bir yandan bu kadar önemli bir işe emanet edilmekten mutluydum, diğer yandan işsiz babamın, hasta annemin, yaşlı büyükannemin kaygıslı yüzlerini ve okul kardeşlerimin masum yüzlerini görünce üzüldüm. Sonunda, soğukkanlılığımı geri kazandım, kışlanın Kırmızı Köşesine çekildim, devlet başkanına kısa bir mektup yazdım vemektubu göndermeden önce asker arkadaşım Volodya'ya okudum.

Aslen Moskova'dan olan Volodya, daha önce askeri çevrenin Savaş Bayrağı gazetesinde yayınlanan iki veya üç küçük makalenin editörlüğünü yapmıştı. Ayrıca aldığım ücretten ona beş kutu Belomorkanal sigara aldım. Şimdi heyecanla Volodya Brejnev'e yazdığı mektubuma baktı. Sonra bana bakmadan kayıtsız bir şekilde omuz silkti: "Evet, mektupta ciddi bir hata olmadığını görüyorum!" dedi.

Onu sakinleştirmeye çalıştım: "Merak etme dostum, bir şey olursa seni yakalayamam!" Dedim. İsteksizce tahta bir sandalyeye oturdu, kalemi sol eline aldı ve hızlıca iki veya üç eke bir "kulak tıkacı" verdi. Volodya'ya ana dilimizde "Merhaba, teşekkür ederim vesaire" sözlerini öğrettim. Şimdi fısıldıyor, "Benden uzak dur!" söylemek zorunda kaldı.

Mektubu gönderdikten sonra, birlik komutanı, Korgeneral Shevchenko'nun yüksek sesi kışlanın duvarlarında yankılandı. "Sıralanmak!" Gece askeri hava meydanında devriye geçecek askerlerin listesi okundu ve

gerekli talimatlar verildi. Ben adı verilen askerler arasındaydım.

"Git hazırlan!" Siparişten sonra ayrıldık. Muhafızlardan önce ve sonra genellikle iki saat dinlenirdik. "Kar" ve "koruma" sözcükleri arasındaki benzerlikleri araştırdım. Kışlarımız, bombardıman uçaklarının bulunduğu askeri havaalanından çok uzaktaydı. Yaz kış her gün bu yolu yürüdük. Üçüncü sınıf bir "Küçük Havaacılık Uzmanı" olarak görev yaptığım Hava Kuvvetleri, çok romantik ve ilginç bir ordu tipiydi. Uçakların havada uçmasını ve paraşütçülerin uçak ve helikopterlerden atladığını defalarca izledim. İzlenimlerim ayrıca bölge gazetesinde "Askerin mektupları" başlığı altında yayınlandı ...

Soğuk kış nedeniyle, askerler görevi genellikle geceleri değiştirdi. O dönemde Ulu Anavatan dediğimiz ülkeyi hava saldırılarından savunduğumuz halde, kışın don ve fırtına, yazın aşırı sıcak saldırılarından kendimizi koruyamadık ...

O akşam, dışarıda Şubat rüzgarı estiğinde, nöbetçi askerlerden bir adım ileri atmam emredildi. Alayımızın siyasi işler komutan yardımcısı Binbaşı Sherbak bana döndü ve şöyle dedi: - Makineli tüfeğinizi kışlanın silah odasına verin ve acil durum karargahına gidin! Ben gelece kadar orada olmalısın!

Genelkurmay Başkanı Albay Gulyakin, uzun boylu, koyu tenli, genç ve çok samimiydi. Bir buçuk ay önce, yılbaşı akşamı, kutlama konuşmasında: "Üç yıldır Azerbaycan ekmeği yedim ..." dediğini duyduğumda, gurur duyduğum kalbimi yeniden dağlara çevirdi. Albayın ofisi soğuk olduğu için paltosunu omzuna koydu. Ortasında

havacılık amblemi olan yıldız, parlak gri kürkten yapılmış şapkasını çıkarmadı

Ben askere gittiğimde selam verip, onun amiri ile geldiğimi bildirdim. O, dikkatle beni süzdü, sonra masasının üstündeki mektuba işaret kendine has temkinle sordu: -Sırası asger bu mektupda yoldaş Brejneva ne yazmışsın?

Ben yalnız şimdi karargaha ne için tecilli çağırılmadığının sebebini bildim. Ve nedense aklıma ilk gelen asker yoldaşım Volodya oldu. Onun son defa dediği "Vesselam" kəlməsi ilə polkovnikin "Ben üç yıl Azərbaycan'ın ekmeğini yemişim..." sözləri bir de kulağımda seslendi. Bu zaman mayor Şerbakla birlikde tanımadığım bir zabitin içeri dahil olması beni ani daldığım fikirden ayırdı. Onlar sağ ellerini üfiüqi vaziyete baş giyimlerindeki kökarda dayayıp polkovnikə tezim etdiler. Evvelce Mayor, sonar kapitan karargah reisinin görevi ile gəldiklərini bildirdilrr. Malum oldu ki, tanımadığım zabit harbi hissinnin mehvi şubesinin reisi kaptan Avdeyevdir.

Albay Gulyakin bana kapalı mektubu hem onlara , hemde yeniden tekrar bana gösterdi ve şöyle dedi: "Şimdi neden hepinizi çağırdığımı biliyorsunuz, bırakın yoldaş Lionid Ilyich'e yazdıklarını açıklasın!"

Ve benden bir cevap beklemeden devam etti: -Hmm, siz Kafkasyalılar soğumaya devam etmiyorsunuz... Burada kış çok zor, kışların soğuk olduğunu biliyorum Ama unutma ki sen burada ordudasın ... Yaz sıcaklığında kışın soğuğa dayanmalısın. Ailene bu konuda asla böyle bir söz yazmamalısın!

Bir an nerede olduğumu unuttum. Başımı sallayarak yüksek sesle dedim, "Hayır, yoldaş albay, mektubu açıp okuyabilirsiniz. Askeri birliğimiz hakkında tek bir kelime yazmadım."

Üçü de sorgulayarak bana baktı. Biraz iç çektim, pişmanlıkla mektuba baktım ve sessizce açıkladım: - Mektupta babamın haksız yere işten çıkarılmasından bahsetmiştim. Bu haberi duyar duymaz endişelendim çünkü ailemizdeki tek işçi babamdı. Ve ailemiz çok büyüktü ... Söylesene, şu anda evde olan bir asker - küçük kardeşleri ve kardeşleriyle, işsiz babasını düşünerek, vatan için nasıl nöbet tutabilir?!

Mektubumda aynı soruyu Brejnev'e yönelttim. Albay Gulyakin bana ya da gizli bölümün başına ya da alayımızın siyasi işlerden sorumlu başkan yardımcısı Binbaşı Sherbak'a baktı. Gizli departman memuru mektubumun içeriğini biliyormuş gibi gözleri ve jestiyle doğruyu söylediğimi doğruladı.

Albay bana sordu: - Ailede kaç çocuksunuz?

-Dört kız kardeş, dört erkek kardeşim, kuzenlerim okul çocuğu. Yarın da ülkeye hizmet edecekler. Asker olacaklar ...

Albay Gulyakin ayağa kalktı, ofise de geldi gitti ve önümüzde durdu. Üçümüz saygı duruşu ile kararını bekliyorduk.

Gizli servis memuruna seslendi, "Yüzbaşı Avdeyev, askerin mektubunu derhal Moskova'ya gönderin" ve yüzünü bana çevirdi. "Kendi adıma cesaretiniz için teşekkür ederim." Gidebilirsin! "Dedi.

O karlı ve soğuk günde mektubumu Moskova'ya nasıl gönderdiklerini bilmiyordum. Bir veya iki haftadan kısa bir süre sonra amcamdan, bölge komitesinin babasını bizzat aradığını, ona bir iş verdiğini ve oğluna bir daha Moskova'ya yazmamasını söylemesini istediğini belirten bir telgraf geldi!

Ailemle ilgilenmek ordudaki itibarımı artırdı. İlkbaharda, askeri birliğin gençlik birliğinin 18. konferansına delege seçildim. Sonbaharda ailemi ziyaret etmem için bana kısa bir tatil verdiler. Askerden taburcu olur olmaz gazete makalelerimi ve belgelerimi üniversitenin gazetecilik fakültesine teslim ettim ve yazışma bölümüne kabul edildim. İlk yıl, bölgedeki proletaryanın büyük liderinin adını taşıyan devlet çiftliğinde gençlik birliğinin sekreterliğine seçildim ...

Brejnev ben dördüncü sınıftayken öldü. Bir ortaçağ kralı olarak, bölge komiseri askerlikten kendisine yazdığı mektubum için beni azarladı ve ben kafamı alıp uzaktaki Letonya'ya gittim. Yıllar sonra bulanık sular durdu ve bölgenin "kralı" tahttan indirildi. Memleketime döndüm. Eski bir polis memuru olan pasaport tescil dairesi başkanı öfkeyle bağırdı: "Seni kaydedemiyorum!" dedi. "Neden?" Merakla sordum. "Eski bölge komitesi bana sizin için Rus dilinde bir ana kötü konuştu..." Ben şaka yaptım: "Şef, eski bölge komitesi size Rusça küfür ettiyse, dikkatli olun, küfür adresine ulaşamayacak ..."

O anda, üç Azerbaycan somunu ekmeği yiyen Albay Gulyaki'yi hatırladım: "Acaba kaç yıldır mevkisini kötüye kullanan ve beni tatlı kapma bahanesine alan bin-başı Azerbaycan ekmeği yiyor?!"

07. 11. 2016

GÜNAH

Onu annemin kutsal ruhuna adadım

Sovyet rejimi çökmüştü. Beş yıldır bağımsızız. Bu beş yıl içinde ilçemizin müdürü beş kez değiştirildi. Beşinci lider, Moskova gibi büyük bir şehirde gazetecilik okudu. Orada on yıldan fazla bir süredir yaşayan meslektaşımın ikinci kez ilçe başkanı olarak atanmasından çok mutluydum. Ancak hebeş şövalyesine benzeyen yeni bir liderin beni siyasi bir girişimde "kendi rızamla" görevden alması çok uzun sürmedi.

Dürüst olmak gerekirse, kendisini reformcu ve ileri görüşlü genç bir politikacı olarak gören liderin haksız kararından pişman olmadım. Aksine bölge muhabiri olduğum Avrasya gazetesinde seçtiğim bir konuda makale yayınlama fırsatı bulduğum için çok memnun oldum. Ancak, Sovyet zamanlarında olduğu gibi, bölge başkanı tarafından görevden alınan kişi, toplumda hala "istenmeyen kişi" olarak görülüyordu. Evet, beni her gün selamlayan ve sağlığını sorgulayanlar kovulduktan sonra tek tek benden uzaklaştılar.

Bu günlerde babam aradı ve hemen köye gelmemi söyledi, annem ağır hastaydı ... İlçe merkezinden köye vardığımızda hava karanlıktı. Bahçemizde sessizlik oldu. O kadar sessizdi ki insan sessizliği duyabiliyordu. Akra-

balar ve komşular, evimizin zemin katındaki Tanabi adlı bir odada toplandı. Cam kapıyı açıp içeri girdiğimde kalbim kulaklarıma çarpmaya başladı. Annem odanın ortasında kibleye bakıyordu.

Şu anda nasıl davranacağımı bilmiyordum. Kadınlardan biri ağladı ve anneme seslendi:

- Bak, Amina, en büyük oğlun da geldi ...

Gözlerimi açmadan annem narin ellerini zorla bana uzattı ve ellerini tuttum ve küçük kardeşimin adını fısıldadı:

-Korkmaz gelmedi mi?

Ben bilmeden

"O geliyor, odaya geliyor" dedim.

Kız kardeşlerim sanki konuşmayı bırakmışlar gibi gözyaşlarına boğuldu. Her bahar, Novruz tatilinde, kışın yeni yılın ilk gününde annem ve ben yurtdışında yaşayan ağabeyim Korkmaz'ın gelişini dört gözle bekliyorduk. Artık yeni yıldan sekiz gün önceydi, ama henüz gelmemişti. Kim bilir, belki ellerinde değildi? Belki başı beladaydı? Korkmaz çocukluğundan beri korkmuyordu. Gençliğinden beri spor yapıyor. Ailenin reisi olarak ailem onu bizden daha çok sevdi.

... Annem bir dahaki sefere kardeşimin adını söylediğinde bayıldı. Duvar boyunca oturan kadınlar birbirlerine baktılar. Çoğu annemden 4-5 yaş büyüktü. Bu kadınlar, altmış beş yaşına yeni giren annemi ölümün vurduğunu çok iyi biliyorlardı. Babam da bir köşeye girib, Kuran'ı açtı ve titreyen bir sesle Yasin Suresi'ni okumaya başladı ...

İlçe merkez hastanesinin başhekimini aradım. Genellikle bu tür zamanlarda kovulan bir kişiyi kimse dinlemez ve çoğu yalan vaadler verib onu başından savar. İlçemizin başhekimi Rusya'da eğitim gördü, bu yüzden hemen ambulansla iki doktor gönderdi.

Mesleği ürolog olan Dr. Vidadi beni çok iyi tanıyor-du. Muayeneden sonra kibarca beni kenara çekti ve çok bilinen bir gerçeği söyledi. Yurtdışında olan kardeşimi düşünerek dedim ki:

- En azından kardeşim gelene kadar ...

Ne demek istediğimi anladı:

"Allah'dan umutsuzluğa kapılmayız öğretmenim" dedi.

Doktorlar gittikten sonra babam bana yaklaştı:

-Üç gün önce telgraf gönderdim ama sakalın beyazlaştığına dair hala bir haber yok ...

Onu sakinleştirmek istedim:

"Habarovsk çok uzakta" dedim, "Oradan Bakü'ye gelen yolcular iki uçak değiştiriyor." Belki şimdi oradaki hava uçmaya uygun değil ...

Babam üzgün bir şekilde pencereden dışarı baktı, sonra zayıf bir sesle şöyle dedi:

"Kahraman kızı, yedi gündür Korkmaz'ın yolunu bekliyor!"

Bir saygı göstergesi olarak, babam her zaman anneme "Kahraman Kızı" derdi. Şimdi onun yanağına süzülen bir damla gözyaşını görünce dünya başımda döndü. Kalbimde kardeşimi ayıplaya ayıplaya anneme

sarıldım. Allah'a dua ettim ki annemin akli başına gelsin ve yine "Korkmaz" diye fısıldasın! ..

O Ocak gecesi, narin, solgun ellerine dönüp baktım. Çocukken annem soğuk bir kış gününde çoraplarımı giydirdi. Sanki ellerinin ısısı çoraplarıma işliyor gibiydi. Karlı ve soğuk havalarda bile ayaklarım donmazdı. O soğuk kış günlerinde doğup büyüdüğüm ocağın sıcaklığını sadece annemin ellerinde değil nefesinde de hissedebiliyordum ...

Yaz aylarında annem işten yorulduğunda bahçemizdeki büyük bir dut ağacının gölgesine oturur acı acı ağlarmış. Büyükannem Bağdagul, annenizin savaştan kara bir kağıt almış olan ağabeyini hatırladığını ve ağlayıp kalbini boşalttığını söylerdi. Garip bir şekilde annemin kardeşlerinin, amcalarımızın isimleri alfabenin ilk harfiyle başladı; Agade, Agagul, Abgul. Ama amcalarımızı çocukluğumuzdan severdik.

Annemin kırılğan kalbi ve şefkatli okşamasının yanı sıra yaralı bir memuru da vardı. Büyükanne evde bataniyenin altına uzun yün bir sopa koyar ve yaramaz çocuğu bir sopayla dövmekle tehdit ederdi. Genç ya da yaşlı hiçbirimiz ses çalmazdık. Özellikle babamın arkadaşlarının etrafımızda toplandığı günlerde.

Babam her yıl üst kattaki geniş oturma odasında Ali'nin masasını açardı. Muharrem ayında imam sadaka verir, oruçlu günlerde oruç tutan köyün ileri gelenlerini ve yakınlarını oruçlarını bozmaya davet ederdi ...

Bir keresinde Mursel adında yaşlı bir adam indi ve babama sordu, "Adil, senin çocuğun yok mu?" Babam

gölümsedi ve "Neden olmasın, benim sekiz çocuğum, dört kızım ve dört oğlum var ..." dedi.

Babam bize bu hikayeyi anlattığında dönüp annemin yüzüne baktı. Çok ileri gitmemize izin vermeyen annemize gözlerinde bir minnettarlık ifadesi vardı ... Yedinci sınıftayken annemin şişmiş ellerine bir şiir yazmak istedim:

Kalbinin mezarına
Oğlunun torununa,
Ellerinin şişkinliğinde
Kurban olayım güzel anne ...

Ama yazdığım satırlar bunlar. Gözlerimin önünde askerlikten kısa süreli izne geldiğimde annemin ellerini boynuma sarıp sarmaladığı gün canlandı. Annem kollarını uzatarak köy yoluna koştu. Biraz yağmur yağdığına sonbaharda bile köydeki yollar çamurluydu. Annem ve ben iki yüz metreden daha uzaktaydık. O çamurlu yolda annemin ayağının kaymasından ve düşmesinden korkuyordum. Hızla paltomu çıkarıp kenara attım, tüm gücümle anneme doğru koşmaya başladım... Yol boyunca insanlar ayağa kalktı ve bizi izledi. Komşumuz Bahman ve Mansum Teyze, bir filmde böyle bir anne-çocuk buluşması sahnesi görmediğimizi söylerlerdi. Uzun yıllar köyümüz ve komşularımız o toplantı hakkında konuştu ...

Şimdi, annemin hareketsiz bedenine ve ellerine baktığımda umutsuzluk içinde düşündüm: "Bu ellerle an-

nemin en çok hangi oğluna sarıldığını, en çok hangi kızın saçını okşadığını merak ediyorum!"

Gecenin bir yarısı annem gözlerini açtı, sürgünde geç kalan kardeşim için yanaklarından gözyaşları akıyor ve kollarını uzatarak kardeşimin boynunu son kez kucaklayacağını bekliyordu. Bu noktada yeniden Yasin (kuran) okumaya başlayan babam, karısının elli yıllık ebedi ayrılığına gözyaşlarıyla yas tuttu ...

Annemin oğlunu bekleyen bir oğluyla bu dünyadan ayrılması düşüncesi beni üzdü. Hayatımın geri kalanında bu acıyı kalbimde taşımamın ağırlığı ve acısı beni şaşkına çevirdi. Annem "Korkmazdı!" Dedi. usulca inledi ...

-Ölüm anında olan birini öldürmek günah mıdır? -
Başımın üstüne oturan annemin kuzeni Gülsüm halanın yorgun sesi beni fena salladı.

Herkes döndü ve yüzüme baktı. Sanki o anda dünyanın öbür ucundan kardeşimi getirebiliyordum. Yavaşça annemin yastığının yanına diz çöktüm. Tekrar uzandım ve annemin zayıf, titreyen ellerini aldım ... Puslu gözlerinde parlayan son umut ışığı o kadar eridi ki yüzünü kaplayan endişeli ifadeler kayboldu.

Ellerimiz buz kadar soğuktu. Sanki annemin elleri yurtdışında soğukta üşümüş kardeşimin elleriydi. Annem yeniden aklını başına toplayıp "Korkmaz" dediğinde titreyen bir sesle soğuk bir sesle dedim.

- Buradayım anne, senin korkusuz çocuğum ...

O anda annem gülümsedi. Sanki meleğin yüzünde ilahi bir ışık parlıyordu. Ve annemin gözünde her şey ebedi sessizliğe dönüştü. Bana öyle geliyordu ki

bedeninden ayrılmış ve bir kuş gibi gökyüzünün kubbesine çekilmiş ruhu da neşe içindeydi.

O soğuk Ocak sabahı annemin ölüm haberiyle gök açıldı ...

İlçe başkanı da yas törenine katıldı. Çevresinde, ilçenin üst düzey yetkilileri ... Molla'nın fatihâsından sonra kısa bir konuşma yapan başkan, ilçede yapılan reformları anlattı. Toplantıdan ayrıldığında önce babama sonra da bana başsağlığı diledi. Büyük ellerini omuzlarıma koydu, bana özenle değil siyasi görüşlerle baktı ve çalıştığım gazetenin muhabirliği için icra dairesinde rahat bir ofis ayırdığını söyledi. Bu benim önceki odamdı ...

Ancak bir zamanlar gazetenin genel yayın yönetmeni İrfan Sapmaz, bir köşesinde reformcu lideri şiddetle eleştirdi. O yazıdan sonra, Gazetemizin Yürütme Gücü binasında bulunan muhabirliği de kaldırıldı ...

O günlerde abim de yurt dışından köye döndü. Mezarlıkta annemizin mezar taşına sarıldı ve acı bir şekilde ağladı. Annem ona sarıldı, kolları taşa döndü. Bir günahkar olarak annemi "Korkmaz'ım" diyerek aldatmış gecenin hala azabını çekiyorum...

27 Aralık 2018

VATAN PERVANELERİ

Güneşli sonbahar günlerinden biriydi. Goytapa Sınır Müfrezesinin askeri kampında büyük bir zafer vardı. Genç askerlerin yemin töreni, düzenli bir şekilde askeri birliğin bahçesinde yapıldı. Törene komutanlar, gaziler, asker ebeveynleri ve askeri gazeteciler katıldı.

Konuşmacılar, vatana bağlılık yemini eden, disiplinli olmalarını, silah kullanım kurallarını öğrenmelerini, sınırda uyanık olmalarını, komutanların emir ve talimatlarına harfiyen uymalarını tavsiye etti.

Elshad'ın annesi Esmir Khanum, ebeveynler adına konuştu. Yüzünü bir buçuk ay önce askerliğine başlayan askerlere çevirdi ve şöyle dedi:

- Kocam topraklarımızın özgürlüğü için şehit edildiğinde oğlum henüz dünyaya gözlerini açmıştı. Onun büyümesini ve babası gibi vatanımıza layık bir asker olmasını diledim! Bugün, Tanrıya şükür, hayalim gerçek oldu. Şimdi bütün asker anneleri adına bir hayalim var: Bugün burada askerlik yemini eden her asker, ülkemizin sınırlarını gözbebeği gibi korusun! .. Askerlerim, Anavatan gözdür. Siz kirpik gözünüzün keşiyini çekiyorsunuz! Artık askerlik günleriniz sizin için harika bir yaşam okulu olsun! Vatan sınırları size emanet. Allah sizi korusun

...

Esmer'ın konuşması alkışlansa da, Elshad'ın küçük yaşlardan itibaren saçlatına tel düşen annesi, asker olana kadar çektiği zorluklar ve acılarla boğulmuştu.

O gün icra edilen askerî marş ve tribün önünde yürüyen genç askerleri izledikten sonra anne babalar, birliğin güzel kasabasını tanıdılar. Askeri kampta sıralar halinde dikilen yaprak dökmeyen ağaçlar ve sonbahar çiçekleri huzur verdi. Ebeveynler, sınır muhafızlarının dinlenme odalarını, genç askerler için eğitim merkezini, sağlık merkezini ve yeni açılan koğuşu ziyaret etti. Askerin kantininde, menüsünde lezzetli yemekler bulunan bir akşam yemeği sırasında annesi, bir kaşık tavuk çorbasından tadan kendi gözünde razılık ifadesi gören Elsha'ya baktı ve şöyle dedi:

- Çok lezzetli ... Yaptığım yemekler gibi ...

Tam o sırada askerin kantininde görevli olan gizir rütbesinde bir bayan yanlarına geldi. Sanki Esmer Hanım'ın şöyle dediğini duymuştu:

"Günaydın" dedi, "askerlerimize bu lezzetleri hazırlayan aşçıların çoğu kadın." Askerlerimize anneler gibi bakıyorlar.

Bayan Esmer, askeri birlikteki askerler için yaratılan koşullardan duyduğu memnuniyeti dile getirdi:

- Evet, haklısınız, çok teşekkür ederim. Her şey gerçekten çok iyi! Bugün burada gördüklerimiz ebeveynlerin kalplerini sevinçle dolduruyor.

Anne ve oğul da masada birlikte resimler için poz verdiler. Bu, Elshad'ın askeri üniformalı çektiği ilk fotoğrafı.

Elshad Esmer onun tek çocuğu değildi. Kızınız Aybeniz üç yıl önce gelin olmuştı. Sevdiği çocukla evli olmaktan mutlu değildi. Aybeniz'in hayatı, kocasının uyuşturuğu bağımlısı olmasından bu yana iç karartıcıdır. Bir tartışmaya girdiğinde, söyler ve haftalarca annesinin yanında kalırdı. Ancak annesinin tüm çabalarına rağmen, kocasından boşanmak istemedi. Bir gün kocasının bu sorundan kurtulacağını ve zararlı alışkanlığından vazgeçeceğini umuyordu ... Çaresiz kayınvalidesi, gençleri bu bataklığa düştükleri için kınadı, hatta uyuşturuğu kaçakçılığına karışanlara ve sınırdan kaçakçılık yapanlara çok kızdı.

Elshad ayrıca kız kardeşinin kaderi konusunda çok endişeliydi. Bu yüzden askerlere ve ebeveynlerine veda etme zamanı geldiğinde annesi Elshad'a sarıldı ve şöyle dedi:

"Oğlum, bizi düşünme!" Her şey iyi olacak. Sen çalış, iyi hizmet et, kendine iyi kulluk et, bak, ben ve kız kardeşim her zaman hep hoş olduğunuzu duyalım ...

Elshad annesinin önünde durdu:

"Emin ol anne" dedi, "Ben güzel hizmetimle hem sizin hemde babamın aziz ruhunu şad edeceğim!"

Günler ve aylar geçti. Kış, hayatını bahara adamaya hazırlanıyordu. Şafak vakti, ilkbahar sisi uzaktaki dağlara yerleşmişti. Baharın gelişi, dağlardan esen melankolik esinti sabah sporu yapan askerler için keyifli bir yemek yarattı. Tüm silah arkadaşları gibi Elshad da hevesle beden eğitimine katıldı. Ateş tatbikatları sırasında makineli tüfeğini serbestçe söküp monte etti.

Birkaç gün boyunca askerler, gülle atmak için askeri birliğin eğitim alanına götürüldü. Elshad, konvansiyonel hedefe ateş etme görevini tamamladığında çok sevindi ve askerlik hizmetindeki başarısı ona kanat verdi. Askeri birliğin spor sahasındaki engelleri aşması ve kros yarışı kazanması çok uzun sürmedi. Kısa bir süre sonra halter, uzun atlama ve diğer sporlar için standartları karşıladı.

Elshad'ın kendisine verilen görevleri yerine getirmesi ve örnek davranışları, annesine bir teşekkür mektubu bile yazan eğitim işleri bölümü başkanı kıdemli teğmen Halilov dikkatinden kaçmamıştı.

Elshad kalbinde, öğretmenlerinin lise öğrencisiyle gurur duyması gibi, her komutanın da yetenekli askerleriyle gurur duyduğunu düşünüyordu. Deneyimlerini askerlere sevgiyle öğreten subaylar, askeri sanata ve sınır muhafızlığı mesleğine olan sevgisini artırdı.

Bir zamanlar askerler için boş zaman vardı. Gün batımında yüzünü güneğe uzatan Elshad, okuduğu kitaptan buraların geçmişine dair düşüncelerini hatırlayarak dağlara baktı ... Daire başkanı Halilov'un kendisine yaklaştığını bile hissetmedi.

- Dağlara neden bu kadar dikkatli bakıyorsun? bölüm başkanı sordu ona.

Elshad önce bir dinlenme halini aldı ve birim başkanına askeri bir selam verdi. Sonra dedi ki:

- Ortada doğdum, Sayın Kıdemli Teğmen. Ben hiç dağlara gitmedim. Savalan Dağı'nın bu dağlardan açıkça görülebildiği söyleniyor.

Şef anlamlı bir şekilde gülümsedi:

- Evet öyle! "Savalan'a Dağların Sultanı, Dağların Piri denmesi boşuna değil" dedi. Ancak genellikle sisle örtülür ve herkes onu gördüğü için şanslı değildir. Savalan, gördüğünüz dağın tepesinden sabah bir el gibi görünüyor.

- Sayın Kıdemli Teğmen, okuduğum kadarıyla, Shah İsmail Khatai buradaydı ...

Khalilov her zamanki gibi tekrar gülümsedi ve şöyle dedi:

- Shah Khatai neredeydi ...

Ve saatine baktı ve sonra askeri birliğin karargahına sarı renkte yürüdü.

Bir gün Elshad, her zaman özlem duyduğu dağlardaki karakollardan birine gönderildi. Karakolun bulunduğu bölgede son zamanlarda herhangi bir sınır ihlali olmadı. Uyuşturucu kaçakçıları ile silahlı çatışmada iki sınır muhafızı öldürüldü. Şimdi sınırı koruma sırası Elsha'ya gelmişti.

Gündüzleri güzel dağları ve yamaçları seyrederdi. Bir sabah nöbet tutuyordu. Ay ışığı, bir sınır işareti olan nehrin her iki tarafını da sular altında bıraktı. Nehir kıyısındaki ağaçların ve çalılıarın gölgesi, dağ nehrinin gümüş sularında yıkandı. Vadiler derin bir uykuya dalmış gibiydi. Yüzünden aşağı akan dağ nehri yorulmadan ve uykusuzca güreledi. Nehir kıyısındaki kayalar, nöbet tutan askerler kadar derin düşünceliydi. Elshad, bir zamanlar ezberlediği bir şiirin iki ayetini hatırladı:

"Bırak gideyim vatan demesinler pervanesi ka-
vuşmuyor"

Bir süre sonra yer yıkıldığında Tanrı Dağı Savala'yı seyredecekti. Fikir, sınırdan kanatlarını açmıştı. İnsan düşüncesinin sınırı yoktur. Ancak bu dünyada dağlar ve denizler arasında engeller vardı. Elshad'ın kalbi açıldı: "Sen, Anavatan'ın kalbinde dikilen sınır direkleri ... Ey dikenli teller, aynı dili ve lehçeyi konuşan insanları birbirine hasret koyduğunuzun farkında mısınız?"

Aniden nehrin uğultusunun ahengi bozuldu. Sanki dağın kenarından yuvarlanan bir kaya parçası nehir yatağına düşmüş gibiydi. Sonra ölü bir sessizlik çöktü. Nehir önceki uyumunda akıyordu. Koruduğu alanı dürbünle inceledi. Aniden ağaçların arasından yavaşça yürüyen bir gölge gördü ... Görünüşe göre herkes güvenlik kameralarından yayın yapabiliyordu. Elshad önce havada ateş açmak istedi, sonra sınırı ihlal eden bir kişinin geldiği yerden kaçabileceğini düşündü. Bu yüzden onu yakalamak için onu takip etti.

Islak giysileri içinde soyunan ve spor üniforması giyen adam, izlendiğini hissetti ve çantasını kenara attı. Elshad, chatchachat'ı sertçe itti ve bir kaplan gibi üzerine atladı. Kaçak, onun çevikliği karşısında çaresizce teslim oldu. Boğula boğula şöyle dedi:

- Sana kurban olurum. Allah aşkına bırak evime gideyim. Benim çocuğum var ...

Gözleri Elshad'ın üzerindeydi ama aklı kenara attığı çantanın yanında. Elshad silahını ona doğrulttu ve çantayı açmasını emretti. Çantadaki uyuşturucuyu görünce Elshad gözünün önüne uyuşturucu bağımlısı damadı yüzünden acı çeken kız kardeşi geldi. Sınırdan uyuşturucu kaçakçılığı yapan kaçakçıya karşı nefret yükseldi:

- Bu zehirler tarafından yok edilenler insan değil mi? Gençliğimizi beyaz ölüme mahkum ettiğiniz için cezalandırılacaksınız!

Kaçakçı çantasının elinden çıktığını görünce, birden uyuyan bir kedi gibi Elshad'ın üzerine atladı. Elshad hazırmış gibi onu kandırdı ve ellerini bağladı.

Akşam televizyonda devlet sınırını geçen bir kaçakçı ve çantasından esrar reçinesi, afyon ve eroin gösterildi.

Savaş Bayrağı önünde yaptığı röportajda Elshad, bir askeri gazetecinin sorusunu yanıtladı: "En büyük hayaliniz nedir?"

- Hayalim Devlet Sınır Hizmetleri Akademisine kabul edilmek, gelecekte memur olarak Anavatan sınırının etrafında dönmek.

... O gün ekran karşısında oturan Bayan Esmer, Elshad'ın çocukluğunu, okul yıllarını ve askeri yemin ettiği günü gözlerinin önüne getirip fısıldadı:

- Teşekkürler oğlum, askeri sanatı tercih ederek, şehit babanın ruhunu da mutlu ettin! ..

17-27 Nisan 2018

KAHRAMAN

Azerbaycan Milli Kahramanı Eltun Isgandarov unutulmaz hatırasına

Sonbaharın son günleriydi. Güneş Hazar Denizi'nden doğuyordu. Samuhlu okul çocukları, müreffeh bir yolda güneye doğru ilerleyen minibüsün gizemli manzaralarına hayran kaldılar. İlk kez narenciye bahçeleri, altınla boyanmış demir ormanı ve yeşil çay çalılıarı gördüler.

Eltun'un yanında oturan kız öğrenci, güney gezisi hakkında ne düşündüğünü öğrenmek için "Bak, bu yerleri bir veya iki ay önce televizyonda gördüm" dedi.

Eltun elini yolun kenarındaki bekçiler gibi dizilmiş ağaçlara uzattı ve şöyle dedi:

-Böyle güzel manzaraların yaşadığını görmenin farklı bir dünyası var! Hala bu ağaçların yapraklarına, sanki altın suya batırılmış gibi bakıyorsunuz ...

Şoförün yanında oturan öğretmen Aydın sol omzunu yukarıdan arkaya doğru eğdi:

-Sevgili çocuklar, unutmayınız ki bu gezi sizin için sıradan bir gezi değil, aynı zamanda harika bir tatil. Bu nedenle, öncelikle devlet bağımsızlığımıza borçluyuz.

Sovyet döneminde sınır bölgesi nedeniyle, bu bölgelere serbest erişim mümkün değildi.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın düzenlediği iki günlük geziye öncülük eden eski tarih öğretmeni şöyle devam etti:

- Güney doğası her mevsim güzeldir Yol kenarında gördüğünüz bu nadide ağacın adı demir ağacıdır. Bu ağaç, ormanların kralı olarak kabul edilir. Adı dünyada "Kırmızı Kitap" da yer alıyor! ..

Öğretmen konuşurken, gezinin izlenimiyle zenginleşen öğrenciler yolun solundaki ve sağındaki ağaçlara daha yakından baktılar. Dallarda kümelenmiş sarı, turuncu ve altın yapraklar, güneş ışığında parıltıyan demir ağaçlar ve patikalar ve tarlalarda desenli bir halı gibi "asfaltlanmış" yapraklar.

Eltun sordu:

-. Öğretmenim, bu ağaca neden demirağacı deniyor?

-Çünkü demir gibi batan tek ağaçtır.

Bir süre sonra "Yanar Pınar" denilen yerde beyaz bir minibüs durdu. Kaynağından akan kükürtlü suyun tutuşması sadece okul çocuklarını değil, ülkeyi ziyaret eden yabancı turistleri de hayrete düşürdü.

İran sınırı olan Astara'daki Yaban Hayatı Müzesi'nde dolaşip öğleden sonra, geziye çıkan okul çocuklarını taşıyan bir minibüs Lenkeran'a döndü. İsmi iki kez Sovyetler Birliği'nin Kahramanı ve tank ordusunda binbaşı olan Hazi Aslanov'dan alan park, şehrin tren istasyonunun yakınında bulunuyordu. Parkta, bir

tankı andıran mermer kaide üzerinde, cesur bir savaşının görkemli bir heykeli duruyordu.

Eltun da okul arkadaşları gibi Hazi Aslanov'un savaşla ilgili "Seni Sonsuza Kadar Sevdim" filmini hatırladı ...

Aynı gün, Samuhlu (azerbaycanın rus hududunda yerleşim yeri) öğrenciler de generalin ev-müzesini ziyaret etti.

Sabah Hazar Denizi'nden doğan güneş, akşam saatlerinde yavaş yavaş gün batımına indi.

Dağlardan esen hafif bir esinti, ağaçların çıplak dallarına sonbaharın veda şarkısını fısıldadı.

Ertesi gün öğrenciler, sanki Tanrı renkli renklerin canlı tablolarını yaratmış gibi, Masallı'daki Volkan'ın eteğinde şifalı Istisu'nun sonbahar plakelerini izlediler. "Şehitler Çeşmesi" nin ardından öğrenciler, Vilash Nehri üzerindeki Güven Köprüsü'nü de ziyaret etti. Azerbaycan Milli Kahramanı Etibar İsmayilov'un adını taşıyan asma yaya köprüsünün tepesindeki siyah mermer plakaya kazınmış resme bakan Aydın, şunları söyledi:

-Çocuklar, Etibar İsmayilov, Ağcabadi bölgesinin Hindarkh kentinde doğup büyüdü. Karabağ öz savunma taburuna gönüllü olarak katıldı. Bir zamanlar askeri bir operasyon sırasında o ve yoldaşları düşman tarafından kuşatıldı. Bu, keşif taburunun tamamen imha edilmesi anlamına geliyordu. Etibar, yoldaşlarını kurtarmak için göğsüne son el bombasını fırlatır ve kendisini düşman tankının altına atar. Tankla birlikte içerideki Ermeni

faşistlerini de yok eder ... Bu olay Ocak 1994'te, Etibar yirmi dokuz yaşındayken oldu ...

Aydın'ın Etibar'ın cesareti hakkındaki konuşmasını herkes dikkatle dinledi. Ulusal kahramanın son savaşı, Eltun'un gözleri önünde bir film gibi canlandı. İstemsizce üzümlere fısıldadı:

-O zamanlar üç yaşındaydım ...

Aydın genç adama tepeden tırnağa süzüp sordu.

-Adın ne?

- Ahmedbeyli köyü okulu on birinci sınıf öğrencisi Eltun İsgandarov ...

Öğretmen ne düşündüyse yüzünde hafif bir gülümseme belirdi:

- Soruya asker gibi cevap verdin Eltun!

-Bazen adımı Elton diyede çağırırlar, öğretmenim ... Bugünün öğrencisi, yarının askeriyim.

Yetişkin tavrı ve konuşması öğretmeni etkiledi. San-ki Etibar hakkında duydukları onu birden yaşlandırmıştı. Öğretmen ayrıca Eltun'un yüzünde kendi yaşı bir muha-
tap buldu:

-Evet, bazen Elton olarak adlandırıldığını mı söylüyorsun?

-Evet öğretmenim!

- Böylelikle Etibar, cesaretiyle yaşamla ölüm arasında bir köprü kurarak vatan için güvenilir bir asker oldu. Silah arkadaşlarının hayatta kalması için hayatını feda etmek en büyük kahramanlıktır. Bugün Etibar'ın adını taşıyan bu köprü, sadece Vilaş'ın iki kıyısını değil,

Karabağ'ın kurtuluşu için atan tüm kalpleri birleştiriyor. Vatan için canlarını feda eden tüm şehitlerimize Allah rahmet eylesin!

O gün Samuh'a ulaşılan kadar Etibar İsmayilov'un cesaretini düşünürken, Elton'un düşünceleri bir kayadan geçen su gibi durulurdu. Aydın, hatırlayınca öğretmene şöyle dedi:

- Ben de vatanımın güvenilir bir askeri olacağım öğretmenim!

Memnun olan öğretmen elini omzuna koydu:

- Bugün bu gün buna emin oldum Elton! ..

Kış geçti, ülkeye bahar geldi.

Sonra sıcak yaz altın sonbaharına yeniden hayat verdi. Şarkının dediği gibi, sonbahar geldi, kuşlar uçup gitti; Anavatanın sarı ve kırmızı giysilere büründüğü, bahçelerde rüzgarın estiği bu günlerden birinde Elton da askere gitti ...

Sadakat yemini ettiği gün babası Xaladdin, annesi MünevverHanım ve erkek kardeşi Elvin ile çektiği fotoğraf askeri albümün ön sayfasını süsledi.

Kısa bir süre içinde Elton, görev yaptığı, şevkle beden eğitimi derslerine katıldığı, eğitimlerde özenle görev yaptığı Sınır Müfrezesi eğitim merkezinde vatani savunma "dersini" aldı ...

Lisede olduğu gibi, sınır müfrezesindeki bayram etkinliklerinde ulusal bayrağı meydana getirmekle görevlendirildi. Sınır Hizmetleri Komutanlığı, Elton'un

ebeveynlerine örnek hizmetleri için bir teşekkür mektubu gönderdi.

Sınır muhafızlığı mesleği yavaş yavaş onu cezbetti. Yoldaşı Araz boş zamanlarında ondan haber aldığında:

- Eltun, askerliğini tamamladıktan sonra hayalin ne?

Eltun aniden bir rüya gördü ve son sınıf lise öğrencisiyken, Aydın'ın ilçe okul çocuklarını geziye götürün öğretmene şu sözlerini hatırladı: "Ben de vatanımın güvenilir bir askeri olacağım, öğretmenim!"

-Neden bu kadar derin düşündün? Araz soruyu tekrarlamak istediğinde Eltun şunları söyledi:

-Araz, sınır muhafızı olmayı, kaderimi sonsuza dek bu mesleğe bağlamayı düşünüyorum ...

28 Mayıs'ta Sınır Müfrezesi "Cumhuriyet Bayramı" münasebetiyle bir bayram etkinliği düzenledi. Etkinliğin sonunda askerlik hizmetinde öne çıkan bir grup subay ve askere fahri diplomalar ve değerli hediyeler verildi. Eltun'a "Eyalet sınırlarının korunmasına yönelik hizmetler için" rozeti verildi.

O gün tören, tribün önünde sınır muhafızlarının ciddi bir alayı ve koronun söylediği bir şarkının sesiyle sona erdi:

Vatanı korumak en şerefli vazife

Seviniriz bu şeref kısmet oldu bize

Bizim için mukaddestir, bu dikenli teller

Sınırdan nöbet tutar, emin ol aziz Vatan.

O törenin üzerinden yirmi gün geçmişti.

Takvim 18 Haziran 2009'du ...

Yaz sezonunun başlamasına üç gün vardı. Asker yatakhanesinde olduğu gibi, sınır kontrol noktaları sessizdi. "Fırtına öncesi sükuneti" anımsatıyordu. O mehtaplı bahar gecesinin mutsuzluğa gebe olduğunu kimse bilmiyordu. Ama hikmetli sözde de söylendiği gibi her baharın bir hazinesi vardır, her baharın bir farkı vardır

Gece saat on bir civarındaydı. Aniden bir alarm çaldı. Sınır muhafızları hızla silaha sarıldı. Sınır kapısının dışında bir grup silahlı adam belirdi. Kısa süre sonra, "Orman Kardeşleri" denen küçük bir grubun devlet sınırını geçerek İran'a girmek istediği anlaşıldı.

Önce havai fişekler ateşlendi, ardından uyarı ateşi takip etti. O anda, militanların silahlarından çıkan sürekli mermi yağmuru sınır muhafızlarına hafifçe yağmaya başladı. Sınır muhafızları da talimatlar doğrultusunda ateş ederek suç grubunu modernize etmeye çalıştı. İki polis memurunun ağır yaralanması, vuruşu yoğunlaştırdı. Eltun makineli tüfekle ateş etti ve teröristlerden birini yere düşürdü. Kuşatmayı kırmaya çalışan teröristler, sınır muhafızları yönüne iki el bombası attı. El bombalarından biri askerlerin ve memurların yakınına düştü. Eltun, göz açıp kapayıncaya kadar el bombasına atıldı ve cesur askerin kendisi helak olmasına rağmen, hayatını kurtaran yoldaşları ve subayları, suç çetesinin hayatta kalan üyelerine saldırdı ve silahsızlandırdı.

Derin ve uzun bir sessizlik oldu. Herkes kurtarıcı Eltun tarafında toplandı. Memurlardan bazıları anneleri-

ni, karısını ve bebeklerini hatırlayarak üzgün görünüyordu. Herkesin yarın sağ salim ailesine döneceğini düşünüyorlardı. Ve bunun için Eltu'nun naşı önünde eğildiler ve ruhu için ona kalplerinden defalarca teşekkür ettiler.

Eltun'un silah arkadaşı Araz, sevdiği kızın rüyasını gözyaşlarıyla anlattı: "Eltun olmasaydı sen benim ölüm haberimi alırdın Esmer!"

O korkunç gecenin hayatı sona eriyordu. Sabah açıldı. Şafakta hava barut ve kan kokuyordu.

Kahraman sınır muhafızlarının üç renkli bir bayrakla sarılmış cenazesi, doğduğu Ahmedbeyli köyü mezarlığına milli marş ve yaylım ateşi eşliğinde gömüldü. Çiçeklerle kaplı türbeyi ziyarete gelen kalabalıklar vardı.

Yas mitinginde konuşan sınır muhafızları, "Eltun yaşıyor ve yoldaşlarıyla birlikte nöbet tutuyor" dedi.

Eğitim Departmanı Metodisti Aydın Muallim, bir buçuk yıl önce Güney bölgesine yaptığı bir gezi sırasında Milli Kahraman Etibar İsmayilov ile ilgili konuşmasını hatırladı. Eltun, "Memleketin güvenilir bir askeri olacağım öğretmenim!" düşüncesi kulaklarında yankılandı. Şimdi o da bir Ulusal Kahramandı; kendini, kurtardığı subay ve askerlerin hayatları arasında ebedi bir köprüye dönüştürmüştü. Bir insanda en çok sevilen şey, kendisini aynı anda hem köprü hem de köprü haline getirmesidir. Bu kahramanlık makamıdır.

O gün yoldaşı Araz yüzünü Milli Kahraman'ın basına çevirdi ve şöyle dedi:

- Xaladdin Amca, hayatımı Eltun'a borçluyum, bu yüzden beni oğlun olarak tanı!

Sınır muhafızı kılığında Elvin de herkesi harekete geçirdi:

- Kahraman kardeşim, bugün mezarının önünde sınır muhafızları üniformasıyla duruyorum. Tamamlanmamış hizmetinizi kahraman unvanına layık gerçek bir sınır muhafızı olarak tamamlamaya çalışacağım. Ruhun şad olsun!

27 Mayıs 2019

YABANCI BİR KADIN

Dün akşam başlayan hazeri (rüzgar) sabah öncekinden daha da güçlendi. Şehirde bir rüzgar ordusu esiyordu ve her yöne kükrüyordu. Kuvvetli rüzgarlar gökyüzünde bulutları estirdi, yerdeki ağaçların dallarına vuruyordu. Büyük soğukların bitmesine az kalsada , kışın başından beri Bakü'de hiç kar yağmamıştı.

Otobüs durağında otobüs bekleyenler arasında basit giyimli karabuğday kadın heyecanla denize bakıyor ve dudaklarının altından bir şeyler fısıldıyordu. Denizde dalgaları yükselten rüzgarın karanlığında dua mı ediyor, bağılıyor mu bilmek imkansızdı ...

Her sabah işe giderken genellikle durakta aynı insanlarla karşılaşırdım. Görünüşünde gariplik, gözlerinde gam yağan bu kadını bizim durakta ilk defa gördüm Allıksız solgun yüzü, mavi çiçekli atkısı ve alçak topuklu ayakkabıları onu çok daha yaşlı gösteriyordu. Bazen o denizden gözlerini ayırıp, ve birini arıyormuş gibi etrafına bakar, öyle bir kimise arardı. Otobüs, otobüs durağına yaklaşırken garip bir kadın aniden pahalı bir kürk mantolu orta yaşlı bir genç kadına yaklaştı:

"Özür dilerim kızım" dedi yaşına uygun olmayan neşeli bir sesle, "İnşallah, beni biletinle otobüse bindireceksin ..."

Bilet dediğinde, muhtemelen bir gidiş-dönüş biletinden bahsediyordu. Garip kadın elindeki küçük parayı genç bayana uzattı:

- Hadi, al şunu ...

"Hayır, hayır anne, almayacağım" dedi genç bayan kibarca elini geri getirerek.

O anda otobüsün ön kapısı açıldı ve genç bayan garip kadına döndü:

Hadi anne dedi ve bırak onu.

Annesi aynı yaştaki kadın, anlaşılan otobüse binmiş, hem ücreti ödediği için hem de annesini aradığı için genç bayan için yürekten dua ediyordu:

-Allah yardımcın olsun kızım, seni göreyim, dünyada hiç bir şey, nasıl diyeyim! Şanslı olasın, gittiğiniz kapılar yüzüne hep hayırlara açılsın ...

Genç bayan zevkle gülümsedi ve otobüse biner binmez aceleyle arkaya doğru ilerleyerek gözden kayboldu. Otobüs kalkarken garip kadın şoföre yaklaştı ve sordu:

-Kurban olurum oğlum, beni otobüs durağına indirecek misin?

Sürücüden ses gelmedi. O anda salonda durakları duyuran kadın spikerin sesi yayıldı: "Dikkat, otobüs hareket halindeyken sürücünün dikkatini dağıtmak, ona farklı sesler vermek olmaz ..."

İlk başta garip kadın sağa sola eğildi ve sesin nereden geldiğini bilemese de anonsu duyar duymaz sessiz

kaldı. Ancak üzgün bakışı, içindeki kargaşanın bir yansımasıydı.

Sürücü kadının sorusunu cevapsız bırakmasına rağmen aynaya baktı ve mikrofona genç erkeklerden birinin ayağa kalkıp ona oturacağını söyledi!

Neyse ki yerini kadına veren genç adam da beklenmedik bir teklifle onu ruhunu ele geçiren endişeden kurtardı:

-Grandma gel otur, rahatsız olma, seni otobüs durağına götürür, istediğin otobüse bindirim.

Kadın tatlı dilli oğlanı süzdü.

- Allah yardımcın olsun oğlum, benim yüzümden işini kaybedeceksin ...

"İşim gücüm yok nine" dedi genç adam omuzlarını silkerek, "Şehirde yürüyüşe çıktım." Havanın soğuk olduğunu gördüm, buraya bindim ...

Birden solgun kadının soluk yüzüne bir ışık geldi.

-Aferin kurban olduğum evlat, Allah seni zorlukda koymasın!

Kadın soğuktan sığınmak için otobüse sığınan genç çocuğu sıcak sözler ve nazik gözlerle ısıttı ... Kısa süre sonra oğlan ısındı ve deri ceketini çözdü.

Kadının karşısında oturan yaşlı bir adam hem gence hem de yabancı kadına baktı ve şöyle dedi:

-Evet, bu hafta hava çok rüzgarlı olacak, denizde fırtına olacak ...

Kadın otobüs penceresinden tekrar denize baktı. Rüzgarlı havada denizin ne kadar büyük olduğunu ilk kez duymuş gibiydi.

"hele bu neresidir, küçük bir çile geliyor," diye devam etti adam, "adı küçük olsa da, hikkesi büyük olur, zahmeti ağır olur ve küçük çilenin" ...

Başını salladı ve zayıf bir sesle onayladı:

- Doğru diyorlar, küçük çile hay ile gelir vah ile gider ...

Adam, denizin her yüzünü bilen tecrübeli insanlar gibi, pencereden Hazar Denizi'ne de baktı:

Üç dört yıl önce Hazar'da düzinelerce petrol işçisini öldüren bir fırtınaya atıfta bulunarak, "Rüzgar bu denizde birçok can aldı ..." dedi.

Kadın, adamın sözleriyle doldu ve gözyaşlarını atkısının ucuyla sildi. Sonra durdu ve yanında oturan kadının Rus olduğunu fark etmeden ona baktı:

"Böyle rüzgarlı havalarda benim oğlum denizde çalışmaya gitti" dedi, "karada çalışmak için açgözlüymüş gibi ..."

Ne düşündüyse, içini çekti ve yavaşça şöyle dedi:

-Allah herkesin çocuğunu kazalardan korusun ve benim çocuğum da onların arasında ...

Rus kadın başını hafifçe yana eğdi. "Yani seni anlıyorum"

Tuhaf kadın, sanki iyi bir arkadaş bulmuş gibi devam etti:

- Bir haftalığına değil, mahalleden geldim. Oğlum otobüs durağında önüme çıkıp ve mutlu bir şekilde beni yeni evine getirdi. Sağlığına kısmet olsun, geniş bir evi var. Torunlarıma geçen ayki oyundan bir pay da getirdim. Bu sabah erkenden oğlum denize açıldı.

Genç çocuk, yaşlı bir adam, Rus bir kadın ve ben dikkatle dinledim.

Rus kadın yarım asırdan fazla bir süredir Bakü'de yaşamış olmasına rağmen, Rusça sordu:

- Neftyanik chto li'de mi?

Tuhaf kadın ancak şimdi Rus olduğunu biliyordu ve bize şaşkınlıkla baktı.

Genç adam aceleyle sordu:

- Oğlunuz petrolcü mü?

Garip kadın:

-Evet bebeğim, oğlum denizden nöyüt çıkarıyor. Denizde on beş gün, evde on beş gün. Bugün işe gittiğimde arkasına su attım. İyi şanslar evlat dedim.

Bir anlık sessizlik oldu ve aniden yanaklarından iki damla gözyaşı döküldü. Bana öyle geldi ki şimdi ağlayacak ve hıçkıracaktı. Ama kendini kontrol etti ve ölçülü bir şekilde devam etti:

-Oğlum gittikten sonra gelin bana karşı yüzünü gösterdi, kendime getirdiğim kıyafetleri fırlattı ve "Eşyalarını al ve, evine git" dedi. Bak, gelin beni oğlumun evinde beş gün kalmayı çok gördü ...

Onu park yerinde ilk gördüğümde denize bakmaktan neden heyecan duyduğunu anladım. Anne, rüzgarlı

havada denizde çalışan oğlunun kaderi konusunda endişeliydi. Merhametsiz gelini kayınvalidesine acımamışdı.

Ona sordum:

-Gelin sizi evden attığında torunlarınız size ne dedi?

-Torunlarımdan biri öğrenci, diğeri okul çocuğu. Sabah erkenden okula gidiyorlar.

"Merak etme anne, gelini oğlunun evinden çıkaracağı zaman gelecek ..."

Bunu deyən kişi dikkatini müdrükcesine kadına zilləyib fikrini belə tamamladı, -Allah mütlak belesinin karşısına kendisi kimisini çıkaracak! şimdi ailə kurandan sonra çok oğulların evi baba- anaları için yasak olunmuş mıntakaya dönür...

Tuhaf kadın başını salladı, sonra derin bir iç çekerek oğlunu kınıyor gibi dedi:

-Kızı kökenini bilmediğiniz bir yerden alan adam, anne yüzüne de hasret kalır, baba ocağına da...

Genç çocuk şöyle dedi:

-Oğlunun cep telefonunu yok mu arayıp konuşasın?

-Ben böyle şeyler bilmiyorum ay oğlum hayatım boyunca gördüğüm bir ev telefonu. Oğlum ara sıra onu arar.

Ani bir sessizlik oldu. Sanki herkes o tuhaf, kırgın kadını rahatlatmak için kalplerinin derinliklerinde sözcükler arıyor gibiydi.

Bense ögtencilik yıllarımda, aynı bu yaşta dilenci bir kadınla tanıştığım soğuk bir kış gününü de hatırlıyorum.

İlçeden kış sınavı için geldim. Nenem iki-üç ayın "yaşlılık parasını" kuşağından çıkardı ve on günlük bir seans için bir ev kiralamam için bana verdi.

Dışarıda kiralayabileceğim bir ev aramaya tembeldim. Tanıştığım kadın üniversitenin yanında, Komünist Sokağı'nın köşesinde duruyordu. Gelip gidenlere tek kelime etmeden utana utana istemişti. Nedense aklıma geldi, onun evi buraya yakın belki de İçeri şehirdedir. Kira için getirdiğim parayı bu kadına vermeye karar verdim. Hem onun soğukta dilenmesine gerek kalmayacak hemde ben okulun yakınında kiralık bir ev bulacağım.

Beni dinledi ve sessizce, "Hayır, oğlum ve gelinim beni evimden çıkardı" dedi. Şikayetimi kimse görmezden gelmedi. Şimdi küçük bir bodrumda yaşıyorum. Gün boyunca burada durarak bir şekilde günlük yemeğim için para kazanıyorum ... "

Islak gözlerine baktım. Çok hayal kırıklığına uğradım. Eldivensiz elleri titredi ve kar beyazı saçları şalının altından çıktı. Ninem gibi zaman zaman kına sürseydi saçları koyu kırmızıya dönerdi.

O gün ninem Bağdagul'un kiralık olarak verdiği parayı dilenci bir kadının eline bıraktım ve çabucak oradan ayrıldım. O kış günlerinde Alatava'da bir gecekondu mahallesinde yaşayan bir akrabamla kaldım. Üniversiteye geldiğimde orada duran kadını her zaman görmedim. Dürüst olmak gerekirse, kalbimde bundan mutlu oldum ...

Kaç yıl geçti bak. Hem ninem Bağdagul hem de o kadın uzun zaman önce öldü.

Şimdi, otobüste, bu beyaz saçlı yabancı'nın hikayesini duyduğumda derin düşündüm. İlahi, bu kadın nasıl ninem Bağdagül'e ve o sırada Kommunist Caddesi'nde yalvaran yaşlı kadına benziyordu ...

O kadar dalmıştım ki, otobüs iş yerimin yakınındaki bir otobüs durağından geçti. Bir sonraki durakta inip yürüyerek dönmek zorunda kaldım. Denizden soğuk rüzgarlar esiyordu. Bu soğuk havada ısınmak için otobüs durağını seçen o genci nedense hatırladım. Söz verdiği gibi, o garip kadını otobüs durağından göndereceğinden emindim.

İşe vardıklarında, radyoda denizdeki petrol işçilerinin şiddetli hava koşulları nedeniyle yarın kıyıya götürüleceği duyuruldu.

Yine o tuhaf anneyi, tuhaf bir kadını düşündüm Muhtemelen, petrolcünün oğlu eve dönüp annesini görmezse çok utanırdı. Acaba karısı ona sorsaydı ne derdi? Gözlerimin önünde, kayınvalidesini evden kovan o zalim gelin canlandı. Büyük olasılıkla, kocasının sorusuna sanki hiçbir şey olmamış gibi kayıtsız bir şekilde cevap verirdi: "Annem çok sıkıldı, bölgeye gitti."

Ama annenin petrol oğlu, karısının yalanına inanacak mı?

Hayalini kurduğum oğul hemen annesini aradı.

Anne oğlu ve torunları uğruna da yüreğine bir taş koydu ve titreyen bir sesle şöyle dedi:

"Evet oğlum gelin haklı, mahalledeki evimizi özledim" derdi

Sonra da hıçkırarak ağlayacaktı

30 Ocak 2019.

DENİZ GÜZELİ

Gün batıymıydı. Sahilin yakınında yol kenarındaki uzun çınar ağaçlarının gölgesi yavaş yavaş kıyıya ulaşıyordu. Yeşil yaprakların arasından süzülen kızıl güneş taneleri, ince kum taneciklerinde, denizin mavi sularında, pliaj kıyafeti ve narin kilçalarıyla, akılları baştan alan kadınların boyunlarını süsleyen ziynet eşyalarında parlıyordu. Yakında akşam olacak. Gittikçe yalnızlaşan deniz endişeyle sarsıldı. Zaman zaman mavi dalgaların koynundan kıyıya hüzünlü bir hazri esiyordu.

O sessizce dalgalanan denize bakardı. Uzaklara dikilmiş bakışlarında, yalnız bir hayatın izdırapları duruyordu. Bayağıdır, Şövalenin önündeki küçük bir sandalyede derin düşüncelere dalmış oturuyordu. Genç bir kız bitmemiş resimden ona bakıyordu. Sanki ressamın keyifsiz haline acıyan deniz kızının tebessümleri yüzünde gözünde donup kalmıştı.

Yıllar önce çizdiği esere yarı çıplak poz veren sarışın, kıvrıkcık saçlı güzel denizden çıkan su perisine benziyordu.

Ressam resmini çize çize ona delicesine aşık olmuştu. Defalarca adresini sorsa da, cevap yerine kız gülümseyip omuzlarını çekmişti. fakat tablosunu bitirmemiş, rüzgarlı günlerin birinde o sarışın kızın deni-

zen koynunda kayıp olacağını ressam hiç aklında getirmezdi. Deliler gibi "Lale, Lale..." diye kendinden geçene kadar çağırarak, denize baş koymuştu.

Dalğıcılar iki gün arasalar da kızın cesedini bulamadılar.

Bitkin düşen "Deniz güzeli"nin terk edilmiş çocukların "Ümid meskeni" adı olan çocuk evinde büyüyüp, yüze çıktığında, dehşetli olaydan sonra gittiği eğilen ressam yetişkin yaşına gelmeyen kızın emeğinden istifade ettiği için, suçlu gibi yargılandı. Önce hapishaneye, sonar akıl hastanesine düştü. Aradan yıllar geçti. Bir gün atöylesinde o yarım kalmış tablosunu görüp sahile indi. Ona öyle geliyordu ki, su perisine dönmüş sevgilisi denizden çıkıp yine onun önüne gelecek...

Ahşap bir çerçeve içinde hareketsiz durmaktan yorulan kızın imgesi, sanki canlı varlığa dönüp sanatçıyı düşünceler denizinden ayırmak, yeniden ilham kaynağı olmak istiyordu

"Neredesin Lala?"

"Denizdeyim ... Hem annem hem de babam burada!"

"Anne baban olmadığını neden benden sakladın?"

"Hayatta onları çok aradım ama denizde buldum."

"Neden bana uzun zaman önce on sekiz yaşında olduğunu söyledin?"

"Ona acımın yaşını söyledim. Annemin rahmine düştüğümde acı çekiyordum. "

"Deniz gözlü, deniz güzel, her gün burada seni bekliyor olacağım ..."

"Merak etme, bir gün seninle burada tekrar buluşacağız!"

Şimdi yaşlı sanatçı bir an gözlerini dalgalardan ayırmadı. Aniden kızın kahkahası kulaklarını doldurdu. Döndü ve etrafına baktı ama kimse görmedi.

Gülüş sesi onu geçmişe kadar takip etti ... Lala ile ilk kez burada tanıştı; sarı, çiçekli plaj elbisesi, pürüzsüz ışıltılı teni, neşeli, ince vücudu ruhunu sarsmıştı ve çok yalvardıktan sonra sonra kız resmini çizmesini kabul etmişti. Çizmeye başladığı anda gayri ihtiyari "deniz güzeli" diye fısıldamıştı.

... Aniden ayağa kalktı. Güzel bir kız yerde yatıyordu, dalgalar kıyıları öperken kıvrıkcık saçları yüzüne düştü. Denizin tuzlu suyu kızın narin, narin vücudunu okşadı. Kız, sanki sevinç kanatlarıyla uçmak ve martılara katılmak istiyormuş gibi bu temasla sarhoş oldu.

"Lale ... Deniz güzeli, sonunda döndün ... Ben ..."

"Endişeli rumumun bir resmini çizebilir misin?"

Sanatçı, koşar adımlarla yaşlı çınar ağacının gölgesinde şövale hızla yaklaştı. Bu köşeyi seyyar atölyesi olarak seçti. Hem yakındaki otobüs durağı hem de plaj açıkça görülüyordu. Bir çocuk gibi denizin dalgaları ile eğlenen kıza baka baka bir an yerinde heykel gibi buzlayıp kalmıştı ... "Allah'ım, bu kız nasıl Lale gibidir ne kadar benziyor -Belki denizin koynundan çıkan başka su perisidir! Öyleyse kahkahalarına neden bu kadar aşınayım? "

Kız aynı zamanda sıcak güneşin sıcaklığının ve sıcak tanelerin dokunuşunun tadını çıkararak kumun üzerinde yatıyordu, ayaklarıyla oynuyor ve dudaklarında narin bir şarkı mırıldanıyordu. Güneş mavi denize, kumlu sahile ve berrak gökyüzüne veda etmek üzereydi. Sonra daha da yüksek sesle güldü. Sanki içinde yıllarca biriken çılgın bir tutku bir volkan gibi kükrüyordu ... "Benim Lalem de kederini kahkahasında gizledi ..."

Lale gibi görünen kız, kendi aleminde geze geze sanki plaj elbisesiyle "Güzel Deniz" yarışmasından gelip çıkmıştı. Bazen dalgaların üzerine atladı, bazen denize doğru eğildi, bazen ürkek bakışlarla etrafa baktı ... "Aman Allah ım, gerçekten benim kayıp sevgilime benziyor ..."

Tesadüfen, görüşler bir araya geldi. Kızın gözlerinde ve duruşunda bir kayıtsızlık vardı. Yaşlı sanatçı, bu hassas yaratığı gözleriyle yemeye hazırlanıyordu.

Kız onu görmezden gelerek yarı bükülü dizlerini araladı, güneşin son parçacıklarının sıcak dokunuşundan gözlerini kapattı ve ıslak saçlarını kıvırdı ... Yaşlı ressam fırçayı eline aldı. Bitmemiş "Deniz Güzeli " tablosunu tamamlama umuduyla heveslendi.

Birden bu güzel görüntü kayboldu ... Denizden genç bir adam belirdi, kızın elini tuttu ve onu suya çekti. Kız tüm gücüyle bağırды. Sonra ikisi de nefessiz kaldılar ve birbirlerine sarıldılar.

Maalesef yaşlı sanatçı gözlerini denizin koynundaki bu samimi resimden bir anlığına çekip otobüs durağına döndü. Sonra yavaşça sol kolunu kaldırdı ve saatine baktı. Ve yine deniz kıyısında samimi ve canlı bir fotoğrafın

içine daldı ... Deniz güzeline benzeyen kız ve genç adam daha hala sarılıp öpüşüyorlardı. Sanki bu iki insan yıllardır birbirlerini arıyorlardı ve şans eseri burada güneşli güneşin kıyısında tanışmışlardı. Gençlerin gözleri sahilde kendileri dışında kimseyi görmediler ...

Yaşlı sanatçı, gözlüklerini taktı ve yanında getirdiği gazeteyi açtı ... Hayır, buna okuma demezlerdi, tüm hayatı boyunca aradığını bulduğunda kaybeden kişinin pişmanlığı ya da istemsizce kendini sadece gazete manşetini okumaya zorlama girişimiydi ...

Rüzgar da öfkeyle gazeteyi ondan kapmak istedi. Yaşlı ressam içinde bir boşluk hissetti. Gazeteyi ayaklarının altına koydu, gömleğinin düğmelerini açtı, derin bir nefes aldı ve boşlukları doldurmaya çalıştı. Gözlerini kapattı. Rüyasında ruhunu sallayacak bir sahne, hiçbir sanatçının yaratamayacağı bir tablo canlandı; Vücudunun tüm özelliklerini gösteren güzel mavi bir plaj elbisesinde, hafif bir esinti güzel bir kızın saçlarını okşuyordu. Yukarıdan gelen güneş kıza gülümsüyordu ve aşağıdaki kız güneşe mutlu bir şekilde gülümsüyordu. Deniz maviydi, gökyüzü maviydi ve her şey maviydi. Sadece ince kum taneleri altındı. Sarhoş edici bir sessizlik oldu. Sanki cennet buradaydı ...

O anda bir arabanın sesi duyuldu. Birçok kişi otobüs durağında indi ve plaja koştu. Kucağında çocuğu olan, elinde yemek torbası olan ...

Rüzgar, öfkeyle gazeteyi ayaklarının altından kaptı ve ağacın dallarına yapıştırdı. Orada gazete başka bir rüzgar saldırısına dayanamadı. İkiye bölündü ve havada daire çizdi. Eski sanatçı, rüzgarın sertliğini görmezden gelerek yine doğanın yarattığı samimi tabloya bakmak

istedi. Ancak, resim sahile yeni gelenler tarafından görülmedi.

Şimdi o yaşlı ressam çınar ağacının altına oturdu ve hiçbir şey ya da kimseyi düşünmek istemedi. Seyrek saçlarını okşayan serin esintinin tadını çıkardı. Gün batımıydı ve hava nemliydi, tuhaf bir tazelik ve koku ...

Otobüs durağına giden sonraki otobüsten kimse inmedi. Gözlerini biraz kapadı, birden kızın sesi yine kulaklarına geldi. Bu seste yorgunluk belirtisi yoktu. Kız ve oğlan kumda yatıyor ve güneşleniyorlardı. Güneş onların anısına ufukların arkasına batmak için yavaşlıyordu ... Aniden kız ne düşünüyorsa bir avuç kum alıp oğlana fırlattı. Oğlan onu belinden yakaladı ve yere düştü. Kızın göğsü bir demircinin gözü gibi yükseldi ve düştü.

Deniz güzeli gözleri kapalı çocuğa direnmeye çalışmadı. Sanki kalbinden, ruhundan ve anlamadığı tuhaf duygulardan büyülenmiş gibiydi. Oğlan kızıdan birkaç adım uzaklaştı ve onu avına hayran olan bir avcı gibi izledi. Bu sırada martılar denizin üzerinde çığlık attı...

Sanatçı şövale yanına atlayarak, yarım bıraktığı " Deniz Güzeli" tablosunun devamını tuvale çizmeye başladı ..

O, koca çınarın altında gözlerini kapatarak denizin sesini, rüzgarın fısıltısını, martıların ötüşünü ruhuna çekmek istiyordu.

Ömrünün gençlik yıllarında kalan hoş hatıralarını, acılı anlarını gözlerinin önüne getiriyordu...

Yüreğinin derinliklerinden hüzünlü bir iç çekiş geçti. Kirpiklerinin ucundan yanaklarına iki damla gözyaşı damladı ...

Eski sanatçı fırçasını bir kenara koydu. Doğanın gözlerinin önünde yarattığı canlı resmi, sanki bir tuval üzerine kopyalayamayacağını anladı. Martıarla çizmek istediği deniz güzeline yakınlaşmak istedi. O anda oğlan, yaşlı sanatçının kalbinde neler olup bittiğini duydu, kızın boynuna yapışan kumu parmak uçlarıyla temizledi, kestane rengi saçlarına dokundu, yanağından ve dudaklarından öptü ...

Uzaklarda bir yerde gemi ıslık çaldı ... "Hey, seni gördüm ..." Sonra kız, düdükten utandı, çocuğu terk etti, kıyı boyunca koştu ve denize yöneldi ... Suyu elleriyle ovuşturdu ve oğlana ata ata çılgın sesler çıkarttı...

Bir süre sonra deniz, güzel bacaklarını sürükleyerek kıyıya geldi ...

Her şey ona tekrar tekrar bir rüya gibi geldi. İlahi, çünkü yıllar önce Lale ile aynı sevgiyi ve sevinci yaşadı .

Otobüs durağına yanaştı, son kez saatine baktı, sonra sahilde bıraktığı canlı tabloyu aradı, ona veda etmek istedi ama güzel deniz aşığı ile tekrar ortadan kayboldu. Gözlerden uzak bir köşede olduklarını sanıyordu ...

Ama hayır, aşıklar denize - kıyıda on metre ötede - demir direkler üzerine inşa edilmiş tahta bir direkle çıktılar ve martıların uçmasını izlediler ... Ve sahilde

sessizlik vardı ... Güneş ışığı şeridi, denizin üzerinde kırmızı bir çizgi gibi uzanıyordu. O şeritte iki insan silüeti vardı. Kız ve erkek. Yakında karaya çıktılar. Kızın kestane rengi saçları kızıl bir aleve benziyordu. Bu kızıl alevin fonunda çiftler halinde yürüyorlardı ... Hayatın acılarından, yalanlarından ve ihanetlerinden uzak bir dünyaya doğru yürüyorlardı ... Birbirini seve seve, birbirinden ilham ala alamutluluk selinde yüze yüze ebediyete kavuşmak için can attılar...

Bir süre sonra gün ışığında gözden kayboldular ... O anda yaşlı sanatçının kafasından çift martı uçuştu ... Rüzgar yine esti, deniz yine kükredi ...

Yaşlı sanatçı **şövale** ve çantasını alıp otoparka doğru yürüdü ...

Ama otobüsü çoktan gitmişti ...

27.06.2014.

YARALI KUĞULAR

Hayatımın gençliği dünyanın güzel bir sözüydü. Masallı'da "Hükümet Konağı" denilen beş katlı bir binada yaşadım. Nikolai adında iyi bir Rus komşum vardı. Çok esprili, eğlenceli, nazik ve çalışkan bir adamdı. Onu çocukluğumdan beri tanıyorum. Onu ilk gördüğüm günden yaşlılığına kadar, 71-71 numaralı turuncu renkli "Moskvich" ile bölgedeki tüm avlanma alanlarında dolaşırđı. Nikolai, yaşlı olmasına rağmen arabasını çok temiz tutuyordu. İyi bir araba tamircisi olduğu söyleniyor. Yıllardır sürdüğu ve her zaman iyi durumda olduğu Moskvich'e bakarak anlayabilirsiniz. Tabii arabam olmadığı için ne kadar iyi olduğunu bilmiyordum. Ama avlanma sorunu yoktu.

Nikolai bir süre Kuzenimiz Abdullah ile Xırmandalı köyümüzde kuş avına giderdi. O sırada lisedeydim. Abdullah'ın kuzeni komşumuzdu. Kuzenim şaka yollu ona Nikolai derdi çünkü eşi Gulgiz'in gözleri mavi. O kadar alışmıştı ki, Nikolai onları ziyarete geldiğinde bile karısına "Az, Nikolai, git bize bir çay demle getir" veya "Az, Nikolai, akşamları safranlı bir yer pişir!" Diye bağırırdı.

Nikolai bundan asla rahatsız olmazdı, ama güler ve derdi: "Dostum, adaşımı rahatsız etme, dışarı çıkıp elimizden gelenin en iyisini yapalım ..."

Nikolai, çalış dediğinde avlanmayı kastetti. Köyümüzdeki diğerleri gibi, kuzenim avlanmayı bir geçim kaynağı olarak gördü. Nicholas işten zevk aldı. Böylece kuşları onunla bununla paylaşırdı. Başka bir deyişle, Nikolai'ye avlamadan elde ettiği kazanç, kuru kuru çok sağ ol, bir de tabiatın koynunda istirahat idi. Bir kış, Nikolai'nin arabasının motoru çalışmadı. Yerde kar yağıyordu. Karanlık olmasına rağmen, Nikolai öfkesini kaybetmedi. Küçük bir şenlik ateşi yaktı, motorun bujilerini çıkardı ve ateşe ısıttı. Konuşurken arabayı çevirdi. Kuzenim dedi ki:

- Nokolay, yorulma, gece bizimle kalacaksın, karlar sabah eriyecek, yarın inşallah rahatlıkla evine gideceksin!

Nikolai gülümsedi ve şöyle dedi:

- Dostum, bu nedir ki? Bak yere kar yağıyor, evde gaz yok, ışık yok, çocuklar soğuktan titriyor, karın hamile ve acı çekiyor ... Bir yandan araba bozuldu ya da yakıtın yok ... - Bak, asıl dert ona diyorlar ...

Adam bu hikayeyi evde büyükbabama anlatırken gülümsedi. Bana dedi ki:

-Oğlum, öyle görünüyor ki bu hikaye ya onun ya da yakın bir arkadaşının başına gelmiş ... Onun için böyle dedi...

Yakın arkadaşlar deyince aklıma kuzenim Abdullah geldi. Üç oğlu ve dört kızı vardı. Bu hikâyenin muhtemelen en küçük oğlu Agade'de veya kuzeni İstagul'un doğumunda olduğunu düşündüm. Muhtemelen o dönemde köyümüzde çok kar yağdı ve Nikolai ya kuzeniyle ava çıktı ya da avdan geldi. Kuzenimin eşi Nikolai Gulgiz de acı çekiyordu. Nikolay'ın turuncu

Moskvich'inde de yakıtı bitti ... Abdulahad Dayıoğlu da abaküs Mirasta'yı aramak zorunda kaldı.

Sonuçta, ister kış ister yaz olsun, kentimizde doğan çocukların çoğunun ebesi Mireste idi. Kentte bu kadar tecrübeli bir ebe yaşasa hiçbir hamile kadın ilçe merkezindeki doğum hastanesine gitmezdi. Belki arkadaşları Nikolay, kuzeninin "Nikolay" adını verdiği karısını doğum hastanesine götürme fikrini ortaya atmıştır?! Ne ise ... Kışın çok kar yağdığında, havanın soğuk ve rüzgarlı olduğu zamanlarda av sahasında yaralanan ve avcılardan hayatını kurtaran kuşlar gelip avludaki samanlıklara ve samanlıklara saklanırlardı. Ninemin de kışın dediği gibi, çocukken sığır için demir kancayla kuru ot çekerken birçok kez yaralı kuşlara rastlardım. Nedense çocukça zihnimde o kuşların kollarını ve kanatlarını yaralayan kurşunların ya Nikolay'ın ya da kuzenim Abdulahad'ın tüfeklerinden atıldığını düşünürdüm ...

Bir keresinde samanlıkta saklanan yaralı beyaz bir kuğu gördüm. En azından birinci sınıftaki ağabeyim Korkmaz'ın çekisinde olan kuş, bir çocuk gibi sessizce ağladı ... Ninem yaralı kuşun kanadını ipe bağladı ve avcılara söylenirdi:

-Allah adaletinizi bozsun! Allah'ım, bu bu zavallı kuşun ahı tutacak bu Kenti. Ekmek at sırtında olacak, fakirler yaya olacak. Hiç kuğu vururlar mı?

O yaralı kuğunun gözyaşları beni o kadar etkiledi ki, doksan altı sayfalık mavi öğrenci defterime "Yaralı Kuğular" adlı bir kısa öyküyü nasıl yazacağımı bilmiyordum. Sonra o mavi ciltli defter benimle askere gitti ... Orada alay komutanı zalim bir "avcının" gazabıyla vuruldu. Dolayısıyla "Yaralı Kuğular" ın hikayesi eksiktir.

şansa bak ki ben evlenip şehir merkezine taşındığımda Nikolay'ın bitişiğinde oturuyordum. Artık Nikolay nadiren ava çıkardı. Kuzenim Abdullah da öldü. Nikolay bana oğullarından hangisinin babasının izinden gittiğini sordu. En büyük oğlu Masraf ve ortanca oğlu Kamali diye biliyorum. Ancak en küçük oğlu Agadeh'de hem şakacı, hem dost kazanmakta hem de avcılık da babasına çektiğini söyledim. (Dayımın oğlu kendi küçük oğluna Almanya ile savaşta ölmüş atasının adını koymuştu. Onun için herkes ona dede diye çağırırdı)

Nikolay Agade'nin adını duyduğuna sevindi:

-Evet, Abdullah'la avdan döndüğümüzde karlı bir günde doğan çocuk ...

"Evet," dedim, "görünüşe göre en sevdiğiniz Moskvich'in o gün benzini bitmiş ..."

-Bunu nasıl biliyorsun? Nikolay merakla sordu.

"Hem komşuyuz hem de akrabayız" dedim.

Nikolay her zaman verandada semaver kaynatırdı. Semaverden çıkan duman yayılırken Nikolay komşularından kibarca özür diledi. Bazen yan taraftaki adamlar bahçede sessiz bir köşede tavla, domino ve satranç oynarken otururken, Nikolay tembel olmazdı ve büyük bir semaver ile bütün çay setini alıp dördüncü kattan aşağı inerdi. O gün yeşil çay ve masa oyunları daha ilginçti.

Nikolay, dört odalı dairesinde köpek ya da kedi bulundurmazdı. Karısına, yaşlı annesine ve kızına karşı çok nazikti. Kız kardeşlerinden biri Hamlet adında zeki bir Azerbaycan'lı ile evliydi. Biz yıllarca komşu olduk ama Nikolay'ı hiç sarhoş görmedim.

Bazen bana öyle gelirdi ki, onun kalbinde Allah korkusu tanıdığım diğer tüm insanlardan daha büyüktü.

Bölge gazetesi için çalışırken Nikolay bir keresinde bana sordu:

- Makaleden başka ne yazarsınız?

Dedim ki: "Yaralı Kuğular" adlı bir belgesel yazıyorum.

Merakla sordu, "Yaralı kuğular mı?" O sordu.

Ona çocukken samanlıkta gördüğüm yaralı kuğuların nasıl ağladığını anlattım. Beni dinledi ve derinlemesine düşündü. Ve aniden:

-Bu hikaye nasıl bitiyor?

O sırada Afganistan'da öldürülen birkaç askerin tabutları Masallı'ya getirildi. Ebeveynlerinin ve akrabalarının tabutları açmasına izin verilmedi. Ben Nikolay'e eserde sevdiği çocuğun tabutunu gören genç bir kızın başına gelenleri söyledim ...

- Beyaz bir gelinlik giymiş olan kız, bir orman kadar kalın ve geçilmez olan Beyaz Orman'a gider ve Beyaz Orman gölünde yüzen kuğuları hedef alan bir avcı tarafından vurulur. Kızın tabutunun mezarlığa götürüldüğü gün, Afgan zalimlerin esaretinden kurtulan sevgilisi sağ salim köye döner. Yani Afganistan'da savaşmak uluslararası bir görev olduğu için rahat bir nefes alan subay, kafaları kesilmiş askerin ve vücudu tabutun içine konulan kafası kesilmiş askerin belgeleri karışmış...

Nikolai bunu duyduğunda derinden etkilendi. Ve:

"Sonu üzücü ama iyi bir eserdi" dedi.

Dedim ki bu son değil, esaret altındaki çocuk nihayet kuğu ve sevgilisinden intikam alıyor.

-Nasıl?

-Yani her zaman kuğu avlamaktan hoşlanan memleketin hükümdarı, beyaz gelinlik giyen kızının beyaz bir kuğu olduğunu düşündü ...

Nikolay başını salladı ve halkın yargıcına seslendi:

"Seni piç ..." dedi ve arkasını döndü.

Ertesi gün verandada yürürken Nikolai'nin çift namlulu tüfeğini, uzun boyunlu botlarını ve lastik ördek pullarını arabasının arkasına koyup bir yere gittiğini gördüm. O gün, bir avcının kurşunundan korkan bir grup kuş, Kızılağaç rezervinden ayrıldı.

Gökyüzünde kanat çırpınan kuşlar uçan kalpler gibiydi

Birkaç gün sonra Nikolay ile rastgeldik. Ona sordum:

-O gün Kızılağaç yönünde ava gidiyordunuz...

Dedi ki:

-Hayır komşu, tüm av malzemelerimi aldım ve eski arkadaşarımdan birinin oğluna verdim. Kırk yıllık avcılık en sevdiğim hobimdi. Ama o günkü üzücü hikayeniz "Yaralı Kuğular" dan sonra, daha fazla kuş vurmamaya karar verdim. Bir kuş olduğunda ne olur, kuşun da bir Allah'ı var! ..

7-8 Aralık 2016.

NAR SOPASI

*Amcam öğretmen Aydın Babayev'e ve aynı isimli kitabın
yazarı İlham Nevruzoğlu'na*

Hayatımızın tatlı, peri masalı gibi kaygısız çocukluğundan bahsettiğimde ruhum rahatlıyor ve içimde şenlikli bir ruh hali yükseliyor. Kader, her yıl işim için iki veya üç ülkeye seyahat etmeme neden oldu. Bu tür iş gezilerinde çocukluk arkadaşlarımla buluştuğumda, çok seviniyorum.

Bir keresinde sınıf arkadaşım, tanınmış bir sanat okuyucusu olan Farid İlkin'in Paris'te Sena Çayı'nın kıyısında oturan, ilkokulda bize ders veren, Alimuhtar'ı öğretmenionun ve desenli nar sopasını hatırladım.

Farida'ya, Alimuhtar Muallim'in o nar sopası olmasaydı, muhtemelen Eyfel Kulesi'ne veya Çin Seddi'ne tırmanmazdık ...

Farid, kim bilir, belki Alimuhtar öğretmenin öyle öğrencileri vardır ki, sesi dünyanın en yüksek zirvesinden gelecek ...

Alimuhtar öğretmenin öğrencilerinin hiçbirinin henüz dağcı olmadığını şakayla söyledim ...

Evet, bizim için nar bir meyve ağacıydı, ama Alimuhtar için nar çubukları öğrencilerine öğretmek için bir araçtı. Çok zaman avlularında nar ağaçları olan öğrencilerin sık sık o çubuktan getirirdi. Bazen öğretmen odasındaki nar sopasını unuttuğunda dersini iyi bilen öğrencilerinden birine "Çabuk ol, koş, nar sopasını getir!" Diye seslenirdi. .

Sınıfımızdaki yaramaz çocuklar, Alimuhtar'ın nar sopasına o kadar alışmışlardı ki, vücudunda en ufak bir ağrı hissetmediler. Alimuhtar öğretilirken sınırlendiğinde, sanki bebekleri değil, yünü dövüyordu. Nar sopasının darbesinden iç çekmeyen ve gözlerinden yaş dökmeyen bir öğrenci, "Ay, göreyim seni eşek arısı ısırsın!"

Görünüşe göre eşek arısının sokması nar sopasından daha kötü ...

... O gün Farida'ya ve kendime şu soruyu sordum:

- Alimuhtar hocasının kendisi bir zorba mıydı yoksa nar çubukları mıydı?

Farid bir an düşündü, sonra yüzünde hafif bir gülümsemeyle şöyle dedi:

- Unutma, bir gün sopa getirme sırası bende. Annem bana bahçemizde taze budanmış nar ağaçlarından bir çubuk verdi. Bütün anneler gibi annem de o nar sopasıyla okulda daha iyisini yapabileceğimi düşündü. Dürüst olmak gerekirse kendime çok güveniyordum. Dersimi iyi bildiğim için, Alimuhtar'ın bana asla nar sopasıyla vurmayacağından emindim! Fakat ...

-Evet, hatırlıyorum, getirdiğin o uzun nar sopasıyla öğretmen Alimuhtar oturduğu yerden sana sert bir şekil-

de vurdu. Sanki o gün nar sopası kalbimize çarpmıştı, senin yeni tıraş olmuş kafana değil. Kalplerimiz seninkinden daha kötü acıdı.

- "Keçi" şiirini ezbere okuduğumda bana açıkladı: "Şiiri yüksek sesle söyle, kulaklarımın işitmekte zorlandığını bilmiyorsun!" Dedim ama ...

* * *

Yurt dışında o sahne gözlerimizin önünde yeniden canlandı. Alimuhtar öğretmenin uzun nar sopasının kükremesi yine kulaklarımızda yankılandı. Farid ve ben geri döndük ve küçük çocuk olduk. İlahi, sınıfımız ne kadar sessizdi. Alimuhtar öğretmenin nar sapından korkan herkes başını eğdi. Farid, "Keçi" şiirini hem heyecanla hem de ağlayarak yüksek sesle okumaya çalıştı.

Ala-bula ... gri keçi ...

Ay ... çift boynuzlu keçi! ..

O anda, uzun saçlı bir kız olan arkadaşı ona katıldı ve ağladı.

Yalnız yürümek, dolaşmak ...

Dağa tırmanmayın ...

İşin tuhafı, her gün azarlanıp nar sopasıyla dövüldüklerinde gözyaşı dökmeyen yaramaz çocukların dolu olmasıydı.

Farid şiirin geri kalanını hıçkırarak söyledi :

Bir kurt çıkarsa karşına ...

Sen ne yaparsın?...

Farid ve keçi gibi hepimiz yanıyormuşuz gibi bütün sınıf ağlıyordu.

Çoban gözlerini açtığında,

Kalan iki boynuz ...

Bu noktada birden başımı kaldırdım ve Alimuhtar hocasının gözlerinin içine baktım. Farid'in, kalbimize değen uzun bir nar sopası olan kafası, Alimuhtar'ın kalbini deldi. Belki de sopenanın kükremesi onu geçmişe, kanlı savaş yıllarına götürdü. Ancak Alimuhtar gittiği yerden hızla döndü ve Farida sınırlendi:

"Otur, keçinin biri keçi," dedi, "dedem öldüğünde hiç bu kadar üzülmemiştim ..."

O gün Alimuhtar öğretmenin ilk değişikliğine tanık olduk. Ve nedense, savaşta Hitler'i mağlup eden tüm cesur askerlerin Alimuhtar öğretmenin öğrencileri olduğunu düşündük. Belki de nar sopasının sesini merminin sesine benzeten Alimuhtar, savaştan dönmeyen öğrencilerinin anısına üzüldü mü ?!

... Ninem derdi ki, Alimuhtar öğretmenin nar sapının kentimizdeki birçok insanı çılgına çevirdiğini ve halkın arasına katıldığını söylerdi. Köyümüzden seçilen sebze yetiştiricisi Asbat Teyze ve kent meclisi üyesi Ahmedağa da, halamız, teyzemiz, amcamız Alimuhtar öğretmenin öğrencileriydi ve nar sopasının "lezzetini" tattılar ...

* * *

O gün Paris'te Alimuhtar'ın nar sopasını ve Farid'in hikayesini hatırladım ve dedim ki:

-Ay Farid, gelirsen, bu sefer memleketimize döner dönmez köye gidelim, Alimuhtar hoca ile görüşelim mi?!

-Evet, çok güzel olur! Tüm sınıf arkadaşlarımızı okula davet ederiz ...

... Otuz yıl sonra Alimuhtar ile okulda görüştük. Adam yaşlanmıştı. Emekli olmasına ve öğretmenlik yapmamasına rağmen her gün yaşlı ve tecrübeli bir öğretmen olarak okula gitti. Farid'i göreceğiz, "Oğlum, bir tar-kama eşliğinde TV'de şiir okurken görüyorum, öğrencim olduğun için gurur duyuyorum!"

Sonra bize baktı - eski öğrencilerine baktı:

- Sizler hepiniz benim gururumsunuz ...

Bamaza Namiq, bir yerlerden bir nar sopasını getirip Alimuhtar hocasına verdi ve şöyle dedi:

Kurban ol, öğretmenim, bana bu sopayla vur, bana Farid gibi televizyon kanallarında gösterebilirsin ...

Hepimiz güldük.

Sonra Namiq bizi kenara çekti ve çocukların bu yıl Alimuhtar'ı Mekke'ye göndermeleri gerektiğini söyledi. Bu güzel iş ona hediyemiz olsun! Köyün yarısından fazlası Hacca gitti. Bu adamda eksik olan ne?

Alimuhtar girişimimizi öğrendiğinde sordu:

- Çocuklar, gerçekten Mekke'yi ziyaret etmemi ister misiniz?

Nakaratta yüksek sesle dedik:

-Evet öğretmenim!

-O halde Mekke ziyaretiniz pahasına, dünyaya uçuş yolu olan bu okulun bahçesine asfalt döşeyin! Ben ödüllendirileceğim, sen de alacaksın!

Birbirimizin yüzlerine baktık ve Farid, asfalt fabrikasında genel müdür olarak çalışan sınıf arkadaşımız Mammadjafar'a baktı:

-Sanırım sadece okul bahçesini değil, Alimuhtar öğretmen evinden okula giden yolu değil, aynı zamanda köy camiine ve mezarlığına giden yolları da asfaltlayabiliriz ...

... O gün Alimukhtar hoca hepimize içtenlikle "Aferin!" Dedi. "Teşekkür ederim!" dedi.

* * *

... Şimdi köyümüzde Alimuhtar hoca "Hacı" olarak anılıyor. Yaşlılar diyorlarki, Alimuhtar öğretmenin nar sopasının büyümlü gücüne bakın ki, adamın Mekke ve Medine'ye gitmeden, ziyarete kabul oldu ve kazandığı Hac unvanı ona helal olsun!

7 Ağustos 2017, Bilgah.

HZ. NUH'UN SUÇU

Hz.Nuh Peygamber hayatının dokuz yüz kırk dokuzuncu baharına yeni girmişti. Her gün uzun yaşamı için Allah'a şükretti ve secdede Rabbinden kendisine olan iyiliğinin sebebini sordu. Bir gün Allah dan ona vahiy geldi: "Ey Nuh, yaşamın ve ölümün uzunluğu önceden belirlenir. Bu dünyaya veda vaktin gelmiştir. Kendi zürriyyetinden doğan imanlı çocuklarıyla helalleşmek için sana bir yıl müddet veriyorum. Allah'dan öğrenmek istediğin sırrı o zaman bileceksin ... "

Hz.Nuh, helalleşmek ve kendi soyundan türeyen büyüyen inançlı evlatlarıyla vedalaşmak ve öğrenmek istediği sırrı Allah'dan olacağı, duyduğu sözler Hz. Nuh peygamberi bir hayli düşünceler itti. Uzun süre düşündükten sonra selvi ağacından yapılmış hafif bir çarık giydi, eline selvi ağacından bir kartal başlı asasını aldı ve yola çıktı. Yıllar önce gemisinin demirlediği dağın eteğinde, köyden köye dolaştı. İnsanlığın babası Adem peygamberden sonra,Hz. Nuh Peygamberi kendisine ikinci büyük ataları olarak gören insanlar, onu her yerde ihtişamla karşıladılar. Peygamber önce Sam, sonar Ham, daha sonradaYafes adlı üç oğlundan olan torunlarına baş çekti. Günlerce onları ziyaret etti ve onlarda ona "Nuh Baba" diyerek sarıldılar, uzun ellerini ve büyük gözlerini öptüler ...

Köyden köye seyahat ederken Hz. Nuh kendine bir soru sordu: "Peki kızım Vejile'den olan torunlarımı nasıl tanıyacağım?... Ne de olsa ..."Hatırladığı hikâye ne ise, ruh hali birden değişti ve Peygamber'in yüzü, aniden dağın tepesine düşen kara bir bulut gibi üzüntüyle kaplandı. Rabbin, "O zaman öğrenmek istediğin Allah'ın sırrını bileceksin" diyor. kelime kulağında yankılandı.

Hz. Nuh Peygamber endişeliydi, derinden etkilendi ve sonra ağır ve sessiz bir şekilde yoluna devam etti. Kısacası, doğduğu köyde karşısına gelen, genç, yaşlı çocuk hepsini tepeden tırnağa süzüyordu. Kendi kavminden ona iman edenleri, tufandan ibret dersi alan zümreyi, hem zahiri, hem batını alemlerine göre tanıyor-du. Kendisine inananları ve selden ders çıkarılanları dış ve iç dünyalarından tanıyordu. Ayrıca Hz.Nuh Peygamber'in bir kurtarıcı olduğunu biliyorlardı ve yer yüzünü tutan tufandan, dedelerinin atalarının onun sayesinde kurtulmuş olduğu için Allah'a şükür ederlerdi.

Çukuroba'da bir grup genç Hz. Nuh Peygamberi derviş olarak adlandırdı ve onunla alay ederek: "Şu yaşlı dervişe bak, Hz. Nuh'a benziyor ..." Hz.Nuh kalkıp onlara öğüt nasihat Verdi. Ama gençler el sallayıp onun dediklerini kulak arkası ettiler. Eteklerine taş toplayarak "Ey ihtiyar, masal anlatma, kendi yoluna git yoksa seni taşılayacağız" dediler.

Hz. Nuh onlara baktı, başını salladı, bir an düşündü ve aniden korkunç bir rüya gören insanlar ayağa kalktı ve düşüncelerini bıraktı.

- Eteğinizdeki taşları yere dökün! "Ben gidiyorum ve istesenz beni bir daha görmeyeceksiniz!" Ama

eteğimize koyduğunuz o taşların bir gün kendi başınızı yaracak! ..

Genç adamlar birbirlerine baktılar ve güldüler:

- Hmmm, birine atılan taş bize nasıl çarpabilir?

Hz.Nuh sessizliğinde kendine sordu: "Bu saygısız, yanlış yola sapmış, cahil genç adamlar bana inanan ve selden kurtulan yetmiş iki milletimden mi doğdu? Evet, şimdi Rabbim buyurdu ki, öz zürriyetimden doğanlarla helalleşme zamanı. Öğrenmek istediğim sırası Allah'dan öğreneceğim... "Sonra yüzünü gökyüzüne çevirdi ve:" Ey Allah'ım, bunun affedilemez günahım olduğunu biliyorum. Fakat benim suçum, Senin bana rahmetinden gelip, tufandan sonra çaresiz kaldığım vadede ben Senin emrini yerine getirdim. Yoksa beni, suçumun büyüklüğünü anlayacak ve sonuçlarının farkında olacak kadar uzun süre mi yaşattın?! "

Bu tür soruların ve düşüncelerin ortasında Hz.Nuh kısa bir mesafe yürüdü, uzaklaştı, doğruca tepeye çıktı ve sonunda dağın doğu tarafına geldi. İşte birbirleriyle yüksek sesle tartışan iki çoban geldi. Çobanlardan biri siyaha, diğeri beyaz koyunları otliyordu. Omzunda siyah saçaklı garaca çoban, beyaz yüzlü çobanın yüzünü kavradı ve şöyle dedi:

-Ne diyorsun çobanın oğlu çoban! Hz.Nuh'un tek kızı olan Wajila'nın bizim tayfanın büyük ninesi sayılır. Hz.Nuh, Allah'ın izniyle kızını gemiyi inşa eden marangozumuzla evlendirdi. Ninemiz Wajila bozkurt gibi cesur kocalar doğurdu. Bizler de o büyükbabaların torunuyuz. Sen ise dedeni babanı kimin doğurduğundan bihabersin! .. Dolayısıyla gördüğün dağ, bu mavi otlak, o yeşil or-

man, gözyaşlarıyla dolu bu mavi göl, bozkurt babımızdan miras kaldı! ..

Beyaz kollu çoban, kara başlı çobana bir köpek gibi hırladı:

"Ah, kurt oğlu kurt, dikkatli dinle, Vajila dediğin kadın bizim ninemizdi." Çok güzel bir kızdı. Nuh'un gemisi sizin tarafınızdan değil, dedemiz tarafından yapılmıştır ... Başının üzerindeki gökyüzü ve ayaklarının altındaki bu yer bizim ... Ya benim gibi sürünü otlat ya da buradan çekgit!

Birdenbire, çobanların kırbaçları kılıç gibi havaya yükseldi, neredeyse birbirlerinin başlarını kesip kana bulaşacaklardı. Hz. Nuh kendini yitirip onları barışa çağırды. Siyah yapıncılı çoban Hz.Nuh'a eğildi. Beyaz yapıncılı çoban "Nuh" dedi, "peygamber" demedi Çok ses çıkardı ve dilini kafese sokmadı.

Hz.Nuh dedi:

- Allah, bu yedi kat yerin ve yedi kat göğün sahibidir. Biz Adem oğulları misafir olarak yeryüzüne geldik ve kim misafir olursa, göklerin ve yerin bana ait olduğunu söyleyerek kavga etmeyeceğiz. Gök ve yer arasındaki bu ölümlü dünyada, akrabalarımız ve komşularımız Allah'ın seçimidir. Dostlarımızı ise biz seçeriz! Azim, kibir, düşmanlık, nefret insan ırkına hiçbir zaman fayda sağlamadı ve asla sağlamayacakda ...

Hz.Nuh'un dediklerini garaca çoban kulaklarına küpe etti. Beyaz çobanın gözleri, Hz.Nuh'un ayağındaki siyah kumaştan yapılmış hafif ve yumuşak ayakkabısına sabitlenmişti. Fikri zikri ise garaca çobanın kara koyun-

ların göğüslerini sütle dolduran mavi otlaklarda kalmıştı. Aniden akca çoban boş yere hırladı:

- Evet görüyorum ki, peygamber olsan da giydiğin ayakkabılar, taktığın keçeden daha değerliydi. Senin bu boş konuşmaların, benim koyunlarımı ve kuzularımı kurda kuşa yem eder...

O anda uzaktan bir kurt geldi. Çoban köpekleri ses yönünde yürüdüler. Hz.Nuh çobanlardan uzaklaştı ve kurda doğru yürüdü. Hayal kırıklığına uğramış ve yorgun peygamber dağın tepesine tırmandı. Menzil başınavarandada kartal başlı esasına yaslanıp, son defa dünyanın seyrine daldı. Dağın eteğindeki serin çayırlar, yeşil yamaçlardaki çayırlar, göz hareket ettikçe doğruya doğru uzanıyordu. Hz. Nuh'un beline kadar uzanan saçları ve sakalı, dağın yeşil yamacından esen meltemle okşadı. Dağ sessizdi. Vadiler genin kulaklarını oluşturdu.

- Bugün günah ve günahkarlarla dolu bir dünyada yolculuğumun sonu! dedi Hz. Nuh ağır bir şekilde. "Ve da yolculuğumda, yine secdesini kaybeden ve kötülükler için taş toplayan bir adam kılığında birçok sarhoş gördüm." Dilleriyle Allah'a ve Reslüne iman ederler, ancak amelde şeytana hizmet ederler.

Hz. Nuh diz çöktü ve ellerini gökyüzüne doğru açtı:

- Rabbim, şeytanı mutlu etmek ve dünyayı kötülüklerinden korumak için yoldan sapanlara yol verme, dünyayı onların şerrinden muhafaza eyle!

Hz. Nuh, Rabbine haykırırken karnına ağrıyordu ve gözlerinden yaşlar doluyordu. Koynuna acı acı gözyaşları dökülüyordu. Dağ taş dile geldi:

- Ey Peygamber, niye ağlıyorsun?

Peygamber (Allah'ın selamı ve selamı onun üzerine olsun) yakındaki bir ağacın dibine dokundu:

"Mezarım bu gövdenin içinde olacak" dedi. Ben bu dünyadan gözügölgeli, yüzü kara göçtüğüme yanıp yakılırım... Ölümden ölmekten asla korkmuyorum fakat insanlardan korkuyorum.

Yine insanlık dışı kaldılar. Başka bir daha tufan olursa, yaşayanlar hayatta kalamaz!

Dag sordu:

- Neden, şimdi günahları ne, Hz.Nuh?

- Neden? Peygamberin sesi çatladı, "Allah ne zaman bitip tükenmeyen günahları için bu adamlardan dolayı peygamberliği mahrum edecek ve bu BEŞER' ın torunları için son ve en ağır ceza olacak."

- Bu ne zaman olacak?

Hız. Nuh peygamber başını salladı:

- Günaha düştüm, büyük bir günah, bu yüzden sadece Allah bilir o yargı gününün ne zaman geleceğini...

Dağ şaşkınlıkla sallandı, kaşından bir taş düştü ve yüzü aşağıya doğru yuvarlandı. Etraftaki kuşlar ciyakladı...

Hız. Nuh dedi:

- Şaşırmayın ebedi ve ebedi dostum, ben de bu günahı ölmeden önce öğrendim. Çok geç. Bu günah büyük günahlara yol açacak.

- O Hız. Nuh! Dağ dillendi," Dünya sular altında kaldığında sırtını çevirdiğin ve topuğunu göğsüme

bastırdığın dağ bendim. Günah dediğin şeyin sırrını bilmeme izin ver ...

Hız. Nuh derin bir iç çekti, sonra sakince konuşmaya başladı:

- İnsanlar insanlıklarını kaybettiklerinde, Allah yeryüzünün sular altında kalacağını söyledi ve ben de canlıları kurtarmak için bir gemi inşa etmeye başladım. Zamanı beklemedi. Yardım için üç marangoz aradım. Söz verdim, gemiyi zamanında inşa edersen, sana ne istersen vereceğim. Açıkçası, çok çalıştılar ...

Selden sonra yanıma geldiler ve sözlerini hatırlattılar. Onlara ne istediklerini sordum. Birbirlerinin haberi olmadan, bana bir tahta parçası üzerinde kendilerinin bir resmini verdiler. Üçü de tek kızımın bir resmini çizip adını yazdı. Sözümü tutmak zordu. O sırada Rab-bim bana Hz. Cebayil'i gönderdi, bana bir eşek ve köpek aldı ve kızım Vajila ile bir odayı paylaşmamı emretti. Allah'ın emrine itaat ettim. Bir süre sonra odanın kapısını açtığımda birbirine benzeyen üç kız gördüm. Ve bu kızlardan hangisinin gerçek kızım olduğunu bilmeden marangozlarla evlendirdim. Onlara verdiğim sözü bozmadığı için Allah'a şükrettim.

Hız.Nuh suskun kaldı. Dağ, kuşlar ve kayalar sessizdi.

- Bu aydınlanmış dünyaya veda etme zamanının geldiğini bildiğim günden itibaren, torunlarımı Rabbimin emriyle ziyaret ettim. Kendi kızıma benzeyen eşiği ve köpeği yüzlerinden değil, yaptıklarından ve davranışlarından tanıdım. Onu tanır tanımaz vücudum

ağrıyordu. İçimi dolduran acıyı aldım ve onlardan uzaklaştım ...

Nuh Dağı kulağını peygamberin ağzına dayadı ve şöyle dedi:

"Ne büyük bir sır bu. Hz. Nuh acın benim içimi doldurdu." Keşke gemi başından beri diğer dağlara gitmiş olsaydı. Rahatımı kaybettim. Bu ne korkunç bir sır, Allah dünyayı şeytana hizmet edenlerin kötülüklerinden korusun!

Hz. Nuh ilk başta şaşırmuştu ve dağın seside duyulan kızgınlık peygamberi üzdü ve zaman zaman kendini durdurup şöyle dedi:

- Bir yanda Nuhdabandi, diğer yanda Nuhçıkan ... Artık sırrımı biliyorsunuz ve acıyı buluyorsunuz, bugünden itibaren adınız Ağrı oldu. Beni dinle Ağrı Dağı, sana sırrımı söyledim, ruhumu Rabbime ve bedenimi sana emanet ediyorum. Unutma, dünya tekrar sular altında kalırsa, bu felaketin o eşek ve köpeklerden kaynaklanacağını bilin ...

Hz. Nuh'un son sözleri orman yangını gibi yayıldı. Tam o anda dağın tepesine şimşek çaktı. Gökyüzü titredi. Şiddetli yağmur başladı. Sonra yağmur durdu. Kötülük zamanı geldiğinde Ağrı Dağı günahkar Hz.Nuh'u kendi kucağına almıştı.

Ağrı Dağın eteğinden cennete yas ve haykırışlar yükseldi.

Bilgah, 5-23 Ağustos 2016.

BIYIKLI İLGİLİ BAYRAM

Unutulmaz şairimiz Vagif Hüseyinov'un anısına

Bu hikaye, geçen yüzyılın yetmişli yıllarında güney vilayetimizde geçti. Artık edebiyat semalarında kaderin yıldızı olan "Hoşgün" lakaplı yaşlı şair, o dönemde bölge gazetesinde genç bir edebiyat işçisiydi. Etkileyici konuşmasıyla herkesi büyüleyen geniş omuzlu, kıvrıkcık saçlı editör, şiirlerini gazetenin "Cumartesi Köşesi" nde yayınlıyacaktı. Tatilden tatile zümrüt ormanlarında parti verir, çalışanlarına yeni şiirlerini okur ve sağlıklarını dilerdi.

Bir gün ilçeye yeni bir ilçe komite sekreteri atandı. Sanki tiranın oğlu özel bir emirle yukarıdan gelmiş gibiydi. Tüm bıyıklı kadroları tek tek değiştirdi ve bıyıklı olanları terfi ettirdi. Bir gün sıra açık olan editörün sırasıydı. Önce bürodan, ardından fahri diplomalar ve Altın Kalem ile ödüllendirilen gazetenin editörlüğünden ihraç edildi. Bölge komitesi sekreteri editörlük görevini kendisi gibi siyah sakallı, elli yaşın üzerinde bir parti işçisine emanet etti.

İlk günden itibaren editör kadrosu ile yeni editör arasına büyük bir Çin duvarı dikildi. O "Cumartesi Köşesi" Xoşgün'ün'üzüne kapattı ve "Şiir zamanı değil" dedi.

Bu gazete sizin için ne bir edebiyat gazetesi ne de bir sanat... Nedir? Her biri bir takma ad aldı. Ondan sonra soyadını yazsın. İmanlı, İmanov, Hasanlı ve Hasanov'u yazsın. Benden ne yazıp nasıl yazılacağını öğrenin!.. Görmeyeceğim mi?!

O günden itibaren genç şair cesareti kırıldı, işe olan ilgisini yitirdi, çoğu kez geçmişi hayal etti ve hatta "Kusgun" takma adıyla yeni şiirler yazmaya başladı. Ancak gazetenin diğer çalışanları ofisine gelerek sordu: "Şair, hepimiz gazeteciyiz, ama siz de şairsiniz! Söylesene, bu yeni editörün kalbine giden yolu nasıl bulacağız? Ruhlarımızı yükseltmek için ne yapabiliriz? ' Şair, meslektaşlarının yüzlerine de baktı ve derinlemesine düşündü. Tüm çalışanların yüzlerine uyan güzel bıyıkları vardı. Haftada üç kez yayınlanan dört sayfalık bir gazetede erkek olarak çalıştılar ve iyi bir hayat kazandılar. Bazıları yeni bir araba aldı, bazıları bir ev yaptı. Her birinin halk arasında savcı ve halk mahkemesi başkanı kadar saygı ve yetkisi vardı. Ticaret ve yiyecek-içecek işiyle uğraşanlar, polisten çok bölge gazetesinin muhabirlerinden korkuyorlardı.

Ama şimdi yeni editör öfkesini kaybetmişti ve yolda eski editörle karşılaştığın zaman bile onunla hal hatır sormayı yaskalamıştı. Saçları seyrek olan yeni editör, bölge komitesindeki yılların deneyimini yedi veya sekiz yazı işleri personeline uyguladı. Kapıyı çalmadan ve ceketinin yakasını iliklemeden kimse ofisine giremezdi. Yeni editörün en çok kullandığı "Bilmediğini öğren benden bebeğim, seninle ilgilenmeyeceğim mi?" Sözleri serbest muhabirlerin dilinde de ezberlendi ...

"Ne yapmalı? .." Meslektaşları, kötümser genç şairden akıllıca bir cevap bekliyorlardı. Daha önce şair, kendi dünyasında "keşfettiği" acı gerçeği meslektaşlarına şiirsel bir şekilde aktarabilmek için son şiirinden bir bıyıkla ilgili birkaç mısra okumak istedi. Ama nedense kalbinde "yok" diye düşündü: Belki hepsi tesadüfdür? Belki meslektaşları bıyıkla ilgili baladına güler ve bunun eski editörünüzün büyüsunün bir fantezisi olduğunu söyler, çünkü onu her zaman Dede Korkuta benzetirdin! Genç şair derin bir iç çekti ve ayağa kalktı: "Ah, sana ne söyleyebilirim siyah adam? Halk arasında bir kelime var ve karakterde bir kelime var halk içinde... », - Yazı işleri bürosundan ayrıldı.

Son zamanlarda saçları ve sakalı kötü bir şekilde uzadı ve bazen yeni editör yüzünü günlerce veya haftalardır görmedi. O da tembeldi ve bazen karamsar şiirlerini başkentte yayınlanan gazetelere gönderiyordu. Orada da şiirlerini "ağızları ve burunları uçarak" gönderdiler. Bir zamanlar "Sovyet Köyü" nde bir şiirden alıntı yapan bir eleştirmen, "Kuskun" takma adıyla onu kınadı; "Halkın kaderi olan komünizmin güneşinin parlak ışığıyla kör olmayın. Sizin gibi özgür ve mutlu günlerde yaşayan bir şair için sadece müteşem Alkış gibi lakaplar uygundur." Ayrıca gazete ve dergilere daha şiirsel "ürünler" göndermiyordu. Eski editör şiirlerine hep dokunur, bazen başarılı bir dizesi için onu överdi. Ayrıca yeni şiirler yazmak için ilham aldı. Şimdi düşünüyordu, belki de gidip onunla gizli bir köşede buluşmalı?! Ve nerede? Zamanın "yazı işleri müdürü" rolünü oynayan ilk sekreterin her yerde gözü kulağı vardır. Belirli sayıda erkeğin görünüşünü düzeltmeyi başaramayan bu

sekreter, şairin hafızasına acımasız bir ortaçağ kralının imgesi olarak kazanmıştı. ,

yazı işleri ofisinin yanındaki berbere ulaştı. Kendi yüzünden nur yağan usta onun saçına sakalına el sürerek sordu:,-Şair, uzun zamandır gazetede şiirin çıkmıyor?

- Şiir nedir, ayın efendisi, bir kişi bu yeni editörün bıyığının altına bir yazı bile geçemez.

Usta aydadan ona baktı ve gülümsedi: - Şair, senin ayık bir adam olduğun biliyordum, rahmetlinin oğlu, arkadaşım, onun bıyığı var ki, altından bir şey geçirebilirsin?

- Eh, ay usta, Türk atasözü ...

Usta ona baktı. "Evet şair, sana bir söz söyleyeyim, ama aramızda kalsın. Onun bıyığını kazıdım. Bir gece evime geldi ve "yarın erken saatlerde bir büro toplantısı olacak ve sekreter editörün kedisini ağaca tırmanacak dedi Olan buydu ...

- Biliyorum, usta, biliyorum ki editörümüz bıyığını kazıtsaydı, konumunu ve bizi savunurdu ...

Usta ona anlamlı bir şekilde tekrar baktı ve gülümsedi:

- Bölge komitesinin yeni personelini hiç düşünmüyor musun? Yönetici olarak kaç kadını atadığını görün. Sonuçta doğal bir bıyığı yok!

- Evet Usta, Allah senin yüzüne baktı , eğer kadınları da bıyıklı sakallı yaratmış olsaydı şimdi sabah iş için evinizde bir kuyruk olurdu! ..

İkisi de yüksek sesle güldü. Sonra usta sordu: - Ne düşünüyorsun, kalbinde güzel vazife geçmiyor mu?

- Hayır Usta, eski editörümüzün ona ne söylediğini biliyor musunuz? Lenin'in bıyığını ofisinde sarkıtmamız şartıyla, o anda gidip bıyığını tıraş edeceğini söyledi.

Genç şair aniden sustu ve etrafına baktı: - Yazı işleri bürosunda bu konuşmayı benden başka kimse bilmiyor. Senin de dua eden ve oruç tutan bir Allah'ın kulu olduğunu görüyorum, sana söylüyorum.

O gün genç şair transa girdi. Bir kış akşamı, gazete basıma gittikten sonra, eski editörle oturup yemek yiyip içtiler. Yollar buzluymdu. Onu eve yürüyerek götürdüler. Editör parkta yürürken Lenin'in karla kaplı bronz heykeline yaklaştı. Genç şair, "Bakın editörüm büyük lideri ne kadar seviyor, böylece gecenin bu saati heykelinin göbeğini temizlemete erinmiyor.

Ama birdenbire gözlerine inanamadı. Editör yavaşça dışarı çıktı ve heykelin omzuna oturdu. Genç şair endişeyle etrafına baktı, ya onları gören olsa ne olurdu ?! Editör de alarma geçti: "Korkma şair, elli yıldır bu gorbator kırmızı sloganlarıyla sahte bir peygamber gibi sırtımıza biniyor, at gibi koşuyor ve en azından bir kez bunun omuzlarına bindim. Bırak bize nasıl işkence eziyet verdiğini taş dönen ruhu duysun" "Sonra heykelin omzundan kaydı ve yere indi. Sigarasını yaktı ve hüzünlü bir sesle şöyle dedi: "Belki o günü gördüğüm için şanslı değildim ama sen gençsin, bir gün bu heykelin izlerini burada göremeyeceksin ... Unutma şair, diyor...

"Tırnak ile taş koparmak dağdan

İyidir namerde yalvarmakiden"

Berberden yazı işleri bürosuna dönüp ofisine girer girmez, editör yardımcısı sessizce yanına geldi ve sordu:

kaçdakka ne söyledin , ay şair, ne bilim, söz var halk içinde...

Genç şair, yeni tıraş olmuş yüzünü ovuşturdu, sözünü kesti ve şöyle dedi: - Yani, bu bir örnek. Canım, kel adam bir şeyler yapabilseydi, kendi başına yapardı ...

Editör yardımcısı pes etmedi: - Allah aşkına şair, bu yaşta gidip ikinci bir yüksek öğrenim aldım, bu bir şaka değil, o yaşta bir lise mezunuyum ama bu tiranın oğlu yeni bir editör ve bu olursa işimi özleyeceğim ... En azından eski editör bölge komitesi hakkında güzel şeyler söylerdi. Diyorum ki, biliyor olmalısın, çünkü şairlerin Allah'a yakın olduğunu söylüyorlar. Söyle bana, editörün gözünde tatlı görünmek için ne yapabilirim? Bu sapkın insanlardan biri yanlış yola sapmıştır ve Allah'ın selamlarını asla almaz.

Genç şair bir an düşündü ve şöyle dedi: - Eğer gerçekten onun gözlerine tatlı görünmek istiyorsan, sana bir tavsiye vereyim. Mahalledeki berbere gidin, bıyığınızı tıraş edin, sonra gelin, editörün ofisine gidin, tekrar merhaba deyin ve yeni ilçe komitesine merhaba deyin, bakın ne diyecek?

Yardımcı editör de aynısını yaptı. Birkaç gün sonra şairin ofisine gülümseyerek giren yazışma dairesi başkanı, "Şair, biliyorsun" dedi, "yeni editör ile yardımcısı arasında su yok. Birkaç gün içinde eğitim bölümüne gönderileceği söylentileri var." Söylesene, sır neydi? Ne de olsa bu zorbanın zalim oğlu, benim çiçeğim

gibi, hicivli makalem "Behlül Danende'nın güney yolculuğu" yazımın önüne taş yığıdı... Yemin ederim, yayınevindeki o tozlu koleksiyonun yolunu göster bana! Yardımcı editör, bu sırrı sadece senin bildiğini söylüyor...

- Bebeğim, bu yeni editör geldiğinden beri neler yapıyorsun? Başınızı kaldırın ve karşınızdaki kişinin yüzüne bakın... Buna sır diyorsanız, size söyleyeyim, ayağa kalkın, yan taraftaki berbere gidin, bıyığınızı tıraş edin ve sonra gelin Behlül Danenda'nın dilinden kaleme aldığın köşeni getir koy editörün önüne.

İki saat sonra muhabere dairesi başını tekrar genç şairin yanına geldi. Bu sefer onu sevinçle kucakladı: "Şair, seni seviyorum, benden sana harika bir misafirlik düşer" dedi. "Sayende Behlül Danenda'nın serveti ortaya çıktı.

bundan sonra yine kamy atına binip, kent kent koşacak, eksiklikleri ortay çıkaracak.

Ancak askerliğim sırasında bir Rus generalin bile onu tıraş edememesi üzücü.

Üç ya da dört ay sonra tüm bıyısız yazı işleri kadrosu gazeteciler sendikasına üye oldu. Genç şair ve özel muhabir Gara Metin, meslektaşlarının göğsündeki altın kalem uçlu rozete kıskanç bir şekilde baksa da, bıyıklarını bırakmayı düşünmediler bile.

Eski editörün elli yaşından önce kalp krizi geçirmesi çok uzun sürmedi., kayımakam korkusundan "Kusgun" dışında ne hastanede onu ziyaret eden oldu, ne de ölümünden sonra yasına giden... Genç şair, ustasının anısına saygı göstergesi olarak bıyığını biraz uzattı. Kara Metin, köyde "Koca Ali" olarak bilinen hayırsever bir

adamın oğluydu. Letuchka sırasında ikisini de eleştiren editör, "Buradaki herkes nasıl çalıştığımı çabucak öğrendi. Ama ikiniz de tam tersisiniz, yazılarınızdaki ekonomiyi, kırsal iklimi hala koklamıyorum, siz yoldaşlarınız gibi benim örneğimi izleyin, öğreninde, koruma götürmeyeceğim.

Yeni editör her "gor" dediğinde, genç şair eski editörü hatırladı. Son zamanlarda sık sık karışık rüyalar gördü. Siyah boyunlu, bıyısız bölge komitesinin bir çift büyük makas aldığını ve bölgedeki tüm erkeklerin bıyıklarını kestiğini gördü. Sonra yüksek kaideye çıkar ve "Bakın, bu aletle bıyığını tıraş edemeyen erkeklerin hayatını keseceğim" diye bağırıyor.

Bu sırada kefen giymiş eski editör kürsüye çıktı ve acıkla raykomu süzüyordu.

«Kimi korkutursun, ey zalım çocuğu, baban babam gibi adamlara otuz yedide (rus zulmu) kanım kesilmişdi, kendide benim gibi adamlara yetmiş yedide»... Dede Korkut sevgisi sesi salonu deprem gibi saladı...

Toplantıdaki yetkililer bir an için başka bir dünyaya düştü - eski duvarları yavaş yavaş çatlayan devasa bir mağara eve düşmüşlerdi.

"Burada siyaset yok, parti yok.

Bir kişinin vicdanını ortaya çıkarırlar.

Vicdanlar darı büyüklüğünde, vicdanlar yanar, sızlar

Çok fazla insan var, çok az vicdan var, ne çoktur vicdansızlar "

Editörün kefen içindeki konuşması herkesin gönlünü acıtmış olsa da ilçe komitesine büyük bir makas ve alkışla bakmaktan korkuyorlardı. Genç şair arka sıradan ayağa kalktı ve deli gibi alkışladı. "Yeter Tek elle ses çıkmaz" diye kendi kendine konuşup uykudan uyandı. "Merhumun ruhu muhtemelen bizim gibi çaresiz yaşayanlardan rahatsız olmuştur ... Yarın mutlaka gidip mezarını ziyaret edeceğim! .." Kara Metin ile eski editörün mezarını ziyaret ettiler. Sakalsız çalışanlara söylemediler, her birinin bir bahane bulup metodik bir şekilde ortadan kaybolacağını düşündüler.

Bir yaz günü, muhabere dairesi başkanı genç şairi ormanda bir ziyafete götürdü. Ziyaretçilerin çoğu memurdu. Genç şair dışında hepsinin bıyığı yoktu. Pozisyon onları yakın ve dostça yaptı. Sanki doğanın bu güzel köşesi onlar için yaratılmış gibiydi. Ormanın sessizliği kadehlerin çınlamasıyla bozuldu. Ve "Şişir" baharının hüznünlü uğultusu. Şairden yeni olanı duyan oldu mu? Ayağa kalktı, vücudunu yere koydu, boğazını temizledi ve konuşmaya başladı: - Bugün size iki şiir okuyacağım, bunlardan biri "Bıyıklı Baladım", ikincisi de rahmetli editörümüz "O dünyadan mektup" şiiridir.

O anda, muhabere dairesi başkanı ceketinin eteğini çekti ve usulca fısıldadı: - Yemin ederim azizlerin canına, hiçbirini deme, aklını başına al, bak gör burdakiler nedir, necidir...

- Mükemmel bir sağlığım var, bundan sonra şair hangi şiiri okuyacağına karar verebilir! - Görünüşe göre soruyu soran kişi suçunu fark etti ve ayağa kalktı:

- Şeytana lanet olsun! şair yüksek sesle haykırdı. "Beni burada öldürseniz bile, onun sağlığından sarhoş

değilim. Bir tepedeki editörümüzün evini yok etti." Çocuklarını yetim bıraktı ve sekreterden korktuğu için onları mahallede sokakta görünce ona Allah'ın selamını ona veren olmadı! Sonuçta, çoğunuz burada onunla ekmek ve tuz kestiniz, dostluğundan kişiliğinden dem vurup, sağlığına kadeh kaldırmışdı. Neden hastalandığında onu ziyaret etmediniz? Öldüğün zaman neden yas tutmadınız?

Toplantıdaki herkes birbirine baktı ve düşündü. Bazıları yanan sigaralar, bazıları soğuk kaynak suyu içti. Kimi, eski editörle "Şirşir" baharı ve "Şalala" çevresinde yemek yedikleri ve içtikleri günleri hatırlayarak derin bir iç çekti. Orman dolu gibiydi ve ağaçların kirpik büyüklüğündeki yapraklarından yaşlar sarkıyordu. Genç şair ilk kez bir toplantıda yaygara kopardı ve muhabere dairesi başkanı sarhoşmuş gibi onu hızla uzaklaştırıp arabasına sürdü. "Seni bu tür toplantılara tekrar getirirsem, atalarım lanet olsun!" Beş dakika içinde burada olanları sekretere ulaştıracaklar. Allah sana bir çiçek gibi yetenek verdi, ama sende bir gram zeka yok! İyi ki Editör burada yok, Moskova'ya tedavi olmaya gitdi, ve geldiğinde öğrenirse, bizim için nasıl bir düğün yapacağını görün!

Bir ay sonra editör geldi. Orta yaşlı, kırmızı yüzlü sekreter odadan odaya gidip para topladı:

- Utanç verici bir şeydi, bir şeyler alıp adamı evde ziyaret edelim, hastayı ziyaret etmeye değerdi ...

Bıyıklı çalışanlar, aldıklarını Kara Metin ve genç şair'e teslim ederek editörün evine gittiler. Editör, perso-

nelin geldiğini duyurur duyurmaz kapıda onları selamladı.

Oturma odasındaki masanın üzerinde her türlü ikram vardı. Editör onları yemeğe davet etti. Yanında iki kedi dolaştı; biri siyah, diğeri kahverengi. Editörü memnun etmek için, bıyıklı personel neredeyse kedileri yakaladı. Genç şair ve Kara Metin gizlice birbirlerine baktı. Şair kedilere tekrar baktığında şaşkınlık içinde dondu ve bir an için her iki kedinin de eksik bir şeyleri varmış gibi geldi.

. Ama bir an ne olduğunu anlayamadı. Yazışma bölümünün başkanı, birinin şair, diğersinin Kara Metin olduğu konusunda şaka yaptı. Herkes güldü. Genç şairin bedeni saklandı ve eski editörün sesi kulaklarına geldi. "Hayır" dedi. Herkes sessizce döndü ve eski editörün sesini duymuşlar gibi ona baktı. - Dikkatli bak, bu kediler senin gibiler çünkü onlar da bıyıklarını kestiler. Herkes döndü ve editörün dizlerindeki kedilere baktı. Nitekim kedilerin bıyıkları kesilmişti. Editörün hasta sesi ani sessizliği bozdu: - Masaya gelin ve nimetlerin tadını çıkarın!

Genç şair ve Kara Metin tekrar birbirlerine baktı. "Yemek" kelimesinden sonra, editörün en sık kullandığı ifade her ikisinin de kulaklarında duyuldu: "Seninle ilgilenmeyeceğim ki!"

Yakında pilav masaya getirildi. Genç şair ve Kara Metin, porselen bulutlarının üzerine mutlu bir şekilde pilav koydular. Masadaki her nimeti tattılar. Bıyıklı çalışanlar birbirlerine ve en üstte oturan editöre baktı. Editör cebinden henüz ağzına koymadığı birkaç hap attı. Sonra küçük bir kaşıkla yavaş yavaş üzümlü pilavı

tabağına çekti ve üzerine birkaç parça et koydu. Sakallı adamlar editöre baktı ve onun kadar dolu olmaya çalıştı. Herkes, editörün ağzına bir kaşık yemek koymasını bekliyordu ve sonra rahatça yemeye başlayabilirlerdi. O anda, editörün beklenmedik hareketi umutlarını boşa çıkardı. Tabağı kedilerin önüne koydu. Onlara tımarlaya tımarlaya değer verdi. Sonra esnedi ve Moskova'daki doktoru övdü. Yazışma bölümünün başkanı ona güneyden bir limon, bir mandalina, bir feijoa göndermesi için bir adres Verdi.

Bıyıkları olmayan çalışanlar masanın üzerindeki soğuk tabaklara baktılar, zevkle yiyip içen bıyıklı çalışanları kıskandılar - genç şair ve Kara Metin, sık sık derin bir nefes aldı.

Hasta, editöre veda edip yazı işleri bürosuna döndüğünde, neşeli genç şair, gazetenin bıyıklı çalışanlarına hevesle "Bıyık Üzerine Balad" ı okudu.

2008

GASSAL

Sonbahar gelmesine rağmen, rüzgarlı havalarda ve yağmurlu günlerde elli ve altmışlarında beş veya altı erkekle sabah yürümeyi bırakmadık. Yürüdüğümüz yüksek tepeden deniz bir palmye gibi görünüyordu. Zaman zaman sahil kentinin sabah manzarasını seyrederek siyasetten aşka her şeyi konuştuk. Birisi sabah yürüyüşe gelmediğinde veya geç kaldığında, muhtemelen hasta olduğundan endişeleniyorduk ...

En uzunumuz Ali Bey, hayata sevgiyle dolu, sağlıklı ve eğlenceli, mesleği doktordu, biz de ona "doktor" dedik. Ancak bu görünüşte kaygısız adam hastalık, politika ya da din hakkında konuşmaktan hoşlanmadı. Sadece sanal dünyada tanıştığı ve gerçek hayatta tanıştığı kadınlardan bahsettiğinde, sanki çiçekleri açıyor gibiydi. Bu sebepsiz değildi; Pek çok kez evlenmiş olmasına rağmen, hayatının altmışıncı sonbaharını bekar bir adam olarak karşılayan doktor, özellikle maceralı bir yaşam sürmekten keyif aldı ...

Bir gün Dr. Ali Bey'in güzel yüzü ve gülen yüzü görebileceğiniz bir hale geldi. Sanki ölüm meleği kendi boyuna, nazik yüzüne, yüksek sesli kahkahasına hayran kalmış ve bir an için adamın tatlı ruhunu öldürmenin bir yolunu ararken sürekli dizlerinin üstüne çökmüş gibiydi. Doktor endişemizi görünce fısıldadı:

"Beni eve götür" dedi.

Neyse ki sporcumuz Sadi Göytepali o sabah yürüyüşe geldi, hemen tepenin eteğine park ettiği cipe başladı ve ölüm meleşini eve götürdü.

İki üç gün sonra Dr. Ali Bey sağlıklı bir sabah yürüyüşüne geldiğinde hepimiz çok mutluyduk ve Allah'a şükrettik. Zaman zaman duyduk Doktor, sorun neydi, o gün aniden soğuk tere bürünmeniz, önce karardıktan sonra beyaz kağıda dönüşmeniz nerede canınızı yaktı?

Doktor tuhaf bir gülümsemeye bize döndü ve şöyle dedi:

- Size kurban olayım, benden istediğini al ama tıpla ilgili hiçbir şey sorma! .. Dürüst olmak gerekirse, insan anatomisinden tamamen habersizim ve neden bu durumda olduğumu bilmiyorum ...

Sessizlik vardı. Sonra doktor hepimizin ona dikkatle baktığımızı gördü ve devam etti:

- Ben ailemin şımartılmış çocuğuydum. Atalarımızdan daha zengindik. Annem şehrin en ünlü doğum hastanelerinden birinde başhekim olarak çalışıyordu ve babam Sovyet dönemi bakanlığında büyük bir bölümün başındaydı.

Arzuları ve imkanları sayesinde tıp fakültesinden onur derecesiyle mezun oldum. Yüksek öğrenimimi bitirip doktora derecemı alır almaz şehir hastanesine önce başhekim yardımcılığı sonra başhekim olarak atandım... Emekli olana kadar yaralı parmağımı sarmadım. Dedim ki anne babam sayesinde tıp enstitüsünde okudum ... Ölülerinize rahmet... Anne babamın

ölümünden sonra yavaş yavaş tıp sanatından uzaklaşmaya karar verdim ...

Ali Bey derin bir nefes aldı ve gülümsedi:

"Ama size bu doktorun konuşmasıyla ilgili komik bir hikaye anlatacağım" dedi. Yalnız yaşadığımı bilen eski dostlardan biri bana bildirdi ki, sosyal ağlarda tanışma şebekesi var. Ve orada hoşuna giden hanımla tanışabilirsin. Herkesin bu dünyada bir ham devri olur. benimde Ham zamanım aynı zamanda dünyanın bilgisayar çağı ile de çakıştı ... Kısacası sosyal ağda tanıştığım ilk bayanla tanıştığımda sohbet, ne tür bir sanatım olduğu ile ilgiliydi. Gururla "a" harfini uzattım ve "Ben bir doktorum" dedim. Mutlu bir şekilde dediki" ben seni gökte aramıştım, yerde elime düştün. Ve elini göbeğine koydu ve dalağının ağırlı olduğunu söyledi: "Doktor, dalağımı tedavi edebilir misin?"

Dalağın nerede olduğunu bilmiyordum. Durumdan bir çıkış yolu aradım ve:

"Size psikiyatrist olduğumu söylemiş miydim?" Diye sordum ve cevap beklemeden, "Hayır bayan, ben ... şaka yollu sevgili doktoruyum..." dedim.

Kadın bunu duyunca bana kızdı ve "Yazıklar olsun sana. Senin gibilerin işi bizim gibi saf kadınları tatlı sözlerle kandırmak ve onları saptırmaktı" dedi ve çekip gitti.

Bir arkadaşımın tavsiyesi üzerine flört sitelerinde "Kadın Avı" na devam ettim. Ve kendime, tanıştığım kadınlara doktor olduğumu söylemeyeceğime söz verdim. (İnsanları da suçlamıyorum, çok şükür hasta sağlıklıydı ... Doktorun dediği gibi sorular sormaya

başlıyorlar ...) Sonunda flört sayfasında profil fotoğrafı ve uzun siyah saçlı güzel bir bayanla tanıştım. Birbirimize dünyanın en tatlı ve en yüce sözlerini söyledikten sonra buluşmaya karar verdik. En sevdiğim bej takım elbise ve açık mavi çizgili bir gömlek ve boynuma klasik siyah ipek bir kravat taktım. Ve ...

Onunla şehrin en güzel yerinde - Bayrak Meydanı'nda tanıştık. Açıkçası, profilde gördüğüm bayan ile benimle tanışmaya gelen bayan arasında büyük bir fark vardı. Siyah, uzun saçlarından hiçbir iz yoktu. Biraz şişman ve kısaydı. Bu sorulduğunda eski kocam da bu flört sayfasında olduğu için resmini koymadığını ve benim hakkımda hoş olmayan sözler yazacağından korktuğumu ve profildeki resmin İtalyan aktris Monica Bellucci'ye ait olduğunu söyledi.

Yine de bunu duyduğuma üzüldüm. Çünkü Federico Felli'nin eşi Juliette Mazina dışında hiçbir İtalyan aktris tanı mıyordum. Yüzünü hatırladım çünkü gençken tanıştığım kadınlar beni Fellini ile karşılaştırdı. Ne ... Bu bayanın sohbeti sanatıma getireceğini düşündüm. Bu nedenle ilk soruyu sordum:

- Ahbap, sen de oyuncu musun? Profil resminiz olarak neden Monica'yı seçtiniz?

"Hayır Ali Bey ben doktorum" diyerek hızlıca "Mesleğin nedir?" Diye sordu.

"Sizinle çalışıyoruz" dedim ve o anda çiğ olduğumu tekrar anladım. Bayan hemen bana sordu:

- Bayım, sen de jinekolog musun? Şimdi bu meslekte erkekler çalışıyor ...

Dedim:

- Hayır hanımefendi, dürüst olmak gerekirse mesleğimden utanıyorum ...

- Çünkü mesela ben doktorum, ebe-jinekolog, meslektaş olduğumuzu söyledin, bu yüzden sordum ...

- Biliyorsunuz, mesleğimizin insanları bazen beyaz kolalı önlük giyiyorlar, bu yüzden meslektaşımız ...

Tekrar sordu:

- Bu hangi meslek?

Dedim:

- Biliyorsunuz hanımefendi, camide çalışıyorum ...

- Ahund olmadan mı?

- Hayır hanımefendi, Allah'ım, utanıyorum ki ...

- Utanacak ne var ki? Her iki durumda da ailesi için ekmek kazanıyor.

"Ekmeğim ölümden gelirse" dedim. Omuzlarını silkti ve bana gözlerini devirdi. Hiçbir şey anlamıyor gibiydi.

- Ben bir cesedim hanımefendi, yani camide ölüleri yıkarım ...

Aniden ayağa kalktı ve birkaç adım attı, elbiselerime ve boynumdaki kravata baktı. Aniden merak:

- Muhtemelen iyi kazanırsın, ölülerden birini ne kadar yıkarın? O sordu.

O anda beni açıkça bırakmasını istedim. Bu yüzden:

"Şimdi yıl sonuna kadar hizmette indirimimiz var" dedim. "Hanımefendi, bir akrabanız ölmek veya intihar etmek isterse, gecikmeyin ..."

Evet, hedefi vurmuşum gibi görünüyor. Kaşlarını çattı ve başını salladı:

- Bu kelime nedir? Sevdikleriniz ölsün, dedi.

Dedim ki: - Sevgili varlıklar, ay ne olacak? Böyle beceriksiz doktorların yüzlerini yıkayayım, sevdiklerim onlar yüzünden öldü ...

Yani Bayan Monica bana kızmıştı.

Ali Bey'in sohbetine güldük. Sorarak bitirdi:

- Evet, şimdi düşünüyorum, yüksek öğrenim görmeme rağmen iyi bir doktor olamadım, belki gidip camilerden birinde çalışmalıyım, ne dersin?

Bilgeh (kasaba)24.09.2016

DELİ GULAM

*Konunun yazarı, Azerbaycan'ın önde gelen tarihçisidir.
Profesör Hasanbala Sadigov'a minnettarlıkla*

Yıllarca kıtlık vardı. Savaşın zorluklarına katlanmak zordu. Ancak hiçbir erkek ya da kadın düşmana karşı zafere olan inancını kaybetmedi. Nedimeler sabahın erken saatlerinde hava kararana kadar tarlalarda çalıştı. Savaşa giden erkekler bile traktör kullanıyordu ve biçerdöverleri biçiyordu. Bir yandan tifo ve tüberkülozun arkadan öldürüldüğünü varsayalım. Xaçoban köyü halkı da bu bulaşıcı hastalıkların kurbanı oldu. En yakın komşular bile birbirlerinin evine gitmeye cesaret edemedi. Yine de herkes "Şimdi cesaret zamanı, coşku çağı" dedi ve faşizm vebasını ortadan kaldırmak için büyük çaba sarf etti.

O sırada ihtiyarlar köyün tepesinde Lut denilen yerde toplanırdı. Adı Lut olmasına rağmen, köyün en müreffeh yeri idi. Buradan ilçe merkezinden köye giden "posta" yolunu, mezarlığa giden yolları ve toplu çiftlik deposunu görebilirsiniz. Yaşlılar bu yollara isim verdi: Vatan Yolu, Sükut Yolu, Ümid Yolu ...

Vatan yollarını arayanlar savaşa gidenleri bekliyordu. Köyde açlık ve hastalıktan ölenler sessizce mezarlığa götürülerek toprağa verildi.

Umut yolu kollektif çiftliğin ahırına kadar uzanıyordu, ancak bu yol uzun zamandır çalılarla kaplıydı. Savaşın başlangıcından bu yana, ahır, hasat mevsiminde arpa veya buğday görmedi. Hasat, kırmızı kumaş üzerine yazılmış "Her şey zafer için" sloganıyla doğrudan bölgenin ikmal noktasına oradan da cepheye gönderildi.

Kırk beşinci yılın ilkbaharında, yedinci Mayıs'ta, Mad Gulam vatan yolunda bir kamış atına bindi ve Lut'taki halka memnuniyetle şunları söyledi: - Açık olun millet, halkımız Hitler'in polisinin annesini evlerinde bıraktı!

Herkes "kendi evi" deyince Deli Qulam Alman başkenti Berlin'i kastettiğini biliyordu. Ama haberi nereden ve kimden duyduğunu sormadılar. Yaşlı adamlar beyaz sakallarını okşayıp yüreklerinde Allah'a şükretmelerine rağmen yüksek sesle "Allah" demeye cesaret edemediler çünkü savaştan önce kendi başı emameli, eli Kur'an lı köyün reisi köyün Ahund'unu "Allah-Allah" dediği için malına el koydu ve kendi de Sibirya'ya gider gitmez sürgün etmişlerdi.. Ahund'un tek oğlu Gulam, o zamandan beri sürgünde bulunuyordu ama siyah kağıdı cepheden alan anneler Gulam'ın deli olmadığından şüphe ediyordu:

Şimdi Çılgın Gulam zafer haberlerinden şüphe edenlere bakıyordu. Sonra gülümsedi ve sordu, "Ne, millet, bana inanmıyor musunuz? Yani neyin yanlış neyin doğru olduğunu bilmiyorum çünkü ben deliyim? "

Ot ve ot yemekten rengi kaçan adamlarda ona bak-tilar ve sessiz kaldılar. Sanki bir toplama kampındaymış gibiydi. Bu nedenle çoğu kişi dine inanmadı. Ama o gün Deli Gulam'ın müjdesi evden eve yayıldı ve köy bir araya gelerek yukarı baktı. Kırsal kesimde, tarlalarda herkes Stalin için dua etti. Herkes kendi ömründen kesip liderin uzun yaşayabilmesi için Stalin'e pay vermek istedi. Hitler aniden mezardan düşerse, bırakın Stalin ele geçirsin. Artık savaş yok, ölüm yok! ..

Günler geçti. Moskova Kızıl Meydan'daki Zafer Geçit Töreni'nin haberi köye yayıldı. Kollektif çiftlik muhasebecisi Mamish, "fırçasını" sağa ve sola çarparak şöyle dedi:

- Bu yılki tahıl, Stalin yoldaşın ayaklarına "Mugan çuvalı" pahasına atılan "faşist" bayraklarının sayısı kadar olacak!

Ama kimse ona düşman bayraklarının sayısını sor-madı. Çünkü Sovyet başkanı Daxil'in gazetesindeki büyük resim, Hitler'in kişisel bayrağıyla birlikte Stalin'in ayaklarına sayısız faşist bayrak atıldığını gösteriyordu. Kollektif çiftlik başkanı Khalyk Kishi de herkese ciddi bir talimat verdi: - Lütfen açıklık kelimesini tekrar dilinize getirin. Hitler gibi zalim bir düşmanı yendik, bundan sonra bol ekmeğimiz olacak, köyümüzde kimse açıklıktan ölmeyecek ...

Köydeki açıklıktan ölenlerin sayısı savaşta ölen Hançobalıların sayısının iki katı olmasına rağmen, insan-lar açıklık kelimesini hiç söylemediler. "Zafer" kelimesi "ekmek" kelimesinin yerini çoktan almıştı. Sadece "Lut" yerinde toplanan köyün yaşlıları derinlemesine düşün-düler ve Stalin'in ayaklarına kaç tane pis düşman bayrağı

atıldığını merak ettiler. "Mugan çuvalı" üzerindeki her biri on batman ağırlığındaki bayrak sayısının katlanmasının yanıtı, kolhoz ambarına yaşlılar için taşınan tahıl miktarı oldu. Birden Çılgın Qulam kamış atını dörtnala koşarak yeniden belirdi. Köye zafer müjdesini getirdiğinden beri, "deliden gerçek haberler" ifadesi dillerde ezberleniyor. Deli Gulam, aç insanları tek tek eledi. Kollektif çiftlik başkanının talimatıyla herkesin memnun olduğunu biliyordu. Attan iner inmez bastonunu bayrak gibi kaldırdı:

"Halk," dedi, "Stalin yoldaş şu anda Kremlin'de ne yapıyor biliyor musunuz?"

Herkes birbirine baktı. "Adam şimdi Kremlin hamamında yıkıyor,çimdiği suda gül kokusu veriyor" dedi

Deli Qulam çocuk gibi sıçradı: -Bilmiyordun, bilmiyordun ...

Nimdash'ın sırıqlısının cındırından korkan Maxorka Habib öksürmeyi bıraktı ve "Öleceksin, sanki o adamı bu saatte Kremlin'de görmüş gibiyim." Artık generalisimus kılığına giren Stalin yoldaş nargile içiyor ve Kızıl Meydan'daki Kremlin penceresinden bakıyor.

Gulam, "Bilmiyordun, bilmiyordun" diyerek tekrar bir aşağı bir yukarı zıpladı.

Galib mahlasını alan köyün eski şairi şunları söyledi:

-Şimdi Stalin yoldaş,
nargile kehribar kokuyor,
Elinde bir kitap tutarken

Veya "Pravda" söylüyor ...

Gulam başını salladı, elini salladı. "Ah, hay sizin bu dünyada hiç bildiğiniz yokmuş. bu dünyada Stalin Yoldaşın şu anda Kremlin'de oturduğunu biliyorsunuz" dedi ve aniden durup parmağını kalçasına koydu. Herkes ayağa kalktı ve Çılgın Gulam'nin ağzına ilgiyle baktı. Deli Gulam artık onları beklemiyordu: - Stalin yoldaş şu anda Kremlin'de oturmuş lezzetli kurabiyeler yiyor.

Tüm daki adamların hepsinin ağız sulandı. Liderin yediği "tahta" kurabiyeleri herkes hayal etti ve yuttu. Sonra başlarını sallayarak tekrar "delinin gerçek haberini" düşündüler.

10.10.2017

ÇİLLİ KURBAĞA

Kavurucu Ağustos güneşi bir demirci topu gibi yakıyordu. Söğüt çalıları arasındaki taşıt yolunda parıldayan serap, uzakta küçük bir gölet gibiydi ... Bu kadar sıcak havalarda İbad, köyden çok uzakta olduğu için kendini ayıplıyordu. Öğlen değildi ama dili ve dudakları kuruydu, nefesi kısaydı ve ciğerleri susamıştı. Ayaklarını zorla sürükledi ve Kirkbara'nın ereksiyonuna geldi. Çocukluklarının adını taşıyan Ana İstil adlı bu büyük su havuzunda akranlarıyla birlikte yıkanurlardı.

Geçmişte, üç köy bir kolektif çiftlik oluşturmak üzere birleştirildiğinde, Gür-Gür Nehri'nin suyu çeltik tarlaları ve meyve bahçelerini sulamak için toplanıyordu. Yazın nehir kurduğunda köyün gelinleri halıları yıkamak için buraya getirirler, atları ve arabaları olanlar Ana Tekstil'den küvetler içinde evlerine su taşırdı. Sıcaklığın da bir adı vardı; Bebek Sıcak, Yay Sıcak. Ocaqverdi İstili ... Yüksek su kapasitesi nedeniyle Kirkbara sırtındaki ısıya Ana İstil adı verildi.

Şimdi İbad adamının Ana İstil'de çocukken yediği ve içtiği sudan ve çevresindeki dut bahçelerinden hiçbir iz yoktu. Sanki o zamanlar deve ve filler doğurmayan Ateş Ana'nın gümüş suları sonsuza dek toprağa gömülmüş gibiydi. Eskiden meralarda koyun, kuzu ve sığır kaybolduğunda, köylüler onları İstil'in yukarısında kalın ve

yoğun bir ormanı andıran dut bahçelerinde bulurlardı. İbad iki gündür kayıp ineği arıyor ve o kaygısız çocukluk yıllarını hatırlıyor. Tarladaki yabancı otları, Mugan vadisindeki sazlıkları, Ağgobu'daki ovaları elek velek elemişlerdi ... Bir inek doğarsa, bebeği kurta kuşa yem olur diye korkuyordu! Bu yüzden ineği bulmadan eve dönmek istemedi.

Ama susamıştı. Birden böğürtlen yemenin susuzluğunu giderdiğini hatırladı. Kuru toprak çatlamış olmasına rağmen, Ana Istil böğürtlen çalılıyla çevriliydi. İbad, çalılardan üzerinde kıvrılmış yatan yılanı görünce yaklaştı, vücudundan soğuk bir iç çekiş geçti. Yılanlardan o kadar korkuyordu ki resmini bir dergide ya da kitapta görünce bile titriyordu. Sabah erkenden evden ayrıldığında, hem beyaz hem de siyah lanetli bu korkunç canavara rastlamaması için yüreğinde Allah'a yalvardı!

Alnındaki teri silerek birkaç adım geri attı ve sonra yavaşça kolundan ayrıldı. Birdenbire kurbağaların vızıltısını duydu. Ses Ana Istil'in çökmüş barajından -nehir yatağından geldi.

Bende ulaştığında, suçlu Mohsen adamı hatırladı ve yavaşça fısıldadı, "Mezar ışıkla doldurulsun". Köyün büyükleri ona mirab diyordu. Mohsen, Gur-gur nehrinin önüne bir baraj inşa eder ve yaz aylarında bahçenin susuz kalmaması için suyu Ana İstila'ya yönlendirirdi. İlk baharda nehir sular altında kaldığında baraj ve nehir üzerindeki köprüler birer birer yıkıldı. Sel suları çekildikten sonra nehirde irili ufaklı balıklar ortaya çıkacaktı. Böyle anlarda köyün ihtiyarları, "Allah'a şükürler olsun,

Nevruz'dan önce göklerin ve yerin sahibi, insanlara yemek gönderdi ..."

İbad'ın gençken avlandığı barajın yakınındaki nehir artık yeşilliklerle kaplıydı. Kurbağalar şarkı söylüyor ve dans ediyormuş gibi kazın üstüne atladılar ... İbad dikkatle baktığında kurbağaların çoğunun derisindeki çillerin, durgun sudaki yosun renginde olduğunu gördü.

Kazi elini açtı, bir avuç su içti. Suyu ikinci kez aldığı anda, avuçlarının arasında kendisine bakan bir kurbağa görür gibi uyandı ... Kurbağayı kenara atıp ayağa kalktı. Kalbi suya susamıştı ve midesinde keskin bir ağrı hissetti. İlk kurbağa, açgözlülükle yuttuğu suyla kurbağanın midesine gitmiş gibi geldi ona ... Bir veya iki kez öptü ama kusamadı. Ve talaş içinde köye döndü.

İbad'ın ineği çölde gezdirirken ganovdan içtiği su ile kurbağanın midesine gittiği haberi orman yangını gibi yayıldı. Haberlere kimse inanmak istemedi. İnananlar ayrıca ona ilçe merkezindeki hastaneye gitmesini kendini bir röntgen cihazıyla kontrol etmesini tavsiye etti.

İbad, röntgen odasındaki kadından utanarak "Midemde bir şey var, çok acıyor" dedi. Doktor tebeşir içtikten sonra midesini inceledi ve "Midemde hiçbir şey yok, saat gibi çalışıyor" dedi.

İki gün sonra İbad hastaneye döndü. Bu sefer, röntgen odasındaki erkek doktor ona başka bir mide bulandırıcı tebeşir solüsyonu verdi. Midesini ovuşturdu ve İbada'nın sağlıklı olduğunu söyledi. "Doktor, baş parmağım büyüklüğündeydi, kendim gördüm. Geceler de

gurulduyordu" ...Doktor başparmağına dikkatle ve ilgiyle baktı.

"Neyi gördün?"

"Çilli kurbağayı... kaç gündür ki, boğazımdan su da geçmiyor..." Hakim meselenin ne yerde olduğunu bilende teessüfle başını sallayıp dedi ki, ey rahmetliğin oğlu senin karnında kurbağa neredendi? "Git, doğru düzgün ye-iç, senin karnın acından gurulduyor..."

İbad uzun ve kör bir pişmanlıkla köye döndü. Birkaç gün içinde çok kilo vermişti. Renk solmuştu. Çukur gözlerindeki ışık kısıldı. İbad, doktorların, içtikleri tebeşir tozunun beyaz solüsyonunda çürük kurbağayı göremedikleri anlaşılıyordu. Tedavi bir Türk çare idi ... Ama doktorlara da şüpheyle bakıyordu. Karısı sabahları ve akşamları şöyle derdi: "Böyle giderse ay adam, üzülüp tez fenalaşacak"

İki veya üç gün geçti. İbad'ın başına gelen olay, komşu bir köyde yaşayan okul arkadaşı şair Ali Zaman'ın kulaklarına ulaşmıştı. İbad'ın yemek yemediğini, içmediğini ve uyumadığını duymuştu. O olmadan sefil hayatına son verebileceğini düşündü! Bu yüzden yeni yayımladığı bir iki şiirini çantasına koyup İbadgil'e gitti.

İki köy arasında bir bariyer olan nehrin üzerindeki Tahta Köprü'ye vardığında, nehir yatağından başparmak büyüklüğünde bir kurbağayı alıp cep atkısına sardı. Çantasının yan cebine sessizce kayd ve yoluna devam etti.

İbad, birçok sınıf arkadaşı gibi, lisede başarılı olduğu için Ali'yi kıskanıyordu. Ali bir keresinde okulun duvar

gazetesinde kendisi için hicivli bir şiir yazdı. İbad, o sırada herkesin şair dediği Ali'den rahatsız olmadı. Çünkü öğretmenler Ali'ye "zeki, yetenekli ve yetenekli bir çocuk" olarak da saygı duyuyorlardı. İbad, eski sınıf arkadaşının gelişine sevindi. Kitabına baktı ve "Çok mübarektir" dedi. İkisi de ölen okul arkadaşlarına rahmet okuyup ve hayatta kalanlar hakkında konuştular. Kırk beş yıl önce, okulda olan birkaç komik hikayeyi hatırladılar ve güldüler ... Sonra dedi ki, "İbad, doktorlardan şüphe ediyorsan, beni dikkatlice dinle!" Olayı şöyle anlattı: "Bunu rahmetli ninemden duydum. Babam bir keresinde tarlada bir kavun beklemişti. Bu bir söz, bilirsiniz, diyor, ağaçsız bahçe yoktur! Bir gün evin ahşap tavanında bir serçe yuvası vardı ve yumurtadan yeni çıkmış serçe bir bardak suya düştü. Gecnin bir vakti adam bardağını başına dikince yavru serçe midesine gider. Panik içinde döndü ve eve geldi. Neneme içimde bir serçe cıvıldıyormuş gibi olduğunu söyledi. Nenemde tembel değildi, önce yarım bardak yoğurt, sonra bir kase erimiş camuş yağı içirmiş babama. Adam istifrah edince yavru kuş leğene düşer ... "

İbad'ın karısı dinliyordu. "Yoğurdumuz var kardeşim ama manda yağı yok!" Şair bunu söylediğinde ne tür bir yağ olduğunun önemli olmadığını söyledi! Şair, deneyimli doktorlar gibi, "Rahibe, bu yağı biraz ısıtsan daha iyi olur" dedi. İbad'ın inanması için şair getirdiği tepsiyi evin ortasına koydu ... "Evet, şimdi önce yoğurdu, üstüne" Mozuza "yağı iç ..."

Midesi yoğurtla dolduktan sonra ayçiçek yağı, İbad'ın midesini bulandırdı ... Öğürüp leğene kustu. Karısı kuzeninin kızı olmasına rağmen yüzünü başka tarafa çevirdi. İbad bir dahaki sefere gözlerini kapatıp

onu öptüğünde şair, cep atkısına sardığı kurbağayı hızlıca leğene attı ve "Evet, İbad, evet, bir kez dene ... tekrar ... tekrar ..." dedi ve kenara çekildi. Ve birden sevinçle bağırdı: "Mükemmel, alınmış. Allah korusun ... Evet, bak, bak, kurbağaya bak ... "

İbad ağlayan gözlerini sildi ve leğendeki kurbağaya ve şaire baktı. "Ali adına başparmağım mideme giden bir kurbağa büyüklüğündeydi. Şair şişmiş elinin başparmağına gülümsedi ve sonra çok ciddi bir şekilde şöyle dedi: "Kül, ayın oğlu, günlerdir açlıktan ölüyorsun ve kurbağa açlıktan öldü ..."

İbad'ın gözleri parladı. Güldü ve şöyle dedi: "Şair, bana inek dedin, boğazımı hatırladım. Umarım bir erkek doğarsa çocuğunu sana bağışlayacam ... "

Sonra karısına yüksek sesle seslendi: "Emmi kızı, gel bu şekeri al ve at.

Karısı, kurbağanın atlayıp düştüğü tepsiyi eline aldığı anda şair'e gönlünce teşekkür etti ve şöyle dedi: "Allah babana da, o aebib nenen de min rahmet eylesin, Kardeş doğru bir haftadır, uyku yüzüne hasret kalmışsınız..."

17 Nisan 2018